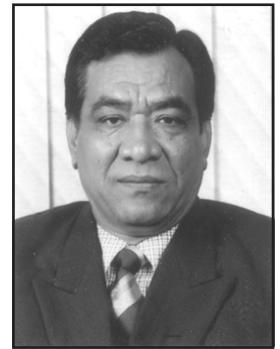

केन्द्रीय मानन्धर संघ नीच्याक्वःगु तःमुँज्या उपसभापति बद्रीनारायण मानन्धरया लसकुस ब्वचु

हनेबहम्ह सभानायः नापं केन्द्रीय मानन्धर संघया
सभापति भाजु गोपालकृष्ण मानन्धर,

थौंया मूपाहां हनेबहम्ह देय् थाकुलि भाजु ललितमान
मानन्धर,

केन्द्रीय मानन्धर संघया निवर्तमान सभापति भाजु
देवकुमार मानन्धर,

न्हयसः नायः भाजु अमोघनारायण मानन्धर,

मञ्चय् च्वनादीपिं केन्द्रीय मानन्धर संघया सचिव,
कोषाध्यक्षा, मेपिं पदाधिकारी व कार्य समितिया सकल दुजः
पासापिं ,

थौंया थुगु तःमुँज्याय् ब्वति काःफाःपिं हनेबहपिं पाहापिं
व थीथी त्वाः, गुथि, खलः, पुचःया कजि, नायः, प्रतिनिधि,
पर्यवेक्षक, दाजुकिजा तताकेहें व संचारकःमि पासापिं सकसितं
जि केन्द्रीय मानन्धर संघया उपसभापति बद्रीनारायण मानन्धर
पाखें ज्वज्ज्वलपा नापं अभिवादन ।

केन्द्रीय मानन्धर संघयागु नीच्याक्वःगु तःमुँज्या
(प्रतिनिधिसभा) य् ब्वति कायेत भायादीपिं सकसितं
जिगु थःगुपाखें व केन्द्रीय मानन्धर संघया कार्यसमितिपाखें
दुनुगलनिसें लसकुस ।

वंगु आर्थिक दँ २०७३/०७४ या दुने संघपाखें सम्पन्न
ज्यू थीथी गतिविधि नाप सम्बन्धित बिषय दुश्याःगु बार्षिक
प्रतिवेदन सचिव भाजु गजेन्द्रमान मानन्धरपाखें व बार्षिक
आर्थिक प्रतिवेदन कोषाध्यक्ष भाजु सन्देश मानन्धरपाखें
छिकपिनि न्हयःने न्हयब्वयादीतिनि । अथे खःसां वंगु दँय्
ज्यू क्रियाकलाप सम्बन्धय् छुं छुं खं संक्षिप्त रुपं छिकपिनिगु
जानकारीया लागि न्हयब्वयेगु उचित तायेका ।

वंगु दँय्, झीगु केन्द्रीय मानन्धर संघया ख्वीप्यक्वःगु

बुदिंया लसताय् मंका: इहि मुंकेगु ज्या सम्पन्न ज्यू छिकपिंत
जानकारी हे दइ । थ्व इही मुना ज्याइवलय् भी मानन्धर
समाजया नापं मेमेगु समुदाययापिंसं नं उत्साहपूर्वक ब्वति काःगु
व थुकियात वझगु दिनय् नं निरन्तरता बीमा धझगु यक्वसिया
सुभावयात दृष्टिगत यानाः भी नेवाःतयूगु परम्परा व संस्कृतिया
संरक्षण व संबर्द्धन यानावनेगु तातुनाः मंका: इहि मुंकेगु ज्यायात
निरन्तरता बिया वनेगु क्वःछिना कथं संघया ख्वीन्याक्वःगु
बुदिंया लसताय् संघया ल्यायम्ह पुच: उप-समिति, सामाजिक
सेवा उप-समिति व मिसा विकास उप-समितिया सक्रियताय्
वंगु ने. सं. ११३८ सिल्लागा खस्थि व सप्तमि (२०७४ माघ २३
व २४ गते) निन्हुयंकं निक्वःगु मंका: इहि यायेगु ज्या पाक्वः
पुखुद्यां मानन्धर सनाः खलःया गुथि छँय् तःजिक सम्पन्न ज्यू
दु । मुककं ९ म्ह मिसा मस्तयसं ब्वति काःगु थुगु ज्याइवः सुथां
लाक्क सम्पन्न यायेत पाक्वः पुखुद्यां मानन्धर सनाः खलःया
दुजः पासापिं लगायत थीथी त्वाः, गुथि, खलःया पासापिंसं
यानादीगु मूवंगु ग्वाहालिया लागि सकसितं दुनुगलनिसें सुभाय्
देखानाच्वना । संघयाके दुगु सीमित आर्थिक श्रोत व साधनं जक
थज्याःगु ज्या पूवंके सम्भव मजुइगुलिं वझगु दिनय् थुकियात
निरन्तरता बिया वनेत थीथी त्वाः, गुथि, खलः, पुचः लगायत
नुगः क्वसाःपिं सकल भाजुमयजुपिंपाखें संघयात ग्वाहालि
यानादी धझगु भलसाकासें जिं थ्वहे मञ्चं छिकपिंत हाकनं
छक्वः इनाप यानाच्वना ।

यैः (इन्द्रजात्रा) बलय् हनुमानध्वाखा परिसरय् यःसिं थने
गु लागि दँय्दसं सिमा पाला हयेगु सूर्यविनायक नगरपालिका ख्वपया
चित्तापोल स्थित यःसिं गुँइ वंगु २०७४ श्रावण २८ गते थीथी त्वाः,
गुथि, खलः पुचःया दाजुकिजापिनिगु सक्रिय सहभागिताय् केन्द्रीय
मानन्धर संघं उगु जङ्गलय् भक्तपुर वन कार्यालयया प्राविधिक

ગવાહાલિં ૪૦૦ મા ખોટે સલ્લાયા સિમા પિના વૃક્ષારોપણ યાયેનુ જ્યા સમ્પન જૂણ દુ। વૃક્ષારોપણ યાનાગુ સિમામધ્યે આપાલં સિમા હુંકે જૂણ નં જિં થન લસતાં ન્વયથનાચ્વના।

ભીસં ઝીણુ પરમ્પરાકર્થં ન્વયાકા વયાચ્વનાગુ સ્વયમ્ભૂ ભવય્ કંગુ દંય્ ૨૦૭૪ સાલ ફાગુન ૧૯ ગતે શનિવા:કુન્હ સમ્પન જૂણ દુ। કંગુ છુંદં ન્વયવનિસેં સ્વયમ્ભૂયા આનન્દકુટી ઉચ્વ માધ્યમિક વિદ્યાલય પરિસરય્ ન્યાયેકા વયાચ્વનાગુ ઝીણુ પરમ્પરાગત વ ઐતિહાસિક સ્વયમ્ભૂ ભવય્ કંગુ દંનિસેં ઉગુ વિદ્યાલય્ થાય્ ઉપલબ્ધ મજૂણુલિં ભુઇખ્યા: ટેલ સુધાર સમિતિયા ગવાહાલિં ભુઇખ્યાલય્ સ્વયમ્ભૂ ભવય્યા વ્યવસ્થાપન યાનાગુ જુલ। ફલ્ચાસા: માનન્ધર ગુથિ વ તઃખાછું ખલઃપાખે મંકા:કથં પા:કયા: વ્યવસ્થાપન યા:ગુ સ્વયમ્ભૂ ભવય્ ત:જિક સમ્પન જૂણ જુલ। સ્વયમ્ભૂ ભવય્ વ્યવસ્થાપનયા જિમ્મેવારી વહન યાના: સફળતાપૂર્વક સમ્પન યાનાદીણુલિં ફલ્ચાસા: માનન્ધર ગુથિ વ તઃખાછું ખલઃયા હને બહાપિં સકલ દુજઃ ભાજુમય્જુપિંત દુનુગલનિસેં સુભાય્ દેછનાચ્વના। અથેહે થુગુ દં ૨૦૭૫ યા સ્વયમ્ભૂ ભવય્ પા: કા:ગુ દૈસા: ત્વા:યાત નં ત:જિક સમ્પન યાયે ફયેમા: ધકા: ભિંતુના દેછનાચ્વના।

કેન્દ્રીય માનન્ધર સંઘયા

થ:ગુ છેં ધર્સાકેયા નિંતિં

છિકપિં

દાતા ભાજુ મય્જુપિંત

ગવાહાલિ યાનાદીત ઇનાપ

ચાનાટવના।

સ્વાપુ

કેન્દ્રીય માનન્ધર સંઘ

ચાકલા: દબ, છેત્રાપટી, યેં

ફોન : ૪૨૫૫૭૦૬

૨૦૭૪ પૌષ ૨૧ ગતે સમ્પન સંઘયા ૬૫ કવ:ગુ બુદિંયા લસતાય્ શિક્ષા વ સાહિત્યયા ક્ષેત્રય્ ઉલ્લેખ્ય યોગદાન યાના ભાયાદીષ્ઠ પ્રાધ્યાપક, આખ્યાનકાર નાપં ભાષાથુવા: થૈંહિતિ ત્વા:યા હનેબહમ્હ ભાજુ મથુરાકૃષ્ણ માનન્ધરયાત 'પ્રબુદ્ધ વ્યક્તિ' કથં હને દયા: જિપિં તસકં લયુતા:। કેન્દ્રીય માનન્ધર સંઘયાત વયુકલં યાનાદીણુ ગવાહાલિયા લાગિ વયુક:પ્રતિ આભાર વ્યક્ત યાસે વઝગુ દિનય્ નં વયુક:પાખે સંઘયાત ઉચિત માર્ગદર્શન વ ગવાહાલિ દિ ધઝગુ ભલસા કયાચ્વના। નાપં વયુક:યા ભિં ઉસાઁય્ વ તા:આયુયા કામનાયાસે ભિંતુના દેછના।

અન્ત્યય, કેન્દ્રીય માનન્ધર સંઘયા થૈંયા થ્વ નીચ્યાકવ:ગુ ત:મુઁજ્યાય્ ન્વયબ્દ:ગુ આર્ગિક દં ૨૦૭૩/૦૭૪ યા અવધિદ જૂણ થીથી ગતિવિધિ દુશ્યા:ગુ બાર્ષિક પ્રતિવેદન વ આર્થિક પ્રતિવેદનય્ બ્યાકકં સહલહ યાના: પારિત યાના બિયાદીત વ લિપાયાત નિતિં માર્ગદર્શન પ્રદાન યાનાદીત થૈંયા થ્વ સભાય્ બ્વતિ કા:ભા:પિં હને બહાપિં દાજુકિજા તતાકેહેં સકસિતં ઇનાપ યાસેં હાનં છક્વઃ છિકપિંત લસકુસ યાયે। લસકુસ લસકુસ લસકુસ। સુભાય્।

કેન્દ્રીય માનન્ધર સંઘયા

નીચ્યાકવ:ગુ ત:મુઁજ્યા ભ:ભ:

ધાયેમા ધઝગુ મનંતુસેં

મિંતુના

દેછાયા ચ્વના।

બ્રોડલર, લેયર્સ ખાયા નાપનાપં સા મેય

યા સન્તુલિત દાના ઉત્પાદક

સ્ટાર ફિડ પ્રોડક્ટ્સ પ્રા. લિ.

બાલાજુ યેં

ફોન : ૪૩૫૦૨૯૧

કેન્દ્રીય માનવધર સંઘયા નીચ્યાક્વાચ: ગુપ્રતિનિધિસમા

છ્યાર્જો ગજોન્ડ્રમાન માનવધરપાંખે ન્હયબ્વ:ગુ વાર્ષિક પ્રતિવેદન ૨૦૭૩/૦૭૪

હનેબહમ્હ સભાયા નાયઃ કે.મા.સંઘયા સભાપતિ ભાજુ ગોપાલકૃષ્ણ માનન્ધર

હનેબહમ્હ મૂપાહાં દેય થકાલિ ભાજુ લલિતમાન માનન્ધર

હનેબહમ્હ નિર્વત્તમાન સભાપતિ ભાજુ દેવકુમાર માનન્ધર

હનેબહમ્હ ઉપ-સભાપતિ ભાજુ બદ્રીનારાયણ માનન્ધર, નાપં મંચય આસિન સકલ પદાધિકારી, દુજાંથી,

થોંયા થુગુ ગરિમામય પ્રતિનિધિસભાય બ્વતિ કાઃભાઃથિં થીથી ત્વાઃ, ગુથિ, ખલઃ, પુચાયા કર્જિ, નાયઃ, થાકુલિ, પ્રતિનિધિ, પર્યવેક્ષક વ પત્રકાર ભાજુમય્જુથિં સકલસિત દુનુગલંનિસેં લસકુસ નાપં જ્વાલપા।

હનેબહપિં,

થોં ખ્ભીન્યાદાંયા ગૌરવમય પલાખય ન્હ્યાનાચ્વંગુ સંઘયા નીચ્યાક્વાચ:ગુ પ્રતિનિધિસભાય વર્તમાન કાર્યસમિતિયા સચિવયા હૈસિયતં છિકપિનિ ન્હાઃને (નિકવાઃગુ) ૨૦૭૩/૦૭૪ યા પ્રતિવેદન ન્હાબ્વયેગુ સુઅવસર ચૂલાઃગુલિં લય્તાસેં થ્વ પ્રતિવેદન ન્હાબ્વય્યુ ઉજં ફવને।

કેન્દ્રીય માનન્ધર સંઘ નિશ્ચત રૂપં દેયન્યંકંયા સકલ સાય્મિતય ગૌરવમય મંકાઃ સંસ્થા ખ। તર થ્વ સંસ્થાયા આતક નં ભીસં થાઃગુ હે છેં ધસ્વાકે ફુગુ મદુનિ। થુકિયા નિંતિં સંઘં પલાઃ મન્હ્યાકાગુ નં મખુ। થોંયા બજાઃ ભાઃ વ ભીગુ આર્થિક સમસ્યાયા કારણ જગા ન્યાયેગુ વ છેં દને મફયાચ્વંગુ ખઃ। દાતાપિં નાપં ખેલ્હાબલહા નં મજૂગુ મખુ, મન કવસાઃથિં દાતાપિનિ આન્તરિક કારણ યાનાઃ નં થ્વ જ્યાય પલાઃ ન્હાઃવનાચ્વંગુ નં છિકપિં જાનકારી બિયાચ્વના।

ભી પુર્ખાં ન્હાપાંનિસેં ભીગુ સાંસ્કૃતિક, સામાજિક,

રીતિથિતિ, પરમ્પરાયાત કઃઘાનાચ્વંગુ દુસાં ન્હૂ પુસ્તાયા ન્હૂગુ હે વિચાઃ વ થોંયા આધુનિક પ્રવિધિયાત નં નાલા વનેમાઃગુ પરિસ્થિતિ વયાચ્વંગુ દુ। દેશય થીથી ઇલય વઃગુ રાજનૈતિક હ્યાપાઃનાપં ભી નં નાપં ન્હાઃવને માઃગુ લા જુ હે જુલ। થ્વ હે ઇવલય ભી સાય્મિ સમાજયા જઃથિં રાજનૈતિક ખ્યાલય ન્હાઃ વનાચ્વંગુ દુ। થુકિયા જ્વલન્ત ઉદાહરણ થિગુ સ્થાનીય તહ, પ્રતિનિધિસભા વ પ્રદેશસભાયા ચુનાવ ખઃ। ગુગુ નિર્વાચિનય બ્વતિ કયાઃ ઝી માનન્ધર સમાજયા દાજુકિજા તતાકેહોથિં નં વિજયી જુયાદીગુલિં હે સી દુ। પ્રદેશ નં ૩ નં અન્તર્ગત યેં ક્ષોત્ર નં ૭ ક પાથેં પ્રદેશસભા સદસ્ય્ય ઝીગુ સંઘયા હે કાર્યસમિતિયા દુજાઃ ભાજુ વસન્તપ્રસાદ માનન્ધર ત્યાના ભાઃગુલિં વય્કઃ નાપં પ્રતિનિધિસભા વ સ્થાનીય તહયે વિજયી જુયાદીથિં સકસિતં ઝીગુ સંઘયા ૬૫ કવાઃગુ બુદિયા લસતાય ભિંતુના દેછાનાગુ જુલ। આશા દુ વય્કઃથિં દેયાનાપં સાય્મિ સમાજ વ સંઘયા વિકાસયા લાગિ યોગદાન યાનાદી।

કે.મા.સંઘયા ૨૭ ઓં તઃમુંજ્યા

ને.સં. ૧૧૩૭ દિલ્લાગા ખસ્થિ (૨૦૭૪ આષાઢ ૩૧ ગતે) સનિવાઃ સભાપતિ ભાજુ દેવકુમાર માનન્ધરયા સભાપતિલ્ય જ્યૂ ૨૭ કવાઃગુ તઃમુંજ્યા (પ્રતિનિધિસભા)યુ થીથી પ્રતિવેદન અનુમોદન જ્યૂ નાપં ન્હૂમ્હ સભાપતિ લ્યયેત નિર્વાચિનયા નિંતિં ભાજુ હરિઓમ માનન્ધર (લાયકૂસાઃ) યા સંયોજકત્વય પ્રા. ડા. ત્રિરલ માનન્ધર (થિંહિતિ), પ્રા. ડા. કૃષ્ણ માનન્ધર (તંલાછિ) ભાજુ ઉત્તમ માનન્ધર (ચ્સવાંદું) વ ભાજુ રાધાકૃષ્ણ માનન્ધર (ન્હૂસાઃ) દુજાઃકથં દુથ્યાઃગુ નિર્વાચન આયોગ ગઠન જુયાઃ ન્હૂમ્હ સભાપતિ ભાજુ ગોપાલકૃષ્ણ માનન્ધર નિર્વિરોધ નિર્વાચિત જુયાદીગુ જુલ। ઉકિયા નિંતિં નિર્વાચન

આયોગયા સંયોજક વ સકળ દુજઃપિં થુગુ કાર્યસમિતિ વ જિ સચિવપાખેં સુભાય્ દેછાનાચ્વના । અથે હે નિવર્તમાન સભાપતિ ભાજુ દેવકુમાર માનન્ધર કાર્યસમિતિયા સભાપતિ જુયા: થઃગુ કાર્યકાલ સફળતાપૂર્વક કવચાયેકાદીગુલિં નાપં વય્કઃયા મૂવંગુ માર્ગદર્શનયા લાગિ કાર્યસમિતિપાખેં વંગુ સ્વયમ્ભુ ભવજય્ દસિપૌ લઃલ્હાના સુભાય્ દેછાનાગુ જુલ ।

૧. તલેજુ ભવાની અનન્ત મત ઉપ-સમિતિયા પુનર્ગર્ઠન :-
કે.મા.સંઘ અન્તર્ગત તલેજુ ભવાની અનન્ત મત ઉપ-સમિતિયા સંયોજક ભાજુ ગોપાલકૃષ્ણ માનન્ધર વંગુ સાધારણસભાં સભાપતિઇ નિર્વાચિત જુયાદીગુલિં વય્કઃયા ઇનાપકર્થ ઉપ-સમિતિયા પુનર્ગર્ઠન યાના: સંયોજકયા ભાલા સંઘયા દુજઃ ભાજુ જગદીશ માનન્ધર (ભિંદ્યઃગુથિ) યાત કાર્યસમિતિયા નિર્ણય કર્થ બિયાગુ જુલ ।

૨. વંગુ દંય્ સચિવયા પ્રતિવેદનય્ ન્હથનાકર્થ યેંયા: (ઇન્દ્રજાત્રા) બલય્ યઃસિં થનેગુ લાગિ સિમા પાલેગુ યઃસિં ગુંડ (સૂર્યવિનાયક ન.પા. ચિત્તપોલય્) ૨૦૭૪ શ્રાવણ ૨૮ ગતે થીથી ત્વા:, ગુથિ, ખલઃ, પુચઃયા દાજુકિજાપિનિગુ સક્રિય સહાભાગિતાય્ ભક્તપુર જિલ્લા વન કાર્યાલયયા પ્રાવિધિક ગવાહાલિં ૪૦૦ મા સલ્લામા સિમા વૃક્ષારોપણ યાના: દઢ્ઠિતક રેખદેખયા લાગિ પાલેયા વ્યવસ્થાપન યાનાગુ જુલ । વૃક્ષારોપણ યાનાગુ સિમામધ્યે અધિકાશં હુર્કે જૂગુ નં થન લસતાં ન્હ્યબ્યાચ્વના । વૃક્ષારોપણ યાયેત ગવાહાલિ યાનાદીપિં સકળયાત સુભાય્ દેછાનાચ્વના । વંગુ દંયા યેંયા: (ઇન્દ્રજાત્રા) સુથાંલાકક કવચા:ગુ વ થુગુ દં ૨૦૭૫ સાલયા યેંયા:બલય્ નં અથે હે સુથાંલાકક હનેયા લાગિ મા:કર્થ વ્યવસ્થાપન યાયેગુ નં થન ન્હથનાચ્વના ।

૩. તલેજુઇદાફાથાયેગુ:વંગુદંયામોહનીનખઃયાફુલપાતિકુન્હ તલેજુ ભવાની કુહાં બિજ્યાઇગુ ઇલય્ ચાક:મત ચ્યાકા: માનન્ધર સના:ગુ ખલઃ, ન્હૂસા: ત્વાલં દાફા થાના પૂવંકૂગુ જુલ । થુગુસી ૨૦૭૫ યા મોહનીબલય્ ચાક:મત ચ્યાકા: દાફા થાયેગુ પા:યાત લાયકૂસા: ત્વાલં નિરન્તરતા બીગુ જુઝ ।

૪. ન્હૂદં : દંય્દસં થેં થુગુસી નં ન્હૂદંકુન્હ પિદંગુ સાંસ્કૃતિક જુલુસયાત સિન્હ: તિકા: લસકુસ યાના વયાચ્વનાગુ યાત

નિરન્તરતા બીગુ જુઝ ।

૫. મોહનલાલ ખિં માનન્ધર સિરપા: કવઃછિના સમિતિ નીસ્વના :

સંયોજક : ઉપસભાપતિ ભાજુ બદ્રીનારાયણ માનન્ધર દુજઃ દાતા ભાજુ જ્ઞાનકાજી માનન્ધર
દુજઃ ભાજુ સન્દેશ માનન્ધર
દુજઃ ભાજુ સુરેશકિરણ માનન્ધર
સચિવ: ગજેન્દ્રમાન માનન્ધર

૬. મિસા વિકાસ ઉપસમિતિયા ગવસાલય્ ૨૦૭૪ આશ્વિન ૨૫, ૨૬ વ ૨૭ ગતે સ્વન્હુયંકં મિસાતયુગુ નિંતિં 'સેલ્ફ ડિફેન્સ તાલિમ' શાન્તિ નિકુંજ મા.વિ.ઇ કવચા:ગુ નાપં તાલિમ કયાદીપિં ૧૮ મ્હ મય્યજુપિંત દસિપૌ લઃલ્હાનાગુ જુલ । નાપં ઉપસમિતિયા સંયોજકજું આતક ગઠન જુઇધુંકૂગુ મિસા પુચઃ પાકવ વ ન્હૂસા:યા ૧૮ દં નિસેં ૨૫ દં તકયા છ્યમ્ છ્યમ્ મિસામચાયાત સ્વલાયા Self Defence Cours યા તાલિમ Sponsor યાનાદીગુ દુ । વય્કઃયાત નં સુભાય્ ।

૭. ૬૫ ઔં પલિસ્થા દિં ને.સં. ૧૧૩૮ પોહેલાગા ચૌથી (૨૦૭૪ પૌષ ૨૧ ગતે) કુન્હ મરહિતિ બૈંક્વેટ્ય્ થીથી જ્યાઇવ: યાસેં ન્હ્યાકાગુ જુલ ।

ક) પ્રબુદ્ધ વ્યક્તિ હનેજ્યા : શિક્ષા વ સાહિત્યયા ર્થ્યલય્ યોગદાન બિયાદીમ્હ પ્રાધ્યાપક, આખ્યાનકાર નાપં ભાષાથુવા: હનેબહમ્હ મથુરાકૃષ્ણ માનન્ધરજુ (થાંહિતિ) યાત પ્રબુદ્ધ વ્યક્તિ કર્થ હનેદયા: જિપિં તસકંલ્યતાઃ । કે.મા.સંઘયાત વય્કલં યાનાદીગુ ગવાહાલિયા લાગિ વય્ક:પ્રતિ આભાર વ્યક્ત યાસેં વઝગુ દિનય્ વય્ક:પાખેં સંઘયાત આવશ્યક માર્ગનિર્દેશન વ ગવાહાલિ દયાચ્વની ધિઝગુ ભલસા કયાચ્વના નાપં વય્કઃયા ભિંડસ્યાંય્ વ તા:આયુયા કામના યાસેં ભિંતુના દેછાનાચ્વના ।

ખ) મોહનલાલ ખિં માનન્ધર સિરપા : નિદંય્ છ્યકવ: માનન્ધર સમાજયા થીથી વિષયય્ ઉત્કૃષ્ટ જ્યા યાના ભા:પિં મધ્યે છ્યમ્, અથે હે લ્યાય્મહપિં મધ્યે છ્યમ્હેસિત બીગુકર્થ નીસ્વંગુ થુગુ સિરપા: થુગુસી માનન્ધર સમાજયાત મા:બલય્ મા:કર્થ ગવાહાલિ યાના ભા:મ્હ નાપં સંસ્કૃતિ વ બાજાગાજાયા સંરક્ષણય્ સક્રિય લાયકૂસા: ત્વા:યા હનેબહમ્હ થા. તીર્થનારાયણ માનન્ધરજુયાત ૫૦,૦૦૦/- તકાયા મોહનલાલ ખિં માનન્ધર સિરપા: વ દસિપૌ

लःल्हाना: हनागु जुल ।

ग) मोहनलाल खिं मानन्धर युवा सिरपा : थुगुसी स्वनिगलं पिने भवत् (बनेपा)य् ज्ञानमाला भजनया प्रचार प्रसारया ज्याय् संगठित यायेगुलिइ सक्रिय जुयादीम्ह भाजु जगतनारायण मानन्धरयात २५,०००/- तका दांया श्व सिरपालं हनागु जुल ।

घ) मथुरा सायमि सिरपा : निदँय् छक्वः नेपालभाषाया थीथी विधाय् प्रकाशित सफूमध्ये उत्कृष्टउ सफूयात १०,०००/- तकाया श्व सिरपा 'बुनाः त्याःपि' नाया सफूया च्वमि भाजु राजेन मानन्धर (पाक्व, पखुद्यां)यात दसिपौ व नगद लःल्हाना: हनागु जुल ।

ड) सिवा सायमि खलः थिमिया १३ दँया मयूजु जेनी मानन्धरजु Miss little newa उपाधी त्याकाः झी मानन्धर समाजया नां उज्ज्वल यानादीगुलिं वय्कःयात नं हनापौ लःल्हाना हनागु जुल ।

च) फ्रान्सया पेरिसय् जूगु Mr. and Miss Deaf International 2017 सं Miss Deaf Asia 2017 उपाधि त्याकाः मानन्धर समाजया नां हलिमय् उज्ज्वल यानादीगुलिं मयूजु सुरभी मानन्धरयात हनापौ लःल्हाना हनागु जुल ।

छ) ६५ औं पलिस्था दिं कुन्हु वसुन्धरालक्ष्मीदेवी वृद्ध कोषपाखें श्रीपञ्चमी मानन्धर गुथि किपूया ज्याथम्ह भाजु भाइचा मानन्धर (किपू ९ बाडेगां) व जिथिम्ह मयूजु नानीमाया मानन्धर (किपू ३ कुतिसाः) यात महतिं ७,५००/- लःल्हानागु जुल ।

ज) SEE : एसइइ परीक्षाय् अप्वः ल्याः हयाः न्हाप निसें उत्कृष्ट न्यागूगुतक वयेत ताःलाःपिं न्याम्ह मिसा व न्याम्ह मिजंयात 'न्हुछे नारायण रामदेवी तःखाछें सिरपा:' व 'केदार नारायण शुदर्शना तःखाछें सिरपा:' कथं दसिपौ नापं पदक, अथे हे खुगूगुनिसें फिगूगु थास्यूतक वयेत ताःलाःपिं मिसा न्याम्ह व मिजं न्याम्हेसित केन्द्रीय मानन्धर संघपाखें पदक व दसिपौ लःल्हानागु जुल । श्व मध्ये अप्वः ल्याः हयादीपिं मिसा छम्ह व मिजं छम्हेसित महति २०००/- तका दाँ के.मा.संघ पाखें लःल्हाना हनागु जुल । पास जूपिनिगु नांधलः क्वय् न्हाथनागु दु ।

झ) 10+2 Mgmt : मयूजु रिमा मानन्धर (थीहिति मानन्धर गुथि) व भाजु सुविन मानन्धर (चस्वांटुँ

मानन्धर सनाःगू खलः) यात 'इन्द्रनारायण लुमन्ति सिरपा:' पदक व दसिपौ नं हनागु जुल ।

ज) 10+2 Sci. : मयूजु सुस्मिता मानन्धर (पाक्व, पुखुद्यां) व भाजु सुविन मानन्धर (पुलांसः शिवरात्रि गुथि, ख्वप) यात 'लोकमान तीर्थमान सिरपा:'या पदक व दसिपौ बियाः हनागु जुल ।

ट) MBBS : मयूजु डा. स्मृति मानन्धर (थीहिति त्वाः) यात रामभक्त-अष्टमाया तःखाछें सिरपालं हनागु जुल ।

ठ) PhD : भाजु डा. विनोद मानन्धर (दैसाः), भौतिकशास्त्रय् विद्यावारिधि यानादीगुलिं वय्कःयात 'प्रा. रामभक्त-सानुनानी सिरपा'लं हनागु जुल ।

ड) शेरलक्ष्मी, लक्ष्मीबहादुर, महालक्ष्मी सिरपा: : थुगुसी 'साः व सायमि' विषयय् जूगु च्वखँ धेंधेंबल्लः कासाय् न्हाप जुयादीम्ह मयूजु कामना मानन्धर (लाय्कूसाः) यात १०,०००/- तका व दसिपौ लःल्हाना: हनागु जुल ।

ढ) थीथी कासा : ल्यायम्ह पुचः व कासाः उप-समितिया ग्वसालय् जूगु थीथी कासाय् न्हाप, लिउ, लियाउलिउ जुयादीपिं भाजु मयूजुपिं पदक व दसिपौ लःल्हानागु जुल । कासाय् त्याःपिनिगु नां धलः क्वय् न्हाथनागु दु ।

ण) शम्भुमान काकाभाई सिरपा: : थुगुसी मचा याकः म्यैं धेंधेंबल्लः कासाय् मयूजु लुँस्वां मानन्धर (थीहिति) न्हाप, भाजु सन्देश 'अगिंमथ' मानन्धर (लाय्कूसाः) लिउ, मयूजु प्राप्ती मानन्धर (मरुध्वाखा)यात हःपाः सिरपा: व दसिपौ लःल्हानागु जुल ।

त) इहि मुना : २०७४ माघ २३ व २४ गते निन्हुयंकं ६५ औं बुदिंया लसता संघया ल्यायह पुचः, सामाजिक सेवा उप-समिति व मिसा विकास उप-समितिया ग्वसाल जूगु इहि मुना ज्याइवलय् भी मानन्धर समाजनापं मेगु समुदाययापिं ९ म्ह मिसामस्तसें ब्वति काःगु व थुकियात वझु दिनय् नं निरन्तरता बीमाः धझु सुभावयात दृष्टिगत यानाः भी नेवात्य् संस्कृति व परम्परायात संरक्षण व संबर्द्धन यायेगु तातुनाः इहि मुंकेगु ज्यायात निरन्तर बिया वनेगु जुइ । नापं संघयात आर्थिक भार मलाकेया निंति 'इहि मुना कोष' नीस्वनेया लागि मंदुपिं दातापिं ग्वाहालि यानादीत नं आव्हान यानाच्वना ।

थ) हिदान : स्वास्थ्य उप-समितिया व्यवस्थापनय्

હિદાન જ્યાઇવઃ જ્યું નાર્પ હિદાન યાનાદીપિં દાતા સકલયાત સુભાય્ દેછાયા ચ્વના ।

૮. પરામર્શ પરિષદદા મુંજા : ને.સં. ૧૧૩૮ ચિલ્લાગા દુતિયા (૨૦૭૪ ફાગુણ ૫ ગતે) શનિવાઃકુન્હ પાકવ પુખુદ્વાં ગુથિ છેંય્ સમ્પન્ન જ્યું જુલ ।

૯. સ્વયમ્ભૂ ભવ્યઃ : ૨૦૭૪ ફાગુણ ૧૯ ગતે શનિવાઃકુન્હ ભુઇખ્ખલય્ જ્યું સ્વયમ્ભૂ ભવજય્ મૂપાહાં દેય્ થાકુલિ લલિતમાન માનન્ધરજુપાખેં નિવર્તમાન સભાપતિ ભાજુ દેવકુમાર માનન્ધરજુ (ક્યાક્મી સ્યાડંજા) યા કાર્યકાલ પૂવંગુલિં વય્કઃયાત હનાપૌ નાર્પ ન્હૂ ત્યપૂ વ જ્યાઃ જંવ યાનાદીપિંત નં હનાગુ જુલ ।

૧૦. ૨૦૭૪ ફાગુણ ૧૯ ગતે જ્યું સ્વયમ્ભૂ ભવ્યઃ ફલ્ચાસાઃ વતઃખાછેંપાખેં સંયુક્ત રૂપ પાઃ કયાઃ સફલતાપૂર્વક કવચાયેકા દીગુલિં વય્કઃપિંત સુભાય્ નાર્પ ૨૦૭૫ સાલયા સ્વયમ્ભૂ ભવ્યઃ રોલક્રમ અનુસાર દૈસાઃ ત્વાલં પાઃ કયાદીગુ જુલ ।

૧૧. તુચ્ચા : સ્વયમ્ભૂ ભવજય્ સંઘયાત આર્થિક ભાર મજુઝિકર્થ તુચ્ચાયા વ્યવસ્થા યાનાદીગુ વ લિપા નં યાના વને ગુ વચં બિયાદીગુલિં ભિંદ્યઃ ગુથિયાત યકવ યકવ સુભાય્ દેછાનાચ્વના ।

૧૨. ન્હૂં કોષ નિસ્વના વ તેંસા ગ્વાહાલિ :

ક) : ૬૫ ઔં પલિસ્થા દિં કુન્હ દાતા ભાજુ ડા. નાતીમૈંયા માનન્ધર શર્મા (ગઠાઘર), મય્જુ તારા માનન્ધર લાય્ કૂસાઃ (કુલેશ્વર) વ ભાજુ લક્ષ્મીપ્રસાદ માનન્ધર (ગવાછેંમુગઃ ગલ્લી) પાખેં ૧,૦૦૫૦૫/- તકાયા 'નુછેરત્ન માનન્ધર ઉત્પ્રેરણ કોષ' નીસ્વનાઃ ગ્વાહાલિ યાનાદીગુલિં વય્કઃપિંત સુભાય્ દેછાયાચ્વના ।

ખ) મિસા વિકાસ કોષયા લાગિ ૧૦,૦૦૦/- તક તેંસા દાતા ભાજુ કેદારનારાયણ માનન્ધર (તઃખાછેં) પાખેં અક્ષય કોષય થપ યાનાદીગુલિં વય્કઃયાત નં સુભાય્ દેછાના ચ્વના ।

૧૩. ન્હૂં ત્વાઃ દુતિના : કે.મા.સંઘ કાર્યસમિતિયા નિર્ણય કર્થ ૧૦ મ્હ દુજઃ દુગુ શ્રી ભૈરવ નાથ માનન્ધર ગુથિ લ્હુતિયાત

દુતિનાગુ જુલ ।

૧૪. કે.મા.સંઘયા બારે સંસારન્યંકભનં ચ્વંપિં સકસિતં ઝીગુ માનન્ધર સમાજ બારે મ્હસીકે અઃપુઝુ કર્થ છ્ગુ Official website થુગુસી સંચાલન યાયેગુ નં કવઃછીનાગુ જુલ ।

૧૫. વિઝુ દંય્ સામાજિક સેવા ઉપ-સમિતિયા વ્યવસ્થાપનય ઝીગુ પરમ્પરા વ સંસ્કૃતિયાત લ્યંકેગુ તાતુનાઃ ન્હૂં સામાજિક પરિસ્થિતિ વિકાસ જુયાચ્વંગ્યાત મનન યાસેં રીતિથિતિયા ૧૪ વ ૧૨ બુંદાયા વિષય વ મેમેગુ વિષયસં બ્યાપક છલફલયા નિંતિં છ્ગુ કાર્યશાલા ગોષ્ઠિ યાયેગુ ગ્વસાઃ દુ । છિકપિં સકસિન ગ્વાહાલિ યાનાદી ધ્યાગુ ભલસા કયાચ્વના ।

૧૬. કંગયા દીપયા ન્હ્યાઃનેચ્વંગુ ફલ્ચા દયેકેયા લાગિ દાતાપિનાપ ખંલ્હાબલહા યાનાઃ માઃકર્થ ગ્વાહાલિ યાયેગુ નં છિકપિંત જાનકારી બિયાચ્વના ।

૧૭. બિચાઃ હાયેકા : ઝી માનન્ધર સમાજ વ કે.મા.સંઘયા વિકાસય્ તિબઃ બિયાદીપિં દિવંગત જુયાદીગુલિં કે.મા.સંઘયાત અપૂર્ણીય ક્ષતિ જ્યુ મહસુસયાસેં કે.મા.સંઘપાખેં પ્રબુદ્ધ વ્યક્તિ સમ્માનં સમનિત જુયાદીધુંકૂમ્હ મદુમ્હ વૈજ્ઞાનિક ત્રિ.વિ. વિજ્ઞાન તથા પ્રવિધિ સંકાયયા પૂર્વ ડીન પ્રા. ડા. કૃષ્ણ માનન્ધર (તંલાછિ), (દિવંગત ને.સં ૧૧૩૭ જલાથ્વ ચૌથિ) વ માનન્ધર સમાજયા સંસ્કૃતિ નાર્પ બાજાગાજાયા સરંક્ષણય્ સક્રિયમ્હ તીર્થનારાયણ માનન્ધર (લાય્કૂસાઃ) (દિવંગત મિતિ ૨૦૭૪/૧૨/૨૬ ગતે) વય્કઃ પિનિગુ નિર્વાણયા કામના યાસેં સકલ છેંજઃપિંત ધૈર્ય ધારણ યાયે ફયેમા ધકાઃ બિચાઃ હાયેકાચ્વના ।

અન્ત્યય થૌંયા થુગુ ગરિમામય સભાય્ ન્હ્યબ્યયાગુ બુંદાગત પ્રતિવેદનય્ છું મગાઃમચાઃ છુટફુટ દુસા સહલહ, સુઝાવ બિયાદીત ઇનાપયાસેં ઉકિયાત માઃકર્થ દુથ્યાકેગુ જાનકારી બિયાચ્વના । નાર્પ થૌંતક સંઘયાત ગ્વાહાલિ યાનાદીગુ ત્વાઃ, ગુથિ, ખલઃ, પુચઃ વ મેગુ સંસ્થાલિસેં કજિ, નાયઃ થાકુલિ, વ્યક્તિ વિશેષ વ પ્રતિનિધિ સકલપ્રતિ આભાર પ્રકટ યાસેં વિઝુ દિનય્ નં થુકર્થ ગ્વહાલિ દયાંતું ચ્વની ધઇગુ ભલસાકાસેં થન ન્હ્યબ્યયાગુ પ્રતિવેદનયાત થુગુ ગરિમામય સભાં પારિત યાના બિયાદીત સકલસિત ઇનાપ યાનાચ્વના । સુભાય્ ।

केन्द्रीय मानन्धर संघया नीच्याक्वःगु

प्रतिनिधि सभाय्

कोषाध्यक्ष सन्देश मानन्धर पाखे न्ह्यब्वःगु

आर्थिक प्रतिवेदन २०७३/०७४

हनेबहम्ह सभापति भाजु गोपालकृष्ण मानन्धर,
हनेबहःम्ह मू पाहौं देय् थकाली भाजु ललितमान मानन्धर
हनेबहम्ह न्ह्यसः नायः भाजु अमोघनारायण मानन्धर
हनेबहःम्ह उपसभापति बद्रीनारायण मानन्धर,
सचिव गजेन्द्रमान मानन्धर,
कार्यसमितिया दुजःपिं,
आमन्त्रित बिशिष्ट भाजु मयूजुपिं,

केन्द्रीय मानन्धर संघया नीच्याक्वःगु थ्व तःमुँज्याय्
थीथी त्वाः, गुथि, खलः पुचःपाखे सहभागी जुयादीपिं सकल
कजि, थाकुलि, प्रतिनिधि, पर्यवेक्षक दाजुकिजा तताकेहेंपिंत
जिगु दुनुगलनिसें लसकुस, ज्वजलपा व अभिवादन।

थौं थ्व सभाय् जिं कोषाध्यक्षया हैसियतं भीगु केन्द्रीय
मानन्धर संघयागु आर्थिक बर्ष २०७३/०७४ यागु आर्थिक
प्रतिवेदन छिकपिनि न्ह्यःने न्ह्यब्वयेत्यनागु दु। थुगु प्रतिवेदन
बि.सं.२०७३ श्रावण १ गतेनिसें २०७४ आषाढ मसान्ततक
दछिया दुने संघपाखे सम्पन्न जूगु थीथी क्रियाकलाप नाप
सम्बन्धित समुचित आर्थिक पक्षयात दुथ्याकाः तयार यानागु
तथ्य इनाप यानाच्वना। थुगु प्रतिवेदनय् मगाःमचाःगु छुं दुसा
छिकपिंसं प्रस्त रुपं न्ह्यथनाः सहलह ब्याकाः लिपाया निंति
माःगु मार्गदर्शन प्रदान यानादी धइगु भलसा क्याच्वना।

आः जिं छिकपिनि न्ह्यःने भीगु संघयागु आर्थिक
बर्ष २०७३/०७४ या आर्थिक प्रतिवेदन न्ह्यब्वयेगु उजं
फवने।

आर्थिक बर्ष २०७३/०७४ या ल्याः चाः सम्बन्ध्यः

आर्थिक बर्ष २०७३/०७४ या अवधिइ संघया
थीथी गतिविधि व श्रोतपाखे मुककं रु. १८,११,५११/७६

आमदानी जूगु दुसा खर्चपाखे रु. १२,१४,१०५/७४ जुया रु.
५,९७,४०६/०२ जगेडा कोषय् दुथ्याःगु दु। थुगु दंय् 'तलेजु
भवानी अनन्त मत कोषय् थीथी दाता भाजुमयूजुपिंपाखे तँसा
ग्वाहालि वःगु रु. ८,०१५/- कोषय् दुथ्यानाः कोषया रकम रु
२,३७,०४२/- थ्यंगु दु। थुगु आर्थिक दंय् फल्चासाः मानन्धर
गुथिया थाकुलि हनेबहम्ह भाजु रामकृष्ण मानन्धरं तःमुँज्यायात
ग्वाहालिकथं थः दिवंगत अबु, मां व तताया नामं 'अष्टनारायण
राजमाया सूर्यमाया स्मृति कोष' या नामं रु. ५०,०००/- या
न्ह्यगु कोष स्वनादीगु दु। अथेहे, २०७३ सालया स्वयम्भू भव्य
या आमदानी खर्चया जगेडा पाखे रु. ६०,०००/- स्वयम्भू
भव्य कोषया रकम रु. १,०१,४०१/- थ्यंगु दु। मौजुदा कोषय्
आमदानी खर्चया जगेडा, दातापिंपाखे वःगु तँसा ग्वाहालि,
न्ह्यगु कोषया रकम व थुगु दंया आमदानी खर्चया जगेडा रु.
५,९७,४०६/०२ समेत याना २०७४ आषाढ मसान्त तकया दुने
संघया कोष रु. १,०८,०१,२७१/६० थ्यंगु दु।

भी मानन्धर समाजयात थीथी कर्थं तिबः बीत थःगु
नुगः क्वसायेका न्ह्यगु कोष स्वनादीपिं व मौजुदा कोषय् तँसा
ग्वाहालि यानादीपिं हनेबहपिं सकल दाता भाजुमयूजुप्रति
केन्द्रीय मानन्धर संघपाखे यक्व यक्व आभार व्यक्त यासे
सुभाय् देछाना च्वना।

थीथी कोषया आमदानी ब्याज हिसाबय् खर्च मजुसें
संचित जुयाच्वंगु ब्याजया रकमयात नं उपयोग यानाः सम्बन्धित
कोषयात क्रमशः बृद्धि याना यंकेगु ज्यायात निरन्तरता बिया
वया च्वनागु खःसां वंगु दंय् नेपाल सरकारया न्ह्यगु नीति
नियमया कारणं भीगु थेज्याःगु संघसंस्थां सहकारी संस्थानाप
आर्थिक कारोबार याये मदु धइगु निर्देशन जारी जुया संघया
आर्थिक श्रोतयात व्यवस्थापन यायेगु ज्याय् छुं ईया लागि

नकारात्मक लिच्चः लाःवंगु जूसां आः वयाः सरकारं मुनाफा वितरण मयाइगु संस्थां नं सहकारी संस्थालिसे कारोवार याये दइगु कथं नियम संशोधन याःगुलिं न्हापा थें तुं सहज जूवंगु दु। सरकारया नीति नियमय् इलयव्यलय् वइगु थज्यागु हिउपाःया कारणं वइगु दिनय् संघयाके दुगु समुचित आर्थिक श्रोतयात अधिकतम फाइदा जुइकथं समय सापेक्षा ढंगं परिचालन याना यंकेमाःगु अपरिहार्य जूगु छिकपिंत जानकारी बियाच्वना।

येँयाः (ईन्द्रजात्रा) :

दँय्दसं येँयाः (ईन्द्रजात्रा)या निंति यःसिं हयाः हनुमानध्वाखाय् यःसिं थनेगु ज्या भी मानन्धर समाजं याना वयाच्वंगुयात निरन्तरता बीकथं २०७३ सालय् नं ख्वपया चित्तापोलया यःसिंगुनिसे विधिपूर्वक यःसिं पालाः साला हयाः भोताहितिइ थ्यंकेगु, अनं सालाः हनुमानढोका थ्यंकेगु व हनुमानध्वाखाय् यःसिं थनेगु व क्वःथयेगु सम्बन्धी सम्पूर्ण ज्या तःजिक सम्पन्न जूगु दु। थुगु ज्याया लागि गुथि संस्थानपाखें थुगुसी नं वंगु दँय् थें रु. २,७५,०००/- केन्द्रीय मानन्धर संघयात आर्थिक ग्वाहालि प्राप्त जूगु खः। गुथि संस्थानं प्राप्त जूगु ग्वाहालिनापं केन्द्रीय मानन्धर संघया थःगु आन्तरिक श्रोत समेत परिचालन यानाः कार्य सम्पादन लिपा बचत जूगु रकम रु. ४१,२९८/- ईन्द्रजात्रा व्यवस्थापन कोषय् सारे याना कोषया राशि रु. १,८७,६७१/- थ्यंकागु सहर्ष जानकारी बियाच्वना।

दँय्दसं राष्ट्रिय पर्व ईन्द्रजात्रा न्ह्याकेत भी मानन्धर समाजया थीथी त्वाः, गुथि, खलः, पुचःपाखें केन्द्रीय मानन्धर संघया संयोजनय् ख्वपया चित्तापोलस्थित यःसिं गुं यःसिंयात माःगु सिमा पालाः साला हयाः येँया हनुमानध्वाखा लाय्कू परिसरय् यःसिं थना वयाच्वनागु सकसितं जानकारी हे दु। यःसिंया लागि दँय्दसं सिमा पालेगु कारणं छुं दँ लिपा जङ्गलय् माःकथंया सिमाया अभाव जुयाः राष्ट्रिय पर्व न्यायेकेगु ज्याय् लिच्चः लाइगु अवस्थायात दृष्टिगत यानाः केन्द्रीय मानन्धर संघं वृक्षारोपणया लागि खोटे सल्लाया मा व माःगु दक्वं प्राविधिक ग्वाहालिया लागि भक्तपुर जिल्ला वन कार्यालयनाप सम्भौता यानाः वंगु २०७४ साल श्रावण २८ गते कुहु उगु जङ्गलय् करिव ४०० मा वृक्षारोपण यायेगु ज्या नं सम्पन्न याये धुंगु दु। वृक्षारोपण यानागु सिमाया संरक्षणया लागि संघया थःगु हे आर्थिक श्रोतपाखें वन हेरालु तयाः व्यवस्थापन यानागु कारणं वृक्षारोपण यानागु सिमामध्ये अधिकांश हुकें जूगु नं जिं

थन लसतां न्ह्यथनाच्वना।

मंका: इहि मुना ज्याभो :

संघया ख्वीप्यक्वःगु बुदिया लसताय् संघया ल्यायम्ह पुचः उप-समिति व सामाजिक सेवा उप-समितिया सक्रियताय् मंका: इहि मुना वंगु २०७३ माघ ३ व ४ गते निन्हुयंकं २६ म्ह मिसा मस्तयगु सहभागिताय् मरु तहबिल चुक्य् तःजिक सम्पन्न जूगु दु। थ इहि मुना ज्याइवलय् भी मानन्धर समाज नापं मेमेपिंसं नं उत्साहपूर्वक ब्वति काःगु व थुकियात वइगु दिनय् नं निरन्तरता बीमा: धइगु सुभाबयात ध्यानय् तयाः मंका इहि मुकेगु ज्यायात निरन्तरता बिया वनेगु लक्ष्य नं संघं काःगु दु। मंका इहि ज्याइवलय् सहभागी मिसामस्तपाखें महतिं रु १,२००/- तका ल्हापं उठे जूगु व थुगु ज्याया लागि येँ महानगरपालिकां रु १,५०,०००/-, भाजु धर्मकृष्ण मानन्धर (भिंद्यः गुथि)पाखें रु. १०,०००/-, भाजु रघुवरभक्त मानन्धर, (मानन्धर सनागु खलः, न्हूसाः) पाखें रु. ५,०००/- व भाजु बिमल मानन्धर (दैसाः) पाखे रु. १,४३६/- बराबरया जिन्सी सामान ग्वाहालि वःगु नापं जम्मा आम्दानी १,९७,६६३/- जूगु खःसा खर्च पाखे १,६९,३६५/- जुया २८,३२८/- बाँकी आम्दानी जूगु खः। संघयात वःगु थ आर्थिक ग्वाहालिया लागि येँ महानगरपालिका लगायत सकल ग्वाहालिमिपिंप्रति दुनुगलंनिसे आभार व्यक्त यानाच्वना। लिसे वय्कःपिनिपाखें वइगु दिनय् नं ग्वाहालि यानादी धइगु भलसा कयाच्वना। थुगु ज्यायात सुथां लाक्क न्ह्याकेगु लागि दैसाः त्वाः लगायत थीथी त्वाः व व्यक्तिपाखें संघयात मूकंगु ग्वाहालि यानादीपिं सकसितं दुनुगलंनिसे सुभाय् देशानाच्वना। संघयाके दुगु सीमित आर्थिक श्रोतं जकं थज्याःगु ज्या पूवंकेत सम्भव मजुइगुलिं वइगु दिनय् थुकियात निरन्तरता बिया वनेत थीथी त्वाः, गुथि, खलः, पुचः व संघसंस्था लगायत नुगः क्वसाःपिं सकल भाजुमय् जुपिंपाखें आर्थिक संकलन यानाः छगु इहि मुना अक्षय कोष खडा यायेमाःगु आवश्यकता खनेदु। अक्षय कोष खडा यानाः उकिं वइगु ब्याजं दँय्दुं इहि मुके गु ज्याइवः भःभः धायेक न्ह्याका वने फङ्। थुकथं संघयात ग्वाहालि यानादी धइगु भलसा कासें जिं थवहे मंचं छिकपिंत इनाप यानाच्वना।

स्वयम्भू भ्वया ल्याःचा:

केन्द्रीय मानन्धर संघपाखे दँयूदसं न्यायेका वयाच्वंगु स्वयम्भू भव्य् २०७३ चैत्र ५ गते शनिवारः कुहु तःजिक सम्पन्न जूगु दु । सीमित श्रोत, साधन, बिद्यमान बजाः भाः नापं स्वयम्भू भव्यया आमदानी खर्चया असन्तुलन समेतयात दृष्टिगत यानाः २०७२ सालय् परामर्श परिषदं स्वयम्भू भव्य् या टिकट मूः रु. २५/- तका बृद्धि यानाः रु. ३००/- तका कायम याःगु छिकपिंत जानकारी दुगु हे खँ खः । थुगु दँयू नं उकियात हे निरन्तरता बियाः स्वयम्भू भव्यया टिकट मूः बृद्धि मयासें रु. ३००/- हे कायम यानाः भव्यया व्यवस्थापन यानागु जुल । दँयूदसं स्वयम्भू भवजय् जुइगु तुच्चा व्यवस्था न्हापा के.मा.संघं याना वयाच्वंगु खःसा वंगु दँनिसें भिंद्यः गुथि, कालिमातिपाखे के.मा.संघयात छुं कथंया नं आर्थिक भार मजुइकथं तुच्चाया व्यवस्था यानादीगुलिं भिंद्यः गुथि, कालिमातियात सुभाय् देछानाच्वना । थुगुसी स्वयम्भू भव्य् या आमदानी खर्चया दथुइ सन्तुलन कायम यायेत ताःलःगुलिं जगेडा रकम कोषय् दुथ्याकेत नं सम्भव जूगु छिकपिनि न्ह्यःने लसतां न्ह्यथनाच्वना ।

थ्वहे इवलय् २०७३ चैत्र ५ गते सम्पन्न जूगु स्वयम्भू भव्यया ल्याःचाः बमोजिम भव्य् व्यवस्थापनया निंति मुकं रु. ४,०१,७१०/- खर्च जूगु दुसा १,२८५ पाः टिकट बिक्रीपाखे रु. ३,८५,५००/-, न्हू इहिपा यानादीपिं निम्हतिपूपाखे रु. ६३,०००/-, ज्याजंकव यानादीपिंपाखे रु. ७,००१/- व व्यानर व्यज्यापाखे रु. १०,०००/-समेत यानाः कुल ४,६५,५०१/- आमदानी जुयाः रु. ६३,७९१/- जगेडा जूगु दु । जंकव यानादीपिं हनेबहपि ज्येष्ठ व्यक्तित्वपिंत सम्मान यायेगु तातुनाः केन्द्रीय मानन्धर संघया कार्यसमितिं वंगु दँनिसें ल्हापं मकासें स्वयम्भू भवजय् हनेगु व निःशुल्क भवजय् सहभागी याकेगु व्यवस्था यथावत दुगु खःसां थुगुसी जंकव यानादीपिं मध्ये स्वखलकं स्वेच्छां आर्थिक ग्वाहालि यानादीगु दु । जंकव यानादीपिं हनेबहपि भाजुमय् जुपिनिगु ताःआयु व भिं उसाँय् या भिन्तुना देछासे थुगु दँयू इहिपा यानादीपिनि न्हू तिपू जीवन सुथां लायेमा धकाः कामना याना ।

प्रशासनिक खर्च यायेगु लागि आमदानी :

केन्द्रीय मानन्धर संघय् स्वनातःगु थीथी कोषयात व्यवस्थापन यायेत व थ्व सम्बन्धी प्रशासनिक ज्या ताःलाकेत संघयात ग्वाहालि यायेगु उद्देश्यं २०७१ श्रावण १७ गते च्वंगु

संघया २४ औं तःमुँज्यां आर्थिक बर्ष २०७०/०७१ निसें संघय् दुगु थीथी कोषय दँयूदसं आर्जन याःगु व्याजया १० प्रतिशत सेवा शुल्क कायेगु कवःछिउगु छिकपिंत जानकारी हे दइ । तदनुरूप थीथी कोषय दृष्टिया दुने आमदानी जूगु व्याजया १० प्रतिशतया ल्याखं आर्थिक बर्ष २०७३/०७४ या व्याज आमदानीपाखें रु. ८३,८१६/३९ सेवा शुल्कया रूपय् आमदानी बांधे यानागु जानकारी बियाच्वना ।

आर्थिक बर्ष २०७३/०७४ या अवधि दुने जूगु संघया थीथी क्रियाकलाप, आर्थिक श्रोत परिचालन, आमदानी खर्चया नापं सम्पत्ति व दायित्वय् वःगु हिउपाःयात यथार्थ रूपं प्रतिनिधित्व याःगु लेखापरीक्षण जूगु वितीय विवरण थ्व प्रतिवेदन नापं तुं संलग्न यानाः पेश यानागु दु । थौं जिं थ्व सभाय् न्ह्यथनागु प्रतिवेदन उपर छिकपिनिगु छुं न्ह्यसः वा मगाःमचाःगु छुं दुसा लिपाया निंति मार्गदर्शन जुइकथं न्ह्यथनाः आर्थिक बर्ष २०७३/०७४ यागु लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, उकी संलग्न वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण व नापच्वंगु अनुसूचीत पारित याना बियादीत इनाप याना च्वना । लेखा परीक्षण व लेखा परीक्षक नियुक्ति :

संघया आर्थिक बर्ष २०७३/०७४ या हिसाब किताबया लेखापरीक्षणया लागि संघया नीन्ह्यक्वःगु तःमुँज्यां दिनकर एण्ड एशोसियट्सया भाजु दिनकरमानसिं प्रधानयात लेखा परीक्षक नियुक्त यानाः वयकःया पारिश्रमिक स्वरूप रु. १५,०००/- लेखापरीक्षण शुल्क निर्धारण याःगु ख । थ्वहे निर्णय कथं थुगु आर्थिक बर्ष २०७३/०७४ या हिसाब किताबया लेखा परीक्षणया ज्या सम्पन्न जूगु जुल । थुकिया नापं वइगु आर्थिक बर्ष २०७४/०७५ या लागि संघया हिसाब किताब लेखा परीक्षण याकेत लेखा परीक्षक नियुक्त यानाः वयकःया पारिश्रमिक कवःछिना बियादीत नं थौंया थ्व सभा समक्ष इनाप यानाच्वना ।

अन्त्यय्, कोषाध्यक्षाया जिम्मेवारी बहन यायेगु क्रमय् संघया सभापति, उप सभापति लगायत कार्य समितिया सकल दुजः भाजुमय् जुपिंसं जितः बियादीगु मार्गनिर्देशन व ग्वाहालिया लागि दुनुगलंनिसें कृतज्ञता ज्ञापन यासें थौं केन्द्रीय मानन्धर संघया नीच्याक्वःगु थ्व तःमुँज्याय् जिं न्ह्यब्ययागु आर्थिक बर्ष २०७३/०७४ यागु बार्षिक आर्थिक प्रतिवेदनयात पारित यानाः जिगु ज्यायात उत्साहित यासे वइगु दिंया लागि उचित मार्गदर्शन प्रदान यानादी धइगु भलसा कासे थःगु थ्व न्वचु व प्रतिवेदन थनं तुं कवचायेकेगु उर्जं फवनाच्वना । सुभाय् ।

Dinkar & Associates

Regd. Auditors

COP No: 0088 'B'

PAN No: 5 00042090

17, Dhobichour
Kathmandu, Nepal
Tel: 4251325, 4251032

२०७४/०९/२८

केन्द्रीय मानन्धर संघ काठमाडौंका सदस्यहरु समक्ष आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को स्वतन्त्र लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन

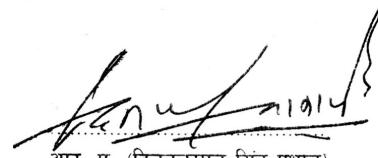
हामीले यस केन्द्रीय मानन्धर संघ, काठमाडौंको आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को यसै साथ संलग्न २०७४ आषाढ ३१ गते सम्मको वासलात र सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको आय व्यय विवरणको लेखा परीक्षण सम्पन्न गरेका छौं। वित्तीय विवरणहरु प्रतिको उत्तरदायित्व संस्थाको कार्य समिति तथा व्यवस्थापनमा रहेको छ। व्यवस्थापनले तयार गरेका ती वित्तीय विवरणहरु उपर लेखा परीक्षणको आधारमा राय जारी गर्नु हाम्रो उत्तरदायित्व रहन्छ।

हामीबाट नेपाल लेखा परीक्षणमानको आधारमा लेखा परीक्षण कार्य सम्पन्न गरिएको छ। वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आंकडा रहित छन् भन्ने कुरामा विश्वस्त हुनको लागि यी मान अनुसार लेखा परीक्षण योजना तयार गरी तदनुसार लेखा परीक्षण सम्पन्न गर्नु पर्दछ। वित्तीय विवरणमा उल्लेखित रकम र खुलाइएका अन्य विवरणलाई पुष्ट्याई गर्ने प्रमाणको छड्के परीक्षण समेत लेखा परीक्षणमा समावेश गरिएको छ। संस्थाले अवलम्बन गरेको सिद्धान्त, व्यवस्थापनले गरेका महत्वपूर्ण अनुमान एवम् वित्तीय विवरण प्रस्तुतिको समग्र स्थितिको मुल्याङ्कन पनि लेखा परीक्षणमा समावेश गरिएको छ। लेखा परीक्षणले हाम्रो रायलाई हामीले पर्याप्त आधार प्रदान गर्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं।

हामीले परीक्षण गरेका वित्तीय विवरणहरुको आधारमा देहाय अनुसार प्रतिवेदन पेश गरेका छौं।

- (१) लेखा परीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानिएका सुन्नना एवम् स्पष्टीकरणहरु उपलब्ध भएका छन्।
- (२) यस प्रतिवेदनसंग सम्बन्धित वासलात र आय विवरण नेपाल लेखामान, संघ संस्था दर्ता ऐन २०३४, एवम् प्रचलित कानूनलाई पालना गरी तयार भएका छन्।
- (३) हामीले लेखा परीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुको आधारमा संस्थाको कारोबार सन्तोषजनक रहेको पाइयो।
- (४) हामीलाई प्राप्त जानकारी तथा स्पष्टीकरण र हामीले परीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुबाट कार्य समिति, कुनै सदस्य वा संस्थाका कुनै कर्मचारीले कानूनी व्यवस्था विरुद्ध कामकाज वा हानी नोकसानी गरेको, नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट जारी गरेको निर्देशन पालना नगरेको वा संस्थाको हक वा सुरक्षा विपरित कुनै काम गरेको पाएन्नै।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणले नेपाल लेखामान तथा प्रचलित सिद्धान्त अनुसार २०७४ आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिति सो मितिमा समाप्त वर्षको यथार्थ एवम् समुचित चित्रण गर्दछ।

आर. ए. (दिनकरमान सिंह प्रधान)
लेखा परीक्षक

नि. दिनकर एण्ड एशोसियट्स
प्रमाण पत्र नं. (ख) ००८८

२०७४ आषाढ ३१ गतेको वायल केन्द्रीय मानन्धर संघ

(गोपाल कृष्ण मानन्धर)
सभापति

(बद्री नारायण मानस्थर)
उप सभापति

गणेश मान मानस्थर
सचिव

लेखापरिषक्तिक्रम
कारमान सं प्रथान)

केन्द्रीय मानन्धर संघ

२०७३ श्रावण १ देखि २०७४ आषाढ ३१ सम्मको नाफा नोक्सान विवरण

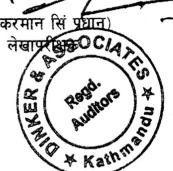
२०७३ आषाढ मसान्त	खर्च	२०७४ आषाढ मसान्त	२०७३ आषाढ मसान्त	आमदानी	२०७४ आषाढ मसान्त
६८,५००१००	तलव भत्ता	७९,५००१००	१,१४,१४०१००	सदस्यता ल्हाप	७७,२९,०१००
७,२००१००	टेलिफोन	११,१००१००	९,४९,१८०१००	व्याज आमदानी	९,५५,४८,५१४८
२१,६२५१००	मसलन्द/स्टेशनरी	२,४००१००	५६,८००१००	स्वार्थी/स्मारिका ग्राहालि	११,८५,०१००
२१०१००	सवारी/यात्रायात	७४०१००	४,३०,५४८१०	स्वयम्भू भव्य २०७२/२०७३	४,३५,५७१००
१,१२०१००	हलाक	५२२००	८५,१८८१०	सेवा शुल्क आमदानी (व्याज)	८८,८७८२९
३०,६१५००	चिया नास्ता/जलपान	२४,०२०१००	४५१२५	जगत जानी सिरपा	-
१३,३००१००	पारिश्रमिक/ज्याला	११,१००१००	-	आर्थिक अनदान/ सहयोग	१,९७,६८६००
१,२००१००	पृस्तक/पत्र पत्रिका	-	-	फुटकर आमदानी	११,८८२८९
३,९८०१००	शम्मुमान (काकामान) बसुच्चा सिरपा	१३५१००			
६,६१७००	विद्युत/ पानी/ रसायन	३,४७१००			
६१,६००१००	स्पारिका प्रकाशन	२०,५००१००			
२,०७०१००	त्यायमह पुच:	५,९७०१००			
१,२७५१००	संस्थापन	२,२२५१००			
१०,७५०१००	कासा (वैकुण्ठ मानन्धर कोष)	६,९६०१००			
१२,५७६१९९	हास कट्टी	९,४३२१७४			
१५,०००१००	लेखा परीक्षण शुल्क	१५,०००१००			
४,३०,५४८१००	स्वयम्भू भव्य २०७२/२०७३	४,६१,७१०१००			
३७,९८८१००	प्रतिनिधि सभा व्यवस्थापन	५,९६९७००			
५०,०२०१००	तमुञ्जा खाना (व्याति)	४०,०००१००			
४८,५००१००	त: मंज्या खाजा (तुच्छा)	३५,०००१००			
४,१८०१००	इन्द्र नारायण लुमन्ति सिरपा	६,८८२१००			
९,९८०१००	शम्मुमी लक्ष्मीबाईदाँ महालधमी कोष	१०,१६५१००			
६,२६०१७५	हुँडेलापाण गमदबी तखाङ्गे सिरपा	९,७८७००			
२,९०१८८०	रामभन्त अष्टमाया तखाङ्गे सिरपा	३,८९७००			
३८,०६०१००	शैक्षिक सिरपा	३३,२८०१००			
१०,०००१००	बसुच्चा लक्ष्मीदेवी असाहय बृद्धकोष	१५,०००१००			
१३,०००१००	न्हू दं समारोह	६,९००१००			
१,००,४९७००	वापिकोत्सव (वर्दी) समारोह	६९,६६३००			
४,९२५१००	प्रबढ व्यक्ति सम्मान	३,१६०१००			
१६,७००१००	भुकम्प पिंडित राहत कार्यक्रम	-			
१५,७०११००	तलेजु भवानी अनन्त मत खर्च	८,५६५१००			
८५०१००	ममत सम्मान	५००१००			
१३,८८८१००	परामर्श परिषद वेठक	-			
-	सामाजिक गोष्ठी/सम्मेलन	३,६००१००			
११,०००१००	स्वास्थ्य उपचार सहयोग	-			
७,५००१००	विज्ञापन खर्च	७,५००१००			
८,४८५१००	मोहनलाल खिं मानन्धर सिरपा	-			
३७,२४८१००	स्वयम्भू भव्य कोष खर्च	-			
९,०००१००	अष्टनारायण रामदेवी कोष खर्च	-			
४,५००१००	रीवन्द्र मानन्धर लुमन्ति कोष खर्च	-			
-	स्वास्थ्य शिविर	१०,६६५१००			
२२,१२५१००	मधुरा सायमि सिरपा	-			
-	संघ दता नीवकरण	१२,४६०१००			
-	चन्दा/अनुदान सहयोग	१,०००१००			
-	सदस्यता शुल्क	२,०००१००			
-	कर तथा दन्तर	२५,७१०१००			
-	मंका इही मनाज्या खर्च	१,८९,३३५१००			
१३,५४८१००	फुटकर खर्च	१८,६४५१००			
१२,५१,४४८१३४	कुल खर्च	१२,१४,१०५१७४			
३,८४,८८८१४४	फरक हिसाब (कोपमा सारेको)	५,९७,४०८०२			
१६,३६,३१०१८८	कुल खर्च	१६,११,५१११७६	१६,३६,३१०१८८	कुल आमदानी	१६,११,५१११७६

(गोपाल कृष्ण मानन्धर)
सभापति

(बद्री नारायण मानन्धर)
उप सभापति

(गणेन्द्र मान मानन्धर)
सचिव

(सन्देश मानन्धर)
कोषाध्यक्ष

केन्द्रीय मानन्धर संघ

२०७४ आषाढ मसान्त सम्मको विभिन्न कोषहरुको विवरण

(अनुसूची -१)

विभिन्न कोषहरु	२०७३ आषाढ	२०७४ आषाढ
केन्द्रीय मानन्धर संघ	५५,६५,९९१०५६	६१,६२,५२४१५६
केन्द्रीय मानन्धर सघ कल्याणकारी कोष	४,७९,२७३००	४,७९,२७३००
स्वयम्भु भव्य कोष	४९,४०९१००	९,०९,४०९१००
बेखा नारायण देवकुमारी स्मृती कोष	३९,७९,७००	३९,७९,७००
बेखा नारायण दाह संस्कार कोष	५०,०००१००	५०,०००१००
जगत मान मानन्धर स्मृती कोष	२५,०००१००	२५,०००१००
प्रेम मान कृष्ण माया स्मृती कोष	२५,०००१००	२५,०००१००
इन्द्र नारायण मानन्धर स्मृती कोष	९६,९९०१००	९६,९९०१००
न्हुछे नारायण रामदेवी तःखाछे, सिरपा	९०,०००१००	९०,०००१००
कान्छा भाई सानुमाया स्मृती कोष	३०,०००१००	३०,०००१००
भाजुवीर सिरपा कोष	३,१३,५०२००	३,१३,५०२००
शम्भुमान (काकाभाई) वसुन्धरा स्मृती कोष	२२,२२२००	२२,२२२००
महिला विकास कोष (सुमित्रा मानन्धर)	९६,७००१००	९६,७००१००
खेलकुद उप समिति कोष	१४,१८६००	१४,१८६००
गणेश बहादुर बरुमाया स्मृती कोष	४०,०००१००	४०,०००१००
गणेश दास लक्ष्मी थकुं स्मृती कोष	६०,१००१००	६०,१००१००
सुव्वा गणेश दास मानन्धर लजःगा कोष	२,३१,१००१००	२,३१,१००१००
महिला विकास कोष (सुशिल देव)	१०,०००१००	१०,०००१००
कल्याण कोष (पद्मा मानन्धर)	५,०००१००	५,०००१००
लोक मान तिर्थ मान स्मृती कोष	५०,०००१००	५०,०००१००
राम कृष्ण इन्द्रिरा मानन्धर लजःगा कोष	१,००,०००१००	१,००,०००१००
का.म.प. वाट प्राप्त बाजा संरक्षणार्थ कोष	२,००,०००१००	२,००,०००१००
भीमदेव मथुरा कुमारी स्मृती कोष	४,०९,०००१००	४,०९,०००१००
शेरलक्ष्मी लक्ष्मी बहादुर महालक्ष्मी सिरपा कोष	१,००,०००१००	१,००,०००१००
अष्ट नारायण राम देवी अक्षयकोष	८०,०००१००	८०,०००१००
वैकुण्ठ मानन्धर कोष	८८,०००१००	८८,०००१००
तुल्सी नारायण मोर्तिमाया स्मृती कोष	६०,०००१००	६०,०००१००
ओमकृष्ण मानन्धर (जग्गा)	३५,०००१००	३५,०००१००
देवदास हेरादेवी स्मृती कोष	१,५०,०००१००	१,५०,०००१००
इन्द्र बहादुर सन्तुमाया स्मृती कोष	४०,०००१००	४०,०००१००
कड्ड सतः कोष	४९,७४२०२	४९,७४२०२
रविन्द्र मानन्धर लुमन्ति कोष	४०,०००१००	४०,०००१००
तलेजु भवानी अनन्त मत कोष	२,२९,०२७००	२,२७,०४२००
रामभक्त अट्टमाया तःखाछे, सिरपा	२,००,०००१००	२,००,०००१००
केन्द्रीय मानन्धर संघ, स्वास्थ्य उपचार कोष	१,६७,१११००	१,६७,१११००
म्यारिज व्यूरो कोष	१०,०००१००	१०,०००१००
तिर्थ नारायण चैतमाया लजगा कोष	१,००,००१००	१,००,००१००
मोहनलाल खिं मानन्धर अक्षय कोष	५,००,५०५१००	५,००,५०५१००
बसन्धरा लक्ष्मी देवी असहाय बढु कोष	१,५०,५९१००	१,५०,५९१००
मथुरा सार्वामि सिरपा कोष	१,००,०००१००	१,००,०००१००
रत्न चुडामणि शिक्षा कोष	१,००,०००१००	१,००,०००१००
केन्द्रीय मानन्धर संघ तथ्याङ्क कोष	२०,३६०१००	२०,३६०१००
अष्ट नारायण, राज माया, सूर्य माया स्मृती कोष	-	५०,०००१००
जम्मा	१,००,८५,८५०१५६	१,०८,०९,२७१६०

(गोपाल कृष्ण मानन्धर)
सभापति

(बद्री नारायण मानन्धर)
उप सभापति

(गणेश मान मानन्धर)
सचिव

(संनेश मानन्धर)
कोषाध्यक्ष

(दिनेश मानन्धर)
सेवामन्त्री

केन्द्रीय मानन्धर संघ

२०७४ आषाढ मसान्त सम्मको बैंक मौज्दात, विभिन्न कोषको मुद्रित खाताहरु र पेशकी तथा असुल गर्न बाँकीको विवरण
(अनुसूची-३)

(अनुसूची-२)

२०७३ आपाठ	मुद्रित हिसाब	२०७४ आपाठ	बैंक मौज्दात	२०७४ आपाठ
५,००,०००१००	केन्द्रीय मानन्धर संघ	१,८०,०००१००	तेपाल बैंक लिमिटेड :	
७५,०००१००	के.मा.संघ कल्याणकारी कोष	५०,०००१००	१. केन्द्रीय मानन्धर संघ	९,२९६१०२
३,८५,०००१००	जग्गा कोष	३५,०००१००		
११,६२,९४४१००	भवन निर्माण कोष	११,६२,९४४१००	एवन लोभिङ्स एण्ड क्रेडिट सहकारी लि	
३,२५,०००१००	विभिन्न कोषहरूको व्याज खाता	१,००,०००१००	१. केन्द्रीय मानन्धर संघ	४९,६४,९३८०३३
१,२०,०००१००	न्दृष्ट नारायण रामदेवी तथाछें सिरपा	१,१३,०००१००	२. न्दृष्ट नारायण रामदेवी तथाछें सिरपा	२७,७४,७८५
२,८०,०००१००	रामभक्त अष्टमाया तथाछें सिरपा	३,४०,०००१००	३. रामभक्त अष्टमाया तथाछें सिरपा	१,६१,२२०१०५
४,५२,००२१००	भाजीराम सिरपा कोष	४,०४,००२१००	४. शेर लक्ष्मी लक्ष्मी बहादुर महालक्ष्मी सिरपा	६२,६७५१३३
२०,११०१००	इन्द्र नारायण लमिन्ट कोष	-	५. भवन निर्माण कोष	६,८९,८१२०३५
२४,२२२१००	शम्भुमान (काकामाडी) बसुन्धरा स्मृती कोष	११,११११००	६. तलेजु भवानी अनन्त मत कोष	१,८१,१८६८१२१
१,००,०००१००	शेरलक्ष्मी लक्ष्मीबहादुर महालक्ष्मी सिरपा कोष	१,००,०००१००	७. स्वर्ण जयन्ती समारोह समिति	१७,१०७८४
७७,००१००	देखा नारायण बाह संस्कार कोष	२०,०००१००	८. धरोटी खाता	२६,४४३२४
१,५०,०००१००	देखा नारायण देव कुमारी अश्रुय कोष	१,००,०००१००		
६०,०००१००	तुल्मी नारायण मोतिमाया स्मृती कोष	-		
४०,०००१००	इन्द्र बहादुर सन्तुमाया स्मृती कोष	४०,०००१००	एन. सि. सि. बैंक लिमिटेड :	
३२,०००१००	कान्द्चा भाई सानुमाया स्मृती कोष	३०,०००१००	१. केन्द्रीय मानन्धर संघ	४,४३,५५५१०५
४३,०००१००	गणेश बहादुर बुरुमाया स्मृती कोष	२५,०००१००	२. केन्द्रीय मानन्धर संघ भवन निर्माण	३५,९०५१४२
६०,१००१००	गणेश दास लक्ष्मी थकु स्मृती कोष	-		
३१,०००१००	प्रेममान कृष्ण माया स्मृती कोष	२५,०००१००		
२०,०००१००	महिल विकास कोष (सुमित्रा मानन्धर)	१५,०००१००	जम्मा बैंक मौज्दात	५९,०६,७८१३९
१०,०००१००	महिल विकास कोष (सुशिल देव)	-		
१,००,०००१००	रामकृष्ण इन्द्रियर मानन्धर लज़गा कोष	-		
२,३१,१००१००	सुवा गणेशदास मानन्धर लज़गा कोष	२५,०००१००		
३२,०००१००	जगत मान मानन्धर स्मृती कोष	२५,०००१००		
४,०९,०००१००	भीमदेव मथुरा कुमारी स्मृती कोष	४,०९,०००१००		
१,५०,०००१००	देवदास हेरादेवी स्मृती कोष	१,५०,०००१००		
७५,०००१००	लोक मान तिथ्यमान स्मृती कोष	२५,०००१००		
८८,०००१००	वेकुण्ठ मानन्धर कोष	१४,०००१००		
२५,०००१००	त्यायम्ह पुचः कोष	-		
६३,०७३००	कड़ सतः कोष	-		
१,७८,९२५००	स्वयम्भू भव्य कोष	१,२२,९२५००		
८०,०००१००	अष्ट नारायण रामदेवी अश्रुय कोष	८०,०००१००		
६,७७,३००१००	जग्गा व्याज कोष	५,५३,७००१००		
२,११,३७०१००	भवन निर्माण कोष व्याज	१,१५,३७०१००		
१,९९,०००१००	Refundable भवन निर्माण कोष व्याज	७२,५००१००		
४०,०००१००	रविन्द्र मानन्धर स्मृती कोष	-		
२,३०,१७१००	तलेजु भवानी अनन्त मत कोष	२,३०,१७१००		
२,००,०००१००	सांस्कृतिक विकास कोष	२,००,०००१००		
१,६७,९९१००	के.मा संघ स्वास्थ्य उपचार कोष	६७,०१००		
१०,०००१००	स्पारिज व्युरो कोष	१०,०००१००		
१,००,००१००	तिथ्य नारायण चैतमाया लजगा कोष	१,००,००१००		
५,००,५०१००	मोहनलाल खिं मानन्धर अश्रुय कोष	५,००,५०१००		
१,५०,५९१००	बसुन्धरा लक्ष्मीदेवी असहाय बृद्ध कोष	१,५०,५९१००		
१,००,००१००	मथुरा सायमी सिरपा कोष	१,००,००१००		
१,००,००१००	रत्न चडामणी शिख कोष	१,००,००१००		
१,०५,१९३००	इन्द्र जात्रा व्यवस्थापन कोष	१,०५,१९३००		
-	के.मा. संघ तथ्याङ्क कोष	२०,३६०१००		
८२,०३,७२६००	जम्मा	५९,९९,३९१००		

(बैंक नारायण मानन्धर)
उप सभापति

(१५३)
सचिव

(१५०)
कोषाध्यक्ष

(१५१/११०१४)
लेखापत्रिका
DINKER & ASSOCIATES
Regd.
Auditors
★ Kathmandu ★

केन्द्रीय मानन्धर संघ

२०७४ आषाढ मसान्त सम्मको विभिन्न कोषहरुको व्याज आमदानी खर्चको विवरण

सि.नं.	कोषहरुको नाम	२०७३ आषाढ सम्मको सचित व्याज	२०७३/०७४ को व्याज आमदानी	२०७३/०७४ मा सेवा शुल्क खर्च	२०७३/०७४ मा व्याज खर्च	२०७४ आषाढ मसान्तमा बांकी व्याज
१	केन्द्रीय मानन्धर संघ	-	१,८६,६८०।४५	-	१,८६,६८०।४५	-
२	के.मा.संघ कल्याणकारी कोष	४९,०००।११	८,०७।००	८०।७।००	-	५६,२६।८१
३	जग्गा र जग्गा व्याज कोष	४,३१,४८।१२२	१,०२,०४।७।२३	१०,२०।४।७२	-	५,२३,३२।३।७३
४	भवन निर्माण कोष र व्याज कोष	४,५०,२८।०५	१,७९,७६।११	१७,९७।६।१२	-	६,९२,०७।४।१४
५	Refundable भवन निर्माण कोष र व्याज	४०,७२।५।४२	१३,५।४२।५२	१,३५।४।२६	-	५,२,९१।३।७८
६	न्हुँठे नारायण रामदेवी तथाङ्को सिरपा कोष	८,२८।४०९	१२,५।४८।६४	१,२१।५।६८	९,७८।००	९,४३।८।२५
७	रामभक्त अष्टमाया तथाङ्को सिरपा कोष	८८,६७।४।६२	४९,३।४।६७	४,९।३।४।६७	३,८९।७००	१,२२,०९।४।७६
८	विभिन्न कोषहरुको व्याज खाता	-	३०,३८।४।५२	-	३०,३८।४।५२	-
९	भाजुवीर सिरपा कोष	७०,८३।१०८	५३।१०।१८	५,३६।१०	-	१,१८,६७।१९।६
१०	इन्द्र नारायण मानन्धर समूती कोष	५,१८।३।८५	१,७।४।२।४३	१७।४।२।४४	६,८८।२।००	(- १२।९।६)
११	शम्भमान (काकाभाई) वसुन्धरा समूती कोष	४।४७	२,७।४।७	२।७।१।२८	९,३।५।००	१,५९।१।२४
१२	शेरलझी लक्ष्मीहादुर महालझी सिरपा कोष	२०,३८।८।८	१।४।८।०।०२	१,४।८।४।०	१०,९६।५।००	२,३,४।५।३०
१३	बेखा नारायण दाह संस्कार कोष	५,४।०।७।०।०९	९,४।८।३।२	९,४।८।३।२	-	६,२,५।१।५०
१४	बेखा नारायण देव कमारी समूती कोष	१,१०।०।६८	१,३।८।४।५२	१,३।८।३।४५	३०,७०।०।००	(- १७,५।०।५।४)
१५	तुल्सी नारायण मोतीमाया समूती कोष	८९।१।८।८	५,६।०।०।०९	५,६।१।००	५,८०।०।००	१।४।८।८
१६	इन्द्र बहादुर सन्तुमाया समूती कोष	५,१।९।१२	३,४।०।०।०९	३।४।०।००	३,५।०।००	१।५।१।२७
१७	काल्या भाई सानु माया समूती कोष	८८।६।१।५२	३,७।४।७	३।४।७।१७	५,५।०।००	(- १,२०।०।८८)
१८	गणेश बहादुर बुरुमाया समूती कोष	१,५।७।४।५१	४,३।८।४।८	४।३।७।४।८	५,५।०।००	१।१।९।१
१९	गणेश दास लझी थकु समूती कोष	१९,५।८।१।१९	५,६।१।१।३४	५।६।१।१।३	२।४।०।००	६।०।५।०
२०	प्रेम मान कृष्ण माया समूती कोष	६६,१।०।७२	२,८।९।६।७	२।८।९।६।८	-	६,८।७।६।८
२१	महिला विकास कोष (सुमित्रा मानन्धर)	८८,४।६।१।८	१,८।३।४।३०	१।८।३।४।३०	-	४।०।१।२।४।५
२२	महिला विकास कोष (सुशिलदेव मानन्धर)	१।२।९।१।३४	१,१।४।१।९९	१।१।५।००	-	१।४।०।२।९।३३
२३	राम कृष्ण इन्द्रीरा मानन्धर लज्जा कोष	१,२।२।१।७।५०	१,३।४।१।९९	१।३।५।००	-	१,३।०।५।९।१।४९
२४	सुव्वा गणेश दास मानन्धर लज्जा कोष	१,७।३।०।१।९८	२।२।९।३।१।१७	२।२।९।३।१।१७	-	१,९।२।९।५।५।१८
२५	जगत मान मानन्धर समूती कोष	४।८।०।६।४।१४	३,९।८।३।७	२।९।८।३।७	-	५।०।७।१।४।७
२६	भीमदेव मथुरा कमारी समूती कोष	१,६।२।१।८।०८	४।६।०।७।४।७	४।६।०।७।४	-	२,०।३।६।०।१।३६
२७	देवदास हेरोदेवी समूती कोष	६।३,४।९।३।४५	१।२,४।७।०।०९	१,२।७।५।००	-	७।४।८।८।४६
२८	लोकमान तिर्थमान समूती कोष	४।३,८।४।०।८६	७,५।४।३।३२	७।५।४।३।३७	-	५,०।६।३।०।२१
२९	बैकण्ठ मानन्धर कोष	३३।१।०।१।११	७,९।९।३।१६	७।९।९।३।२	६,९।६।०।०	३।३।२।७।१।५
३०	ल्यायम्ह पुचः कोष	६,२।४।८।१।७	२,०।६।०।२।९	२।०।६।०।२।३	५,९।७।०।०	२,१।३।६।१।३
३१	कह्न सतः कोष	७८,५।४।०।६८	४,६।९।१।३६	४।६।९।१।४४	-	८।८।६।०।१।०
३२	स्वयम्भू भन्य व्याज	३,६।४।८।४८	१।८,१।४।५१	१,८।४।१।४५	-	२०,२।२।१।५४
३३	अष्ट नारायण रामदेवी अक्षय कोष	३।१।०।१।२	७,४।८।४।४०	७।४।८।४।४८	-	७,१।३।०।४८
३४	रावन्द मानन्धर लुमान्ति कोष	४।९।५।५५	५,८।८।०।००	५।८।८।००	-	५,७।७।४।५५
३५	तलेजु भवानी अनन्त मत कोष	६।४,८।३।८।४२	३।५,३।४।४।७	३।५,३।४।५।४	८,५।६।०।०	८,८,०।८।४।२९
३६	के.मा.संघ सास्कृतिक विकास कोष	७०,३।७।४।७	१।८,७।४।३६	१,८।७।५।०८	-	८,८,८।४।३३
३७	के.मा.संघ स्वास्थ्य उपचार कोष	६।३,७।०।०।८६	१।५,०।२।५।००	१।५,०।२।५।०	१।०,६।६।०।०	६,६,५।८।३६
३८	के.मा.संघ स्पारिज व्यूरो कोष	६,९।०।०।२२	८।४।९।१।९	८।५।००	-	७,६।६।५।१७
३९	तिर्थ नारायण चैतमाया लज्जा कोष	३।९,५।९।३।८	१।१,४।७।१।०	१।१।४।७।१।७	-	४।९।२।१।४।७
४०	मोहनलाल खिं मानन्धर अक्षय कोष	८।०,६।६।१।५२	६।४।९।८।०।७७	६,४।९।८।०।७७	-	१,३।८।४।३।३२
४१	बसुन्धरा लझी देवी असहाय बृद्ध कोष	२।३,४।१।२।०	१।७।६।५।०।८२	१।७।६।५।०।८०	१।५,०।०।०।००	२।४।३।०।१।४
४२	मथुरा सायमि सिरपा कोष	(१,३।८।१।८।५)	१।६।०।०।४७	१।६।०।०।४५	-	७,०।४।२।५।७
४३	रत्न चूडामणी शिक्षा कोष	१।०,६।९।१।६३	१,४।९।१।६।९	१।५।०।०।०	-	१।९,२।३।१।६।२
४४	इन्द्रजात्रा व्यवस्थापन कोष	२,१।०।६।८।१	९,४।९।३।६८	९।४।९।३।७	-	१।०,६।५।१।१।२
४५	के.मा.संघ तथ्याङ्क कोष	-	१,३।७।४।३२	१।३।७।४।३२	-	१,२।३।६।१।०
४६	अष्टनारायण, राजमाया, सूर्यमाया कोष	-	-	-	-	-
४७	त्यासा व्याज आमदानी	४,३।६।०।०	-	-	-	४,३।६।०।०
	जम्मा	२४,६।१,४।८।२।२७	१।०,३।७।५।३।१।८७	८,२।०।४।६।३।९	३,७।०,८।९।३।९७	३।०,४।६।०।४।३।७

(गोपाल कृष्ण मानन्धर)
सभापति

(बद्री नारायण मानन्धर)
उप सभापति

(गजेन्द्र मान मानन्धर)
सचिव

(सन्देश मानन्धर)
काषायधक्ष

(दिनेकरमान सिं प्रापात)
लेखाप्रभु & ASSOCIATES
Rao & Auditors
Kathmandu

केन्द्रीय मानन्धर संघ
नगद प्रवाह विवरण
आर्थिक वर्ष २०७३/०७४

विवरण	रकम
(क) सञ्चालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह :	
सञ्चालन बचत	५,९७,४०६
हास कट्टी	+ ९,४३२
चालु पूँजी परिवर्तन अधिको नगद प्रवाह	६,०६,८३८
चालु सम्पत्ति बृद्धि/कमी	- ९,२४६
चालु दायित्वमा बृद्धि/कमी	+ ४७,६५४
सञ्चालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह	६,४५,२४६
	८७
(ख) लगानी गतिविधिबाट नगद प्रवाह :	
स्थीर सम्पत्ति खरिद	-
बिभिन्न कोषमा बृद्धि/कमी	+ १,५९,३१३
लगानी गतिविधिबाट नगद प्रवाह	-
(ग) वित्तीय गतिविधिबाट नगद प्रवाह :	-
जम्मा नगद प्रवाह	८,०४,५५९
गत वर्षको बैंक मौज्दात	९,९९,०९,६२०
यस वर्षको बैंक मौज्दात	९,९९,०६,९८०
	३९

(गोपाल कर्की मानन्धर)
सभापति

(बिश्वनारायण मानन्धर)
उप सभापति

(जगेन्द्र मान मानन्धर)
सचिव

(सुरेश मानन्धर)
कोषाध्यक्ष

केन्द्रीय मानन्धर संघ

आर्थिक वर्ष २०७३/०७४

लेखा सम्बन्धी नीति तथा टिप्पणीहरु

(क) लेखा सम्बन्धी नीतिहरु :

१. संस्थाको कारोबारको लेखाङ्गन लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त अनुरूप ऐतिहासिक लागत, मुल्य तथा आर्जनको आधारमा गरिएको छ ।
२. स्थीर सम्पत्तीको हास कट्टी घट्दो मुल्य प्रणाली (Diminishing Balance Method) को आधारमा आयकर ऐन २०५८ ले तोकेको दर रेट अनुसार गरिएको छ ।
३. संस्थाले आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट आयकर छूट प्रमाणपत्र प्राप्त गरेकोले संस्थाले आर्जन गरेको आयको गणना गरी आयकर व्यवस्था गरिएको छैन
४. संस्थाको व्याज आमदानी नगद प्राप्तीको आधारमा लेखाङ्गन गरिएको छ ।
५. सञ्चित बचत तथा कोषको रकमहरु अधिकतम व्याज पाउने गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थामा मुद्रित खातामा लगानी गरिएको छ ।

(ख) लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु :

१. संस्थाको नाममा रहेको अचल सम्पत्तीलाई वर्गिकृत गरी सम्पत्ती खातामा उल्लेख हुनु पर्ने देखिन्छ ।
२. दिनु पर्ने बाँकी हिसावमा देखाईएको रु. २,३४,६२४/- को विवरण उल्लेख हुनु पर्ने देखिन्छ ।
३. संस्थाको आर्थिक स्थिति सन्तोषजनक छ ।

केन्द्रीय मानन्धर संघ
२०७३ साल चैत्र ५ गते शनिवार कुन्हु सम्पन्न स्वयम्भु भव्य लय
जूगु समुचित आमदानी व खर्च या ल्या:

खर्च या विवरण	रकम रु.	आमदानी या विवरण	रकम रु.
भव्य व्यवस्थापनया कुल खर्च	३,९६,२४० ००	भव्यया टिकट बिक्री पाखें आमदानी	३,८५,५०० ००
लजःगा व्यःज्या (स्टल) व्यवस्थापन खर्च	-	झिहपा यांपि पाखें ग्वाहालि	६३,००० ००
रक्तदान ज्याभोया खर्च	५,४७० ००	जड्हो यांपि पाखें ग्वाहालि	७,००९ ००
कुल खर्च	४,०१,७१० ००	व्यानर व्यःज्या पाखें आमदानी	१०,००० ००
स्वयम्भु भव्य कोषय तंसा कथं सारे यानागु	६०,००० ००		
खुद वचत	३,७९१ ००		
कुल जम्मा	४,६५,५०९ ००	कुल जम्मा	४,६५,५०९ ००

लजगा सम्बन्धी व्यानर व्यःज्या पाखें जूगु आमदानी व खर्च या ल्या:

खर्च या विवरण	रकम रु.	आमदानी या विवरण	रकम रु.
व्यानर व्यवस्थापन खर्च	-	एन.सी.सी. बैंक	५,००० ००
		पचाल भैरव रेष्टुराँ	१,००० ००
		पूर्ण आयल मिल, चस्वाँद्व	१,००० ००
		नेवा: वस्ति नेवा: स्कूल अभियान	१,५०० ००
		मोडन नेवा: स्कूल	१,५०० ००
आमदानी खर्च कतयाना बांकी वचत	१०,००० ००		
कुल जम्मा	१०,००० ००	कुल जम्मा	१०,००० ००

केन्द्रीय मानन्धर संघ
२०७३ साल चैत्र ५ गते शनिवार कुन्हु सम्पन्न स्वयम्भु भव्य लय
जूगु भव्य खर्च व आम्दानीया ल्या:

खर्च या विवरण	रकम रु.	आम्दानी या विवरण	रकम रु.			
मरुध्वाखा खल: पाखें भव्य खर्च	२,००,०५०	००	भव्य टिकट विक्री	१२८५ पा	३,८५,५००	००
पाक्व पुखूद्या पाखें अयला / सलिं खर्च	१६,२९०	००				
थोहति पाखें थॅ खर्च	११,९००	००	भव्य टिकट निशुल्क वितरण: (१०४)पा			
वंतु सना: गुथि पाखें बजी खर्च	२६,३२०	००	ईहिपा यापिन्त	४८		
फल्वासा पाखें तरकारी खर्च	१८,३५०	००	जड्डो यापिन्त	८		
तंलाढ्हि पाखें खें वर्फि खर्च	३२,०००	००	प्रवुद्ध व्यक्ति	१३		
तःखाढ्हे पाखें धौ/सःपू खर्च	११,५००	००	पत्रकार/ समाचारदाता	८		
मञ्च सजावट, पाल, मेच	२२,०००	००	दे थाकुलि, दे नकीं, न्हय्स नायो	५		
हनापौ, दसिपौ, व्याच, स्वामा आदि	१२,३२०	००	रक्तदान	६		
थाय्या भाडा व सरसफाई	१८,०००	००	थीं थीं प्रायोजक व व्यानर ब्वज्या	१०		
स्वयम्भु भव्य पाचीं,	१,६५५	००	अन्य	६		
भव्य टिकट डिजाइनइ व छपाई	१,५००	००				
रक्तदान सम्बन्धी खर्च	५,४७०	००	जम्मा टिकट वंगु	१३८९पा		
दसिपौ यात फ्रेम	२१,६५०	००				
फुटकर व विविध खर्च	२,७८५	००				
			ईहिपायाना दीपिं पाखें ग्वाहालि	६३,०००	००	
			जड्डो यानादीपिं पाखे ग्वाहालि	७,००९	००	
जम्मा	४,०१,७९०	००				
आम्दानीइ खर्चया जगेडा	५३,७९१	००				
कुल जम्मा	४,५५,५०९	००	कुल जम्मा	४,५५,५०९	००	

नोट :

- त्वनेगु ल: (मिनरल वाटर) सम्बन्धी खर्च भेनस बचत तथा ऋण सहकारी संस्था व्यहोरे याना प्रायोजन यागु।
- शड्डर लाल मानन्धर पाखें भव्य व्यवस्थापनया लागि छगु द्याङ्गर ल: ग्वाहालि यानादीगु।

केन्द्रीय मानन्धर संघ
२०७३ साल चैत्र ५ गते शनिवार कुन्हु सम्पन्न स्वयम्भु भवयथा ल्या: चा
(केन्द्रीय मानन्धर संघ व मरुध्वाखा खल: पाखें संयुक्त रूपं पेश जूगु)

ल्या:	त्वा, गुठी खल: पुचः या नां	टिकट पा	रकम		झहिपा त्यापू	गवाहालि रकम	जड्कको म्हः	गवाहालि रकम	जम्मा वःगु रकम
१	दैसा: सना गुथि	५०	१५,०००	-	१	३,०००	-	-	-
२	लायकूसा मानन्धर सपाज	६५	१९,५००	-	१	३,०००	-	-	२२,५००
३	पाववः पुख्यां सनाः खलः	४९	१४,७००	-	१	३,०००	-	-	१७,७००
४	वंतु मानन्धर सनाः गुथि	३५	१०,५००	-	२	६,०००	-	-	१६,५००
५	फल्ल्यासा मानन्धर गुथि	१९	५,७००	-	१	३,०००	-	-	८,७००
६	मानन्धर सनागू खलः न्हूसा	४८	१४,४००	-	३	४,५००	-	-	१८,९००
७	चस्वांद्र मानन्धर गुथि	३५	१०,५००	-	-	-	२	३,०००	१३,५००
८	थाहित मानन्धर गुथि	७५	२२,५००	-	१	३,०००	-	-	२५,५००
९	तंलाळ्डी सनाः गुथि	३४	१०,२००	-	-	-	-	-	१०,२००
१०	मरुध्वाखा खलः	९४	२८,२००	-	२	६,०००	-	-	३४,२००
११	धालासिक्व सनागू खलः	४८	१४,४००	-	-	-	-	-	१४,४००
१२	तःखालें खलः	३५	१०,५००	-	-	-	१	२,०००	१२,५००
१३	भिन्न्यो गुथि	४०	१२,०००	-	१	१,५००	-	-	१३,५००
१४	चावही गुथि	२५	७,५००	-	२	३,०००	-	२,००१	१२,५०१
१५	आकाश भैरव टकुचागुथि	१६	४,८००	-	-	-	-	-	४,८००
१६	श्रीपञ्चमी गुथि किंपू	१६५	४९,५००	-	२	६,०००	-	-	५५,५००
१७	फय्यावा मानन्धर गुथि	५५	१६,५००	-	-	-	-	-	१६,५००
१८	न्यागःमणी फेदी	२५	७,५००	-	२	६,०००	-	-	१३,५००
१९	ओखरपौवा मानन्धर गुथि	५	१,५००	-	-	-	-	-	१,५००
२०	नवदुर्गा गुथि पशुपति	१५	४,५००	-	१	३,०००	-	-	७,५००
२१	संल्हु गुथि, यल	१९	५,७००	-	२	६,०००	-	-	११,७००
२२	टोखा मानन्धर गुथि	१३	३,९००	-	-	-	-	-	३,९००
२३	फम्पि मानन्धर गुथि	१८	५,४००	-	-	-	-	-	५,४००
२४	चामुण्डा गुथि, वंतु	४०	१२,०००	-	१	३,०००	-	-	१५,०००
२५	सातदोबाटो मानन्धर गुथि	१२	३,६००	-	-	-	-	-	३,६००
२६	शिवरात्री गुथि साक्वलान	६६	१९,८००	-	-	-	-	-	१९,८००
२७	तापालाळ्डी मानन्धर गुथि	२५	७,५००	-	-	-	-	-	७,५००
२८	मच्छेगां मानन्धर गुथि	५०	१५,०००	-	-	-	-	-	१५,०००
२९	सक्व: मानन्धर गुथि	३३	९,९००	-	-	-	-	-	९,९००
३०	मैतिदेवी मानन्धर गुथि	९	२,७००	-	-	-	-	-	२,७००
३१	क्यामी मानन्धर गुथि	२५	७,५००	-	-	-	-	-	७,५००
३२	जनकपुर मानन्धर गुथि	३	९००	-	-	-	-	-	९००
३३	फय्यावा मानन्धर सी गुथि	२०	६,०००	-	-	-	-	-	६,०००
३४	भवदे मानन्धर पुचः	५	१,५००	-	-	-	-	-	१,५००
३५	फुटकर टिकट विक्री	१४	४,२००	-	१	३,०००	-	-	७,२००
जम्मा		१२८५	३,८५,५००	-	२४	६३,०००	-	५	७,००९
									४,५५,५०९

કેન્દ્રીય માનન્ધર સંઘ

ઇહિપા યાના દીપાં ન્હૂ ત્યપૂ (નવ દમ્પતિ) યા નાં ધલાવ દુધ્યાગુ લ્હાપં
(સ્વયમ્ભુ ભવય ૨૦૭૩ ચૈત્ર ૫ શનિવાર)

ક્ર.સં	ભાજુયા નાં	મયજુયા નાં	ત્વા, ગુથિ, ખલ, પુચ્છ	ભવય ટિકટ	ગવાહાલિ રકમ
૧	ઉદેન ન્હૂસાયમિ	ગિતા માનન્ધર	માનન્ધર સના:ગુ ખલ: ન્હૂસા:	૨	૧,૫૦૦ -
૨	દીપિક માનન્ધર	રૂમી માનન્ધર	માનન્ધર સના:ગુ ખલ: ન્હૂસા:	૨	૧,૫૦૦ -
૩	વિશાલ માનન્ધર	અસ્મિતા માનન્ધર	માનન્ધર સના:ગુ ખલ: ન્હૂસા:	૨	૧,૫૦૦ -
૪	નિશિષ માનન્ધર	પ્રતિભા માનન્ધર	પાક્વા: પુખુદ્યાં માનન્ધર સના:ખલ:	૨	૩,૦૦૦ -
૫	રાજુ માનન્ધર	કૃષ્ણ માયા માનન્ધર	ચાવહી ગુથિ	૨	૧,૫૦૦ -
૬	રાકેશ માનન્ધર	રાધિકા શ્રેષ્ઠ	ચાવહી ગુથિ	૨	૧,૫૦૦ -
૭	રાજેશ માનન્ધર	રસના માનન્ધર	શ્રીપञ્ચમી ગુથિ, કિપુ	૨	૩,૦૦૦ -
૮	રાજેશ માનન્ધર	રમિલા માનન્ધર	શ્રીપञ્ચમી ગુથિ, કિપુ	૨	૩,૦૦૦ -
૯	દીપિક માનન્ધર	સિમ્પલ શ્રેષ્ઠ (જૂલિ)		૨	૩,૦૦૦ -
૧૦	સુમિત માનન્ધર	પવિત્રા ભણડારી	વંતુ માનન્ધર સના:ગુથિ	૨	૩,૦૦૦ -
૧૧	સુચ્યા માનન્ધર	વીણા લક્ષ્મી માનન્ધર	વંતુ માનન્ધર સના:ગુથિ	૨	૩,૦૦૦ -
૧૨	યજુ માનન્ધર	નિશા થાપા	ન્યાગ:મણિ ફેદી માનન્ધર ગુથિ	૨	૩,૦૦૦ -
૧૩	સુમિત માનન્ધર	જુનુ માનન્ધર	ન્યાગ:મણિ ફેદી માનન્ધર ગુથિ	૨	૩,૦૦૦ -
૧૪	અભય માનન્ધર	સુપ્રિયા શ્રેષ્ઠ	મરુધ્વાખા ખલ:	૨	૩,૦૦૦ -
૧૫	અનિશ માનન્ધર	એરિશા માનન્ધર	મરુધ્વાખા ખલ:	૨	૩,૦૦૦ -
૧૬	પ્રનેશ માનન્ધર	પ્રનિશા માનન્ધર	થંહિતિ માનન્ધર ગુથિ	૨	૩,૦૦૦ -
૧૭	સુજન માનન્ધર	સરોજની માનન્ધર	ચામુણ્ડા ગુથિ, વંતુ	૨	૩,૦૦૦ -
૧૮	આશિષ માનન્ધર	લિજા શ્રેષ્ઠ	દૈસા: સના:ગુથિ	૨	૩,૦૦૦ -
૧૯	સુશોભન માનન્ધર	રોજિના માનન્ધર	લાયકુસા: માનન્ધર સમાજ	૨	૩,૦૦૦ -
૨૦	આકાશ માનન્ધર	પ્રિન્સા માનન્ધર	મિન્દ્યો ગુથિ	૨	૧,૫૦૦ -
૨૧	સુજન માનન્ધર	હિસિલા માનન્ધર	નવદુર્ગા ગુથિ	૨	૩,૦૦૦ -
૨૨	નિકેશ માનન્ધર	સ્વતા માનન્ધર	સંલ્હ ગુથિ, યલ	૨	૩,૦૦૦ -
૨૩	વિપિન માનન્ધર	રસના શ્રેષ્ઠ	સંલ્હ ગુથિ, યલ	૨	૩,૦૦૦ -
૨૪	સુમન રાજ માનન્ધર	મનિષા મહર્જન	ફલ્ચાસા: માનન્ ગુથિ	૨	૩,૦૦૦ -
જમ્મા				૪૮	૬૩,૦૦૦ ૦૦

જ્યા: જઙ્ગો યાના દી પીં યા નાં ધલા:

સિ.નં.	ભાજુયા નાં	મયજુયા નાં	ત્વા, ગુઠી, ખલ, પુચ્છ	ભવય ટિકટ	ગવાહાલિ રકમ
૧	ચન્દ્ર બહાદુર માનન્ધર	લક્ષ્મી માનન્ધર	ચસ્વાંદ્ર માનન્ધર સનાગુ ખલ:	૨	૩,૦૦૦ -
૨	મચ્છે નારાયણ માનન્ધર	જગત માયા માનન્ધર	ચાવહી ગુથિ	૨	૨,૦૦૧ -
૩	કુલ રત્ન માનન્ધર	-	તઃખાંદ્રે ખલ:	૧	૨,૦૦૦ -
૪	લક્ષ્મી દાસ માનન્ધર	ગંગા દેવી માનન્ધર	થંહિતિ માનન્ધર ગુથિ	૨	- -
૫	-	રત્ન માયા માનન્ધર	થંહિતિ માનન્ધર ગુથિ	૧	- -
				૫	૭,૦૦૧ -

२०७३ सालय् Ph. D

१) डा. भाजु बिनोद मानन्धर, दैसाः त्वाः

Ph. D in Physics

२०७३ सालय् MBBS

सि.नं	नां	अबुया नां	त्वाः/गुथि/खलः
१	स्मृति मानन्धर	योगेन्द्रलाल मानन्धर	थँहिति मानन्धर गुथि

२०७३ सालय् १०+२ (विज्ञान)

सि.नं	नां	अबुया नां	त्वाः/गुथि/खलः	ल्याः
१	मयजु सुस्मिना मानन्धर	नरोत्तम मानन्धर	पाक्व पुखुद्यां मानन्धर सनाः खलः	८५.४०
२	भजु सुविन मानन्धर	वर्ताराम मानन्धर	पुलांसः शिवरात्री थुथि, तेखाच्च ।	८३.३०

२०७३ सालय् १०+२ (व्यवस्थापन)

सि.नं	नां	अबुया नां	त्वाः/गुथि/खलः	ल्याः
१	मयजु रिमा मानन्धर		थँहिति मानन्धर गुथि	८०.३०
२	भजु सुविन मानन्धर	श्याम मानन्धर	चस्वांद्वँ मानन्धर सनाः गुथि	६३.२०

२०७३ सालया एस.इ.इ. परीक्षाय् ताःलगादीपिं मयजुपिनि नां धलः

सि.नं.	ब्वनामिया नां	मां/अबुया नां	त्वाः/गुथि	जिपिए
१	सिल्भिया मानन्धर	सुमन शेखर मानन्धर	तंलाछि मानन्धर सनाः गुथि	३.८५
२	तथाता खुसि मानन्धर	सुदिन मानन्धर	थँहिति मानन्धर गुथि	३.८
३	स्मृति मानन्धर	बाबु राजा मानन्धर	साक्वलां सिलाचङ्गे गुथि, ख्वप	३.७५
४	श्रद्धा मानन्धर	किरण मानन्धर	चस्वांद्वँ मानन्धर सनाःगू खलः	३.७५
५	प्रज्ञा मानन्धर	पुरुषोत्तम मानन्धर	लाय्कूसाः मानन्धर समाज	३.७५
६	सुकृति मानन्धर	सुर्वण मानन्धर	जापाली गुथि, भ्वँत	३.६५
७	लुमन्ति मानन्धर	प्रमोद मानन्धर	थँहिति मानन्धर गुथि	३.६५
८	स्वीकृति मानन्धर	बुद्ध कृष्ण मानन्धर	वँटु मानन्धर त्वाः	३.६
९	चाँदनी मानन्धर	मनोज मानन्धर	चस्वांद्वँ मानन्धर सनाःगू खलः	३.६
१०	रितिका मानन्धर	राजेन्द्र मानन्धर	श्रीपञ्चमी गुथि, किपू	३.५५
११	आभा मानन्धर	अजर मानन्धर	वँटु मानन्धर त्वाः	३.५५
१२	सुनेना मानन्धर	कुबेर मानन्धर	जापाली गुथि, भ्वँत	३.५

१३	अनिभा मानन्धर	भानु प्रमाश मानन्धर	पाक्व पुखुद्यां मानन्धर सनाःखलः	३.५
१४	दिष्णा मानन्धर		भिंद्यः गुथि, कालिमाति	३.४
१५	प्रवृती मानन्धर	पुष्प मानन्धर	पाक्व पुखुद्यां मानन्धर सनाःखलः	३.३५
१६	न्हूजला मानन्धर	संघ रत्न मानन्धर	चस्वाद्वै मानन्धर सनाःगू खलः	३.२५
१७	अनुष्का मानन्धर	अरुण कृष्ण मानन्धर	पाक्व पुखुद्यां मानन्धर	३.२५
१८	श्वेता मानन्धर		जापाली गुथि, भ्वत	३.१५
१९	एलिसा मानन्धर	पूर्ण बहादुर मानन्धर	सिवा सायमि खलः, थिमि	३.१
२०	अजमिस्ता मानन्धर		पाक्व पुखुद्यां मानन्धर सनाःखलः	३.०५

२०७३ सालया एस.इ.इ. परीक्षाय् ताःलानादीपि भाजुपिनि नां धलः

सि.नं.	ब्वनामिया नां	मां/अबुया नां	त्वाः/गुथि	जिपिए
१	रोहण मानन्धर	रिविन कुमार मानन्धर	सिवा सायमि खलः, थिमि	३.९
२	अनिष मानन्धर	अनिल कुमार मानन्धर	थॅहिति मानन्धर गुथि	३.८५
३	सुनिल मानन्धर	प्रकाश मानन्धर	धालसिक्व मानन्धर सनाःगू खलः	३.८५
४	शशिन्द्र मानन्धर	सौभाग्य किरण	तःखाछें खलः:	३.६५
५	राकेश मानन्धर	राजेश मानन्धर	सिवा सायमि खलः, थिमि	३.६
६	बिशाल मानन्धर	बिजय मानन्धर	फल्वासाः मानन्धर सनाः गुथि	३.५५
७	शिखर मानन्धर		साक्वलां सिलाचःहे गुथि, ख्वप	३.५५
८	संजेश मानन्धर		मरुध्वाखा मानन्धर खलः	३.५५
९	अविन मानन्धर	अमृत मानन्धर	चस्वाद्वै मानन्धर सनाःगू खलः	३.५५
१०	अंकित मानन्धर	श्री प्रशाद मानन्धर	पाक्व पुखुद्यां मानन्धर सनाः खलः	३.५
११	आभास मानन्धर	गौतम मानन्धर	भिंद्यः गुथि	३.४५
१२	सगुन मानन्धर	शंकर मानन्धर	पाक्व पुखुद्यां मानन्धर सनाः खलः	३.४
१३	आयुष मानन्धर	अष्टलाल	साक्वलां सिलाचःहे गुथि, ख्वप	३.३५
१४	श्रीनय	विनय मानन्धर	पाक्व पुखुद्यां मानन्धर सनाः खलः	३.२५
१५	सरोज मानन्धर	तीर्थकाजी मानन्धर	सिवा सायमि खलः, थिमि	३.२
१६	सतिस मानन्धर	न्हूच्छे लाल मानन्धर	पुलासः शिवरात्री गुथि, तेखाच्व	३.२
१७	रिवेकमान मानन्धर		साक्वलां सिलाचःहे गुथि, ख्वप	३.१५
१८	सर्गः मानन्धर	सुरेश मानन्धर	थॅहिति मानन्धर गुथि	३.०५
१९	दिकेश मानन्धर	राम काजी मानन्धर	सिवा सायमि खलः, थिमि	२.९५
२०	अनोज मानन्धर	मनोज लाल मानन्धर	सिवा सायमि खलः, थिमि	२.८५
२१	दिपेश मानन्धर	ज्ञानरत्न मानन्धर	सिवा सायमि खलः, थिमि	२.८
२२	प्रशन्न मानन्धर	दिपक मानन्धर	मानन्धर सनाःगू खलः, न्हूसा:	२.८
२३	रितेश मानन्धर	राजेन्द्र मानन्धर	चस्वाद्वै मानन्धर सनाःगू खलः	२.७
२४	सुशन मानन्धर	ईश्वर काजी मानन्धर	सिवा सायमि खलः, थिमि	२.५५

विभिन्न कासाय् खति क्या: त्याका दीपिनि नां धलः

२०७४ सालय् चेस कासाय्

न्हाप	: केशव मानन्धर	- ख्वप
ल्यू	: सविन मानन्धर	- सिवा सायमि खलः
लियांल्यू	: निराजन मानन्धर	- तःखाछे खलः

२०७४ सालय् टेबल टेनिस कासाय्(मिजं)

न्हाप	: उमेश मानन्धर	- तँलाछि मानन्धर सनाः गुथि
ल्यू	: कुमार लाल मानन्धर	- सिवा सायमि गुथि
लियांल्यू	: पुरण मानन्धर	- भ्वँत

२०७४ सालय् टेबल टेनिस कासाय्(मिसा)

न्हाप	: नसला मानन्धर	- चस्वांदूँ मानन्धर सनाः गू खलः
लित	: बिन्दिया मानन्धर	- भिंद्यः गुथि
लियांलित	: प्रतिभा मानन्धर	- लायकूसाः मानन्धर समाज

२०७४ सालय् मचा ब्वाज्याः कासाय्(६ दँ क्वय्)

न्हाप	: रुद्रीप मानन्धर	- पाकव पुखुद्यां मानन्धर सनाः खलः
ल्यू	: ओसियन मानन्धर	- ख्वपः
लियांल्यू	: सजकता मानन्धर	- चस्वांदूँ मानन्धर सनाः गू खलः

मचा ब्वाज्याः(६ दँ च्वय्)

न्हाप	: सुयोग मानन्धर,	भिंद्यः गुथि
ल्यू	: उज्ज्वल मानन्धर,	तँलाछि

२०७४ सालय् शेरबहादुर लक्ष्मीकुमारी-लक्ष्मीबहादुर महालक्ष्मी नगद व दसिपौ सिरपा

'साः व सायमि' च्वखँ (निवन्ध) धेंधेंबल्लाः कासाय्

सिरपाः त्याकादीम्ह च्वमि मय् जु कामना मानन्धर

लायकूसाः मानन्धर समाज

२०७४ सालय् शम्भुमान काकाभाई सिरपाः मचा म्यै धेंधेंबल्लाः कासा

न्हाप	: लुँस्वां मानन्धर ,	- शंहिति मानन्धर गुथि
ल्यू	: संदेश “अगिंमथः” मानन्धर	- लायकूसाः मानन्धर समाज
हःपाः	: प्राप्ति मानन्धर	- मरुध्वाखा मानन्धर खलः

मथुरा सायमि सिरपा भाजु राजेन मानन्धर सिरपाः त्याकूगु सफू 'बुनाः त्याःपि'

दैसाः त्वाः सनाःगू खलःया तःमुँज्या

थवहे वंगु २०७५ बैशाख २२ गते शनिवाःकुन्हु दैसाः त्वाः सनाःगू खलःया तःमुँज्या खलःया कजि भाजु पुष्पर ाज मानन्धरया सभापतित्वय् थीथी ज्याइवः यासें सुथांलाकक क्वचाल । दैसाः त्वाः ल्यायम्ह पुचःया संयोजकत्वय् ज्गू ज्याइवलय् खलःया छ्याज्जे भाजु सन्देश मानन्धरं सनाःगू खलःया बार्षिक प्रतिवेदन न्ह्यब्वयादीगु खः ।

सनाःगू खलःया जः दुजःपिं केहेंकिजापिनिगु (स्कुलस्तरीय) प्रतिभा प्रस्फुटन यायेगु तातुनाः दँय्दसं न्ह्याका वयाच्वंगु चित्रकला प्रतियोगिता अन्तर्गत थुगुसी नि.मा.बि. स्तरय् ज्गुलिइ न्हाप लक्स मानन्धर, लिउ स्वस्तिक मानन्धर व लियांलिउ पलिस्था मानन्धर लाःगु खः । अथे हे मा.वि. स्तरय् न्हाप इभा मानन्धर, लिउ विभुषा मानन्धर, लियांलिउ सूजु मानन्धरपिं साहु गणेशदास सुब्बा, साहुनी तुयुलक्ष्मी, तुल्सीमाया व रामकुमारी मानन्धर अक्षय को षपाखें नगद पुरस्कार नार्प दसिपौ व पदक नं लःल्हाःगु खः । खलःया दुजः मयूजु माधुरी मानन्धरं थः दिवंगत अबु व मांया नामं थुगु अक्षय कोष स्वनादीगु खः ।

अथे हे सनाःगू खलः दुनेया जः दुजःपिं मध्ये एसईइ ताःलाःपिं किजाकेहेपिं सम्मान नापं हौसला बीगु तातुनाः खलःया दुजः मयूजु गणेशकुमारी मानन्धरं दिवंगत स्व. दे वीबहादुर मानन्धर व स्व. शान्ति सुरभ मानन्धरया नामं नीस्वनादीगु अक्षय कोषपाखें थुगुसी एसईइ परीक्षाय्

2018-5-5 12:34

ताःलाःपिं हनापौ लःल्हासें हंगु खः । थुगुसी खलःया जःपिनि मस्तमध्ये कृजन मानन्धर, रिया मानन्धर, युगदास मानन्धर व सुदिना मानन्धर एसईइ परीक्षाय् ताःलाकूगु खः ।

व हे कर्थं दैसाः त्वाः ल्यायम्ह पुचःया संयोजनय् ज्गू मे गु छ्गु ज्याइवलय् दैसाः त्वाःया दुजः माननीय वसन्त मानन्धर भाजुयात स्वांमा: व खादां क्वखायेकाः सम्मान पत्रं लःल्हनाः हने गु ज्या जुल । वयकः थुगुसी ज्गू प्रदेशसभा निर्वाचिनय् यैं जिल्ला क्षेत्र नं. ७ क पाखें प्रदेशसभा सदस्यय् निर्वाचित जुयादीगु खः । अथे हे खलःया हे दुजःपिं भाजु ध्रुवनारायण मानन्धर व मयूजु

चन्द्रदेवी मानन्धर यात नं सनाःगू खलःपाखें हनेगु ज्या ज्गू खः । वयकःपिं वंगु बैशाख महिनाय् ज्गू स्थानीय तहया चुनावय् विजयी जुयादीगु खः । भाजु ध्रुवनारायण मानन्धर यैं मनपा वडा नं. १३ या वडाअध्यक्ष पदय् व मयूजु चन्द्रदेवी मानन्धर यैं मनपा वडा नं. २३ या मिसा वडा सदस्यय् निर्वाचित जुयादीगु खः । ज्याइवलय् भाजु ध्रुवनारायण मानन्धरं थः दिवंगत अबु स्व. लक्ष्मीनारायण मानन्धर व मां स्व. चिनीमाया मानन्धरया नामं निगू लखया अक्षय कोष नीस्वनादीगु जुल ।

उगु ज्याइवलय् खलःया थकालि नापं देय् थकालि ललितमान मानन्धरं दैसाः त्वाः सनाःगू खलःया दुजः भाजु मयूजुपिंसं थःगु त्वाः नापं सकल मानन्धर समुदायया जक मखु देय्या हे उच्च प्रगतिया निंति थःगु तन, मन, धनं सेवा याये फयेमा धका आशिका बियादीगु खः ।

केन्द्रीय मानन्धर संघया ग्वसालय् यैंया तलेजु भवानी द्यःयाथाय् चःहे बलय् व पुन्हि पतिकं
अनन्त मत च्याकेगु ज्या न्ह्यानाकावयाच्वंगुलिइ थुगु पुण्य ज्याय्
छिकपिन्त नं ब्वतिकयादीत दुनुगलं इनाप यानाच्वना ।

तलेजु भवानी अनन्त मत उप-समिति, संयोजक : जगदिश मानन्धर, फोन : ९८५१०५०८२०
केन्द्रीय मानन्धर संघ, फोन : ४२५५७०६

મિંતુના

b] ojM'ह्वकfMsy+gdfQf hū'; h-wfg cGtu{ Gxfkf'vl; 0 hū'
kltlglw ; efof lgj ff g cy]x]kb‡ ; ef lgj ff g gfkf+
: yfglo lgsfoof lgj ff go\emu'dfgGw/ ; dbfo kfV]gj flrt hbfblk+, sn
kbflwsf/lkGt sfofn ; kmn h0df wsflleGt bffof Rj gf .

પ્રતિનિધિ સભા સદસ્ય ભાજુ રામવીર માનન્ધર
પ્રદેશ સભા સદસ્ય ભાજુ બસન્ત માનન્ધર

oJdxfgu/ kflnsf

૧૩ વડા અધ્યક્ષ ભાજુ ધૃવનારાયણ માનન્ધર
૧૭ વડા અધ્યક્ષ ભાજુ નવિન માનન્ધર
૨૦ વડા અધ્યક્ષ ભાજુ રાજેન્દ્ર માનન્ધર
૧૩ વડા સદસ્ય મય્જુ તારા માનન્ધર
૨૦ વડા સદસ્ય મય્જુ શોભા માનન્ધર
૨૩ વડા સદસ્ય મય્જુ ચન્દ્રદેવી માનન્ધર

Vj k gu/ kflnsf

૯ વડા સદસ્ય ભાજુ જગતલાલ માનન્ધર

xl/gf; ufpKflnsf Sofsdl : of^ahf
૨ વડા સદસ્ય ભાજુ જીવનારાયણ માનન્ધર
૫ વડા સદસ્ય ભાજુ નમનારાયણ માનન્ધર
૬ વડા સદસ્ય ભાજુ સાવિત્રા માનન્ધર

; gkftl ufpKflnsf vlgofkfgl /fdJfK
૧૫ વડા સદસ્ય ભાજુ ચિત્ર બહાદુર માનન્ધર

કેન્દ્રીય માનન્ધર સંઘ
કેન્દ્રીય માનન્ધર સંઘ
છત્રપાટી, યેં।

भक्तपुर जिल्लाका मानन्धरहरु संगठित

“यूवाको एकता संबृद्ध समाजका लागी अपरिहार्यता” भन्ने नारा लिएर भक्तपुर जिल्ला मानन्धर यूवा संघमा न्हुँचे रल मानन्धरको नेतृत्वमा दुई महिला सहित २१ सदसिय कार्य समिति गठन गरियो ।

मोर्डन यूथ फर सोसाइटीको पहलमा सोसाइटीका अध्यक्ष श्री शिवप्रसाद मानन्धर को सभापतित्वमा कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । प्रतिनिधि सभाका माननिय सभासद श्री रामबिर मानन्धरको प्रमुख आधित्यमा भएको उक्त कार्यक्रममा बिशेष अतिथिको रूपमा प्रदेश सभाका माननिय सभासद श्रीबसंत मानन्धर, उद्योगपति एवं भाषा सेवी, समाजसे वी श्री लक्ष्मीदास मानन्धर, केन्द्रिय मानन्धर संघका सभापती गोपाल कृष्ण मानन्धर लगाएत मानन्धर समुदायका अन्य

बिशिष्ट माहानुभावहरुको उपस्थित रहेको थियो । कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि वाट समय साक्षोप यूवा वर्गहरु एक भएर लाग्नु

समाज र देशको लागि पनि टेवा पुग्ने बताउनु भयो । साथै मानन्धर समुदाय सामाजिक र सांस्कृतिक रूपमा मात्रै अगाडि बढ्दै आइरहेकोमा मोर्डन यूथ फर सोसाइटीले आर्थिक रूपमा पनि अगाडि बढ्न गठन गरिएको भक्तपुर

जिल्ला मानन्धर यूवा संघ चिरकाल सम्म समाज र देशको हितमा लाग्न सकोस भनि शुभकामना व्यक्त गर्नुभयो । त्यसै गरि कार्यक्रममा उपस्थित सम्पुर्ण मानन्धर समुदायका बिसिष्ट व्यक्तिहरूले नव गठित कार्य समितिको कार्यकाल सफल र होस, आफ्नो लक्ष चाँडै हासिल गर्न सकोस भनि शुभकामना व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

प्यक्वःगु पाक्व पुखूद्यां मानन्धर सनाः खलः चित्रकला धेधेंबल्लाः कासा २०७४

पाक्व पुखूद्यां मानन्धर सनाः खलःया अतिरिक्त क्रियाकलाप उपसमितिया मिति २०७४ मंसिर १२ गते

शनिवार विभिन्न खलः विद्यालयया कक्षा ४ निसें १० रुपि चौधरी, मंजित शाक्य दुने म्ह विद्यार्थीपिं दुने प्यक्वःगु पाक्व पुखूद्यां मानन्धर सनाः

खलः चित्रकला धेधेंबल्लाः कासा २०७४ ज्याइवः जुल ।

कार्टुनिष्ट भाजु रविन सायमि निर्णायक कथं थीथी विद्यार्थी पिनिगु चित्रकला ल्ययेगु यानादिल । थ्व ज्याइवःल्य् खलःया अध्यक्ष भाजु माहिलाकाजी मानन्धरया ल्हातं न्हाप, ल्यू, लियाल्यू व हपाः कथं नगद, मेडल, फ्रेम व दसि-पाः लःल्हाना दिगु खः ।

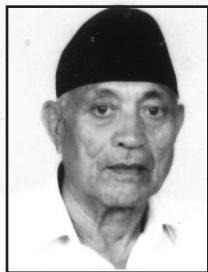
न्हाप : मय्जु दिलाशा गौचन

ल्यू : भाजु यजन मानन्धर

लियाल्यू : भाजु प्रश्नन मानन्धर

हःपाः : भाजु सिद्धार्थ महर्जन, एलिना तामाड,

महसिका

नां : तीर्थनारायण मानन्धर
बुन्हि : वि.सं. १९८६ साल कार्तिक शुक्ल चौथी
अबु : तुलिस नारायण मानन्धर
मां : लक्ष्मी कुमारी मानन्धर
थायबाय् : लायकू साः, येँ

- ★ वय्कलं विभिन्न लेख च्याः भीगु सांस्कृतिया उजागर याना दिगु दुसा मानन्धर समाज परिचय” सफू नं च्यादीगु दु ।
- ★ वय्कलं सायमि पिनिसं तलेजु भवानी देगल अखण्ड वति च्याकेत वियाच्वंगु चिकं रोकेजुया च्वंगुलिं चिकं यि हाकनं अखण्ड मत च्याकेगु ज्याय् तःधंगु भूमिका मिता दिगु खः ।
- ★ वय्कः लायकूसाःया आर्थिक विकास व त्वाःया सांस्कृतिक विकासया लागि यक्व योगदान याना दिगु खः ।
- ★ वय्कः केन्द्रीय मानन्धर संघ व मानन्धर समाजयात बाजागाजा नापं संस्कृति थकायेगुलिं यक्व भूमिका मिता दीगुलिं कदर यासे थ्व मो हनलाल खिं मानन्धर सिरपा ५०,०००/- तकाया सिरपां हनागु खः ।

नां : जगत नारायण मानन्धर
अबु : स्व. हरि नारायण मानन्धर
मां : स्व. रत्न माया मानन्धर
थायबाय् : बनेपा न.पा., वडा नं. ८
★ तुकंच्चवः गणेश मन्दिर जिणौद्वारा समितिया अध्यक्ष

- ★ वारंच्च्वः ज्ञानपाला भजन खलःया अध्यक्ष
★ बनेपा नीनसय मानन्धर (जापाली गुथि)या नायः
★ Amnesty International Banepa Branch Group-43 या कोषाध्यक्ष

नां : मयूजु सुरभी मानन्धर (न्हायपनं मताःप्त्वा)
दं : २३
अबु : प्रियदर्शन मानन्धर
मां : मञ्जरी मानन्धर
थायबाय् : कपन मार्ग, महाराजगञ्ज, चक्रपथ, येँ ।

शिक्षा

: १२ पास, सेन्ट्रल हायर सेकेण्डरी For The Deaf नक्साल ।

सहभागी, पेरिस ज्यू Miss and Mister Deaf International 2017 या Miss Deaf Asia 2017 पदवी त्याकादीगु ।

2017 Nov 14-15 ज्यू Classic Diamond's Timeless Paragon Jewlery Fasion Show लय् भाग कयादीगु ।

वय्कः मयूजु सुरमी मानन्धरजुं Miss Deaf Asia 2017 पदवी त्याका भी मानन्धर मासजयात राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रि क्षेत्र महसिका उज्ज्वल याना दिगु ।

नां : मयूजु जिनी मानन्धर
दं : १३
अबु : रमेश मानन्धर
मां : जमुना मानन्धर
थायबाय् : मध्यपुर ठिमि, ख्वप
शिक्षा : ८ कक्षा

- ★ स्वीमिड, डान्स आदि
- ★ ने.सं. ११३७ या Miss little newa उपाधि त्याकूगु ।

प्रबुद्ध व्यक्ति मथुराकृष्ण मानन्धरया

महसिका

- नाम : मथुरा रायमि (साहितय ख्यलय्)
 बुन्हि : ने.सं. १०५९ गुरुपुन्हि (बि.सं. १९९६)
 बगु छैँ, थाँहिति, थौंकन्हे पुलां बानेश्वर
 मान : न्हुच्छे कुमारी मानन्धर
 अबु : इन्द्र नारायण मानन्धर
 शिक्षा : एम. ए. (अंग्रेजी साहित्य, वि.सं. २०२६ साल,
 त्रि.बि. कीर्तिपूर)

शैक्षिक ख्यः

अंग्रेजी विषय व नेपाल भाषाया प्राध्यापनः

१. ललित कला: क्याम्पस, भोताहिति (वि.सं. २०२६-२०६१/ ३६ दँया सेवा धुंका: अवकास
२. सरस्वती बहुमुखि क्याम्पस, लैनचौर/आंशिक
३. पद्मकनया क्याम्पस, बागबजार/आंशिक शिक्षक
४. युथ क्याम्पस, पक्नाजोल/संस्थापक शिक्षक
५. रत्नज्योती बहुमुति क्याम्पस/आंशिक
६. महेन्द्र क्याम्पस, बागलुङ्ड/आंशिक
७. पाटन संयुक्त क्याम्पस, पाटन/आंशिक
८. प्रधानाध्यापक, शान्ति शिक्षा मन्दिर/थाँहिति
९. संस्थापक शिक्षक, नेपाल युवक माध्यमिक विद्यालय, पक्नाजोल
१०. संस्थापक प्राध्यापक, पिपल्स क्याम्पस, पक्नाजोल।
११. अध्यक्षा, शिक्षण समिति प्राध्यापक संघ, फाइन आर्ट्स, क्याम्पस।

साहित्यिक ख्यः/सफू प्रकाशन :

१. वं नकतिनि प्रेम यात। (बाखं मुना, ने.सं. १०८२)
२. लुमन्ति (जीवन सम्बन्धी रचना, ने.सं. १०८३)

३. यज्ञू (यौ-पौ मुना / १०८४)
४. रमा (जीवन सम्बन्धी रचना / १०८६)
५. जि हेरा (बाखं मुना / १०८७)
६. लमि (जीवन सम्बन्धि /१०८८)
७. कतांमरि (उपन्यास /१०९९४)
८. ज्वाला (उपन्यास / १०९४)९
९. यां मिखा (उपन्यास /११०३)
१०. माकुगु विष छब्ब (लघु उपन्यास / ११२८)
११. माकुगु विष निब्ब (लघु उपन्यास / ११२९)
१२. माकुगु विष स्वब्ब (लघु उपन्यास / ११२९)
१३. माकुगु विष प्यब्ब (लघु उपन्यास / ११३०)
१४. मचाया मां (उपन्यास / ११२८)
१५. कस्ति (बाखं मुना /११३०)
१६. ब्लू डल (बाखं मुना / ११३१)
१७. त्जभ द्यगिभ म्ययर्फि (अंग्रेजी अनुवाद / ११३४)
१८. ह्याउँ मिला छब्ब (बाखं मुना / ११३२)
१९. ह्याउँ मिला निब्ब (बाखं मुना / ११३३)
२०. ह्याउँ मिला स्वब्ब (बाखं मुना / ११३३)
२१. राप (उपन्यास /११३५)
२२. रापया जल (प्रतिकृया मुना /
२३. हिरामोती (बाखं मुना /११३५)
२४. खालु (उपन्यास /११३५)
२५. खालुया सवाः (प्रतिकृया मुना /११३६)
२६. लुमन्तिया जलय् (च्चसुमुना / ११३३)
२७. सिन्हः (बाखं मुना, अंग्रेजी अनुवाद ११३७)
२८. मिजला (यौन - मनोविज्ञान बाखं / ११३७)
२९. मिजलाया जलय् (प्रतिकृया मुना / ११३७)

सम्पादन :

१. मूर्ति (बाखं मुना / सायूमि प्रकाशन थैंहिति)
२. नमिंग्वाःगु सर्गः (बाखं मुना / च्वमि लक्ष्मण राज(वंशी))

नाटक ख्यः

१. किङ्कन्या (छधाः प्याखं, ललित कला क्याम्पसं मिताः पुरस्कृत जूगु)
२. मिलापू (छधाः प्याखं, अमृत साइन्स कलेजं मितूगु)
३. हिलासः (छधाः प्याखं / थौंकन्हय पत्रिका पिदन)

प्याखं ख्वः

‘अजात शत्रु’ ऐतिहासिक नाटक मिताः स्वकुमितपाखें सिरपा वःगु)

सिरपा:

१. ने.सं. १०८० स अन्तर कलेज नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलनय् ‘व वइतिनि’ बाखन न्हाप।
२. ने.सं. १०८० स नवोदिन साहित्य सम्मेलन ‘कला’ बाखन न्हाप।
३. ने.सं. १०८१ स अन्तर क्याम्पस नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन ‘निप’ बाखन न्हापायां ल्यू
४. ने.सं. १०८२ स विराट नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलनय् ‘जि हेरा’ बाखन न्हाप।
५. भाषा थुवाः (नेपाल भाषा परिषद / ११३७)

हना पौ/दसिपौ

१. हना पौ (थैंहिति मानन्धर गुथि, थैंहिति, ने.सं. ११३१)
२. हना पौ (केन्द्रिय मानन्धर संघ / मथुरा सायूमि सिरप(या लागि अक्षयकोष स्वनेत १ लाख दां तःगुया))
३. दसिपौ (के.मा.संघपाखें ११ हजार तका गुहालि या(ःगुलिं)

संलग्न :

१. बाखंदबू (नेपाल भाषाया बाखं विधा च्वन्हाकेत स्वंगु संस्था)

२. प्रेम मोहन सिरपा गुथि (नेपाल भाषाया नाटक व उपन्यास ख्यः थपू यायेत स्वंगु गुथि)

मथुरा सायूमि सिरपा स्वन :

ने.सं. ११३१ दं थुगु सिरपा स्वना। मानन्धर जातिया व्यक्तिव पिसं नेपवाल भाषा / साहित्य / संस्कृति विकासया लागि च्वयाः पिथंगु उत्कृष्ट सफूयात निदं छकः लःल्हायेगु सिरपा। थ्व केन्द्रिय मानन्धर संघया लुखां पितबीगु सिरपा खः।

ज्याःपौ न्हाव्यया:

“नेवाः भायू व नेवाःत” विषयस केन्द्रिय मानन्धर येँया गवसाल ज्याःपौ (कार्यपत्र) ने.सं. ११३२ स न्हाव्यया। व्यापक सहलह व्याकेज्या जुला।

नःलि साहित्यिक ल्य् पौ

जिगु ज्याः जंक्वया लसयता ईलोहं पैकाशनपाखें साहित्यिक जंक्व न्यायेकाः पिथंगु जिगु विशेषांक ल्याः। नःलि थ्यंल्याः १०५ : तःम्ह हनेबहःपिनिगु बिचाः ल्याः।

ज्याःजंक्वबल्य् हनापौ लःल्हाना दीगु संघसंस्था

१. पलिस्था (भोछें, लायूकूसाः येँ)
२. ईलोहं प्रकाशन प्रा. लि., जमः।
३. विराट नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुथि, ख्वप।
४. कुतः पिकाकः, ख्वप।
५. प्रेम-मोहन सिरपा गुथि, येँ।
६. क्षेत्रपाति क्लब, क्षेत्रपाति, येँ।
७. न्हूजः गुथि, थापाथली, येँ।
८. जगत सुन्दर ब्वनेकुथि, चागः, येँ।
९. सृजना कलेज अफ फाइन अर्ट्स, येँ।
१०. भिंतुना (नारद बज्राचार्य, भरत सायूमि, भूषण प्रसाद श्रेष्ठ)

थः मचालिसे नेवाः भायू ल्हाना दिसँ ।
नेवाः जुयागुया गर्व तायेका दिसँ ।

भीगु आज्जु (प्रबुद्ध व्यक्ति हनाया न्वचु)

मथुरा सायमि

मानन्धर जाती नेपाल्या पुलांपि जनजाती खः । आदिवासी खः । थुमिगु थःगु हे म्हसिका दु, थःगु हे इतिहास दु । नेपाल्या छ्गू जातीय संगठन खः मानन्धर जाती । थुपिं देन्यंक छर जुयाः च्वंच्व)पिं छ्गू नेवा: समुदाय खः ।

ने.सं. १०७४ पोहेला थ्व १४ (वि.सं. २०१० माघ १० गते) त्वाल्या सकलें कजि भाजुपिं मुनाः छ्गू संघ स्वनेठगु ज्या जूवन - व हे संघया नां थ्व केन्द्रिय मानन्धर संघ रुख । अय् धयागु थ्व पलिस्था जूगु थनिं ६५ खुइन्यादँ दत । उखेथुखे लानाच्वर्पिं मानन्धर समुदायया छ्गू सांगठनिक संस्था दयेकाः मानन्धर जातीयात थपू यायेगु तातुनाः थुगु संघ स्वनेगु ज्या जूवंगु खः । उखेथुखे लानाच्वर्पिं मानन्धर जातीयात थ्व संघ दुथ्याकाः न्ह्वंकाः इमिगु सांस्कृतिक, सामाजिक एवं आर्थिक विकासया लागी नं छु याये फइ, गुगु याये फइ धयागु खँय् थ्व संघं चिन्तन-मनन यावन । नेपाल देय् छर जुयाः च्वंच्वंपि सकलें सकलें मानन्धरत थुगु संस्थाय् आः तक्क सकसितं दुथ्याकेगु कुतःः जुयाः नं पूवनाच्वंगु स्थिति मदुनि । सकलें मानन्धर जनजातीत छपाँय् छधी जुयाः न्ह्वाः वने मानिगु थौंया आवश्यकता दनि ।

थ्व ६५ दुइन्यादँया इतिहासय् मानन्धर संघं थःगु औकातं फु फु थतें ज्या सनाः केवल मानन्धर जातीया जक मखु देया परम्परागत सांस्कृतिक एवं धार्मिक ख्यलय् नं तिब बियाः न्ह्वाः वयाच्वंगु दु । खास यानाः सायमि समाजयात हिला वयाच्वंगु परिवेशयात ध्यानय् तयाः समुदायाया सामाजिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक, बौद्धिक बिकासया नापनापि मिताकासा व भाषिक समस्यायात नं न्ह्वंकेगु कुतलय् पलाः च्वयेका वयाच्वंगु खँ थुगु संघया इतिहासं कनाच्वंगु दु । आज्जुइ मथ्यानाच्वंगु मेगु हे खँ तर थ्व सुंक च्वच्वंगु मदु ।

मानन्धर संघया तःगू दायित्व मध्ये छ्गू धयागु थौं जितः लःल्हानाब्यूगु प्रबुद्ध व्यक्ति उपाधिं हनेगु छता नं खः । दैँष्यदसं छम्ह व्यक्तियात समाज व देय् प्रतिया वया सेवा-धर्म व योगदानयात लनाः हना वयाच्वंगु भिं-ज्या खः । थुकिं ज्या याना वयाच्वंपिं मनूतयूत अज्ज रचनात्मक ज्यापाखे न्ह्वाः वनेत तिबः बिइ । छ्गू थ्व नं मानन्धर संघया सकारात्मक ज्या मध्ये छ्गू खः ।

अय्धायवं अय्सा छु आः भी धुक्क च्वनेगु ई वल ला ? थुकर्थ हे जब भी न्ह्वाः वनाच्वनेवं गात ला ? छ्गू न्ह्वासः दनी । मखु, बिल्कुल मखु । भीगु न्ह्वोने अनिगिन्ति सवालत दनि । भाषिक समस्यात दनि, सांस्कृतिक पंगःत दनि, आर्थिक बोभया कुं) कवत्यलातःगु दनि । केवल मानन्धर समाज जक मखु, नेपाल च्वंपि नेवाः मात्रया राष्ट्रिय संगठनं ब्याककसित ब्यागलं तयातःगु दनि । सरकारी दमन व दबाबं नेवाः मात्रयात लाखिं ची थेः चिनाः न्ह्वाः वने मफयेकातःगु दनि । उकिं जिं धयाच्वना - भी दुलनेथा दयाच्वंगु मदुनि ।

थ्व मानन्धर संघ, उकिं, थःगु जातीय समस्यायात जक न्ह्वंकाः न्ह्वाः वनेगु मखु, राष्ट्रिय सवालयात नं नालाः न्ह्वाः वने माःगु दु । थःगु अस्तित्व ल्यंकेमाःगु दु, थःगु मौलिक हक व अधिकार लिफ्यानाः कायेया नितिं न्ह्वचिलेमाःगु दु । थःगु म्हसिका ल्यंका तयेमाःगु दु । थःगु पहिचान म्वाकातयेमाःगु दु । थःगु भाय् ल्यंकातयेमा माःगु दु । थःगु भाय् हे मल्यन धाःसा, थःगु अस्तित्व हे मल्यन धफ्सा, सासः जक ल्हाना च्वने मात्रं भी म्वानाच्वनागु जुझमखु । म्वानाच्वनाया सार्थकता दइमखु । थ्व खँ भी छम्हछम्हसिनं वाचायेके माःगु दु । बस्, थ्व हे खँ जिगु नुगल कुतिं कुतिं न्यानाच्वंगु दु । सुभाय् ।

જાનીરાજા માનન્ધર
તંલાછિ સના: ગૂ

પ્રયપુ મુટકક

૧. મેલમ્ચી લઃયા આસ ધૂ ફયાચ્વનાપિં ભી
ત્યાંકરયા લઃ ન્યાના: કૂ નયા ચ્વનાપિં ભી
સ્વ: સ્વ: થાય્ ફોહર દું લં પિચુકેગુ મ્હગસ
થઃગુ બું કતઃયાત મિયા મૂ કયા: ચ્વનાપિં ભી ।
૨. જિગુ મિખં ખ્વબિ હાઃગુ સ્વયેગુ છંગુ મ્હગસ પૂ વનેમા
ગઃપ: જાયેક લૂં તિસા બ્વયેગુ છંગુ મ્હગસ પૂ વનેમા
જિં લા: બિયેફુગુ ભિન્તુના ખ: જિગુ ખ્વબિયા મન્તુના ખ:
ભા:તયા લાની જુયા: દાંષ્વ: મ્વયેગુ છંગુ મ્હગસ પૂ વનેમા:
૩. થઃગુ હક અધિકારયા નિર્તિં સઃ થ્વયેકે મદુગુ ગજાઃગુ પ્રજાતન્ત્ર
અન્યાય અત્યાચારયા વિરુદ્ધ્ય પલા: ચ્વયેકે મદુગુ ગજાઃગુ લોકતન્ત્ર
સત્તાયા હૈકમય્ તાનાશાહી છુ કથં જૂગુ દેય્ યા નેતાત
જાત જાતિયા સમતાયા સ્વાં હ્વયેકે મદુગુ ગજાઃગુ ગણતન્ત્ર
૪. જિગુ મિખાં બાઃવઃગુ ખ્વબિ ખના: લસતાં ભૂ ચાલ છ
જિગુ દુનુગઃયા યચુગુ મતિના ખના: કૂ ચાલ છ
જિગુ હિઝગુ નુગલ મલ્તા ચિ છાય્ખાલા છં
જિગુ મતિનાયા જલં તસ્કં મયેક પૂ ચાલ છ ।

भिंद्यः गुथिया होलीया लसता लिसें हनेज्या

भिंद्यः गुथिया गवसालय् दँयदसं जुइगु होलीपुन्हिया
लसताय् होली पुन्हि भव्य् थुगसिनं यैँया पचली भैरवय्
तःजिक क्वचाल । भिंद्यः गुथि ल्यायम्ह पुचःया संयोजकत्वय्
जुगु उगु ज्याभ्वःलय् गुथिया मूदुजःपिं शंकर मानन्धर व
लक्ष्मीदास मानन्धरयात पुचःया नायः रमेश मानन्धरं हंगु खः ।
वयेकःपिंत हनेगु निर्तिं पूर्ण प्रसाद मानन्धरया कजिसुइ पूर्णलाल
मानन्धर व मोहन
कुष्ण मानन्धर दुजः
दुगु समितिं प्रश्ताव
याःगु खः ।

थुकथं हे
केन्द्रिय मानन्धर
संघया ६५
छवीन्याक्वःगु
पलिस्था बुदिंया
लसताय् जुगु थीथी
ज्याभ्लवःलय्
ब्वति क्यादिपिंत
गुथिया लित थकाली
शंकर मानन्धरं हंगु
खः । थथे सम्मानित जुयादिपिं टेबुल टेनिस व चेस कासा
पाखे मनिष मानन्धर, आदेश मानन्धर व रजल मानन्धर अले
मिसा टेबुल टेनिस कासाय् ल्यू लाम्ह विन्दिया मानन्धर व मचा
ब्वज्या कासाय् न्हापा लाम्ह सुयोग मानन्धरयात हंगु खः ।

अथेहे थुगसि निसें भिंद्यः गुथिदुनेया जःदुजःपिं
दुने स्कुल स्तरया केहें किजा पिनिगु प्रतिभा प्रस्फुटन यायेगु
ताःतुना गुथिया मूदुजः भाजु धर्मकृष्ण मानन्धर पाखें थः अले
जहान मय्जु तेज लक्ष्मी मानन्धरया नामं धर्मकृष्ण मानन्धर(
तेजलक्ष्मी मानन्धर प्रतिभा पुरस्कारया लागि ५०,०००१००
पचास हजारतकाया अक्षयकोष नीस्ना दिगु दु । थ्वहे दँय् जुगु
ज्याभ्वलय् गुम्हेसियां थःथःगु प्रतिभा न्हयःब्वया दीपिं केहे
किजापिं मध्ये न्हापा पलिसा मानन्धर, ल्यू पल्पसा मानन्धर व

लियांल्यू कृतिका मानन्धर व ब्वति क्यादिपिं सकसित सान्त्वना
कथं धर्मकृष्ण मानन्धर(तेजलक्ष्मी मानन्धर प्रतिभा पुरस्कार
नगद सिरपा व दसिपौ दाता पिसं लःल्हागु खः ।

अथेहे थुगसि निसेहे भिंद्यः गुथिदुनेया जःदुजःपिं मध्ये
एसईई ताःलाःपिं किजा केहें पिन्त सम्मान नापं हौसला बिइगु
ताःतुना गुथिया दुजः नापं ल्याम्ह पुचःया छ्याज्जे भाजु जगदिश

मानन्धर पाखें थः
मदुमह अबुजु
रामप्रसाद मानन्धर
व मदुम्ह मा
सानुमैयाँ मानन्धर
लुमन्ति कोषया
नामं ५०,०००१००
पचास हजारतकाया
अक्षयकोष नीस्ना
दिगु दु । उगुहे
कोषपाखें थुगसि
एसईई ताःलाःपिं
स व म हे सि त
रा म प सा द

(सानुमैयाँ लुमन्ति कोष नीस्वना दिम्ह जगदिश मानन्धर व
रमिला मानन्धरं नगद व हनापौ लःल्हासं हंगु खः । थुगुसि
गुथिया जःपिनि मस्त आभाश मानन्धर, दिस्ना मानन्धर व
चन्दन मानन्धरं एसईई ताःलाकूगु खः ।

होली धैगु सायमि त नाप स्वाना च्वंगु नखः खः ।
सायमि तयेसं लाय्कुली चिल्लाथ्व अष्टमी कुन्हु होलीया चिर
स्वाना सुरु जुईगु थ्व होली बिकृति मवयेमा धका ने.सं. ११३६
निसें भिंद्यः गुथि ल्यायम्ह पुचलं होलीया बिकृतियात ध्यानय्
तया: नापं नेवाःपन ल्यंकेकथं गुथिया जःदुजः नापं म्हयायेमस्त
भिनामस्त सकले मुना तसकं न्हयाइपुगु लक्सस्य चिल्लाथ्व
पुन्हि कुन्हु थ्व ज्याभ्वः न्हयाकावयाच्वनागु पुचःया नायः
रमेश मानन्धर कनादिल ।

बुन्हिः
वि.सं. १५१८

मदुगु न्हिः
वि.सं. २०६३

लुमन्ति या स्वांः धपासः

जिमी श्रद्धेय

मदुम्ह न्हुच्छे नारायण मानन्धर
यात सुखावति भुवने बास लायमा धका
कामना याना च्वना ।

तिरी मयजु ज्ञान देवी मानन्धर

काय/भौः मंगल नारायण/नारायण देवी

काय/भौः स्व. भगवान दास/चन्द्र कुमारी

काय/भौः गौतम/सुमिता

म्हयाय/जिलाजः स्व. निर मैया/धूव नारायण मानन्धर

म्हयाय/जिलाजः सानु मैयाँ/वैकुण्ठ नारायण मानन्धर

म्हयाय/जिलाजः सरिता/रविन्द्र मानन्धर

म्हयाय/जिलाजः सुनिता/चैत्य नारायण मानन्धर

छय/भौः मन्दः मानन्धर/रिता मानन्धर

छय/भौः मलः मानन्धर/समता मानन्धर

छय/जिलाजः प्रिजा मानन्धर/सुदिप राज रंजित

छय/जिलाजः प्रियंका मानन्धर/ज्ञापन पाठक

छय/भौः आयुष मानन्धर/श्रृष्टी मानन्धर

छयपीः निमा/निशा/नितु/सुरज/निरज/सनिव/सुबिन/मनिष/प्रणय/सौरभ/निल/सुभान/सक्षम/

छुइ- इना

हिरामोती

रमेश मानन्धर

भिंद्य: गुथि, कालिमाति, यैं

हिरामोती ब्यापारीया डाक्टरया लापरवाहि मृत्यु

यैं, थनया नांजाःम्ह हिरामोती ब्यापारी मोतीरलया काय हिरारलया उपचारया क्रमय् मृत्यु जुल। पसलय् च्वनाच्वंम्ह हिरारलया भचा छ्यं स्यानाः इकुसे च्वानः अर्धबेहोसी अवस्थाय् तुरन्त पसःया स्यफतय् सं थनया नांजाःगु अस्पतालय् यंकूगु खः। हिरारलया चेकअप याये धुंकाः डाक्टरं वयात ब्रेन ट्युमर जूगु व तुरन्त अप्रेशन मयाःसा म्वाके थाकुइ धकाः अप्रेशन याःगु खः। तर अप्रेशन याःगु ६, ७ घण्टा लिपा विरामीया मृत्यु जुल धकाः घोषण यात। छुं हे मजूम्ह थः मचायात ध्यबाया लोभं ब्रेन ट्युमर जूगु धकाः पूर्व तयारी तकं मयासे तत्काल अप्रेशन यानाः स्यानाबिल। थ्व डाक्टर व पूरा अस्पतालया हे लापरवाही खः धकाः छँजःपिं नापं पासाभाइपिंसं अस्पतालय् तोडफोड नापं अनया डाक्टरतय् नं हातपातयात धइगु खबर वःगु दु। अस्पतालं उचित क्षतिपुर्ति मबीकं लास उठे मयायेगु धकाः सकलें आन्दोलनय् कुहां वल। सीम्ह थौं न उठे यायेगु तयारी मजूनि धाःगु दु। मदुम्ह हिरारलया वइगु फागुनं इहिपाया तयारी जुयाच्वंगु धाःगु दु।

सनिलय् नेपालभाषा हिपतिइ पिहां वःगु थ्व बुखँ पूर्वकं ब्वने हे मफुत। बछि बुखँ ब्वनाबलय् हे जिगु म्ह छम्हं क्वाःलखं लुना बिउथें जुल। 'थ्वला मखुथे जुल।' जिगु म्हतुं थ्व हे खँग्वः पिहांवल। अफिसय् च्वंच्वनेगु इच्छा नं मंत। घडी स्वया ४:४० तिनि जुल। ६:०० बजेतक अफिसय् च्वनेमाः। 'का म्वासे नु' धकाः जुरमुरुं दनाः स्कुटर अस्पतालपाखे स्वकाः वना।

अस्पतालया गेट्य् ला मनूत हुलमुल जुइक हे

मुनाच्वंगु दु। सायद साहु मोतीरलजुया छँजःपिं, त्वाःबहाः व पासापिं जुइमाः। जिं अन म्हसिउगु ख्वाःपाः मालाच्वना। छम्ह हे म्हसिउपिं जिं मखना। छथाय् कुनय् फ्यतुना च्वंम्ह छम्हेसित न्यना 'साहु मोतीरलन गन दी थें ?'

'कका, पलख जाल छँय् लिहां बिज्याःगु।' लिसलय् साहु मोतीरल छँय् हे दु धइगु सीवं वयागु छैं 'हिरामोती निवास'पाखे जिगु स्कुटर लँ ज्वन। साहु मोतीरलनापया जिगु सम्बन्ध उलि पुलांगु नं मखु। दछि हे मदुनि वयकःनापया सम्बन्ध जिगु। साहु मोतीरल शाक्य समाजया छम्ह प्रतिष्ठिट नापं धनीमानि व्यक्तित्व। पुख्यौलि ज्या हिरामोतीया ब्यापार। धनी जक मखु नुगलय् धर्म नं दुम्ह। दान धर्मय् यक्व हे नुगः तयाबिज्याइम्ह। विहार विहारय् वयकःयात म्हमसिउपिं म्हो हे। बुद्ध धर्मया छम्ह उपासक। वंगु स्वांयाःपुन्हिया लसताय् जूगु अल्पकालीन शामणेर प्रव्रज्या शिविरय् प्रव्रजित जूवनाम्ह जि। अले अन हे थः न प्रव्रजित जुइत बिज्याःम्ह मोतीरल साहु। अन हे म्हसीका कालबिल जूगु। संजोग जि व वयकः छकू हे क्वथाय् च्वनापिं धर्मपासा। नियमय् च्वनेमाः अन। खँ ल्हाये मजित सुनापं। तर जिपिं निम्ह छकू हे क्वथाय् द्यनेगु जूगुलिं बहनी १० बजे धुंकाः द्यनेत तयारी यायेबलय् ५-१० मिनेट खँ ब्याकेगु, व न उकुन्हु हे जूगु धर्म देशना बारे। न्हापानिसें म्हमसिउसां वयकःया व्यवहार जितः यल। सायद जिगु व्यवहार न वयकःयात यःगु जुइमा। जिनाप बालाक खँल्हाबलहा यानाबिज्याइ। उमेरं जि स्वयां वयकः थँजिम्ह जूसांतबि जितः वयकलं सम्मान अले इज्जत बिया खँ ल्हाना बिज्याइ। विहार छँय् लिहां वये धुंकाः नं स्वक्वः प्यक्वः फोनय् खँल्हाबलहा जुइधुंकल। निक्वः तक ला जि वयकःया छँय् नं वने धुन। थःगु छँय् बुद्धपूजा यानादीबलय्

जितः सःतेगु ल्वः मंका दीमखु । लछि मदुनि, वंगु पुन्हिबलय् जूगु बुद्ध पूजाय् वनागु । जि छम्ह संचारकः मिया हैसियतं व हे बुद्धपुजाया छुं दि न्व्यः जक बुद्धपूजा नापं साहु मोतीरत्नया जीवनया हे पलाः बारे एफएमय् वय्कः नाप खँल्हाबलहा यानागु । वय्कलं अबलय् तसकं लसता प्वंकादीगु खः । बौद्ध शासनय् समर्पित जुयाबिज्याः म्ह, लोभ, क्रोध धइगु वय्कः याके मखंना, जिं । तर, तर ! थौं थः काय सीगुया क्षतिपूर्ति फवनाच्वन हस्पितलयाके । सुनां कि थायथासय् अस्पताल दयेकेत हे लखौंलख दां दान यानादी । छु जूगु थ्व ? छु ध्यबाया लागि हे थः काययागु अन्तिम संस्कार मयासे च्वनाच्वंगु खःला ? थ्व हे खँ न्व्यपुइ धौबजि वाले थें वावां जि 'हिरामोती निवास' थ्यन ।

स्कुटर पाकिंग यानाः जि सरासर बैठक क्वथाय् दुहां वना । बैठक क्वथाया तःधंगु सोफाय् फ्यतुनाः मिखा तिसिना लिधना च्वनादीगु दु साहु मोतीरत्न शाक्य । न्व्यः ने दुगु तपाःगु खाःया टि-टेबुलय् खालि च्याया कप छगः दु । सायद मोतीरत्न साहुजीं नकतिनि च्या त्वने सिधयेकूगु जुइमा । ख्वालय् छुं प्रकारया भाव मदु । भाव शुन्य । खय्तला थः ल्याय्-म्हम्ह काय् मदयेकाच्वंम्ह अबुया ख्वालय् छुं भाव दइ धकाः ? लसता दइगु ला ख हे मखुत । क्वथाय् तयातःगु तःधिकः म्ह बुद्ध भगवानयात वन्दना याये धुंकाः मोतीरत्न साहुयात नं ज्वज्वलपा यानाः चुलिंचू दुगु सोफाय् जि फ्यतुना । खँल्हाबलहा जुल । अबलय् लाक्क हे तःधिकः म्ह भौम्हं जूस छ्गू गिलास जिगु ल्हाती बियाः टेबुलय् च्वंगु खालिगु कप ज्वनावन । छेंजः पिंसं सिउ जितः च्या मयः । जूस त्वँत्वं खँल्हाबलहा जुया तुच्वन । वय्कः पिनि तं धइगु हे छुं मजूम्ह थः काययात म्वाः सां म्वाः सां अप्रेशन याः गु । केवल ध्यबाया लागि । थौंकन्हय् अस्पतालं सेवा बीगु मयाये धुंकल । केवल व्यापार यानाच्वंगु दु । थ्व खँ ला पक्का खः । अस्पताल धइगु सेवामूलक संस्था खः । तर थौंकन्हय् अस्पताल नं नाफामूलक संस्था जुया वः गु दु । थ्व खँ सकसियां स्वीकार यानाच्वंगु दु । थुकिया शिकार थौं साहु मोतीरत्नया काय हिगरत्न जुल धकाः धाये मफइगु नं मखु । खँ ल्हाल्हां साहु मोतीरत्न हिहिलना ख्वायादी । गबलं मिखा ह्याउँक तयाः तं पिकया मिखा ततःगव यानादी ।

'धैर्य, धैर्य याना बिज्याहुँ !' साहु मोतीरत्न तं चाः गु खनाः जिं बिस्तार धया 'छलपोलं धैर्य याना मदिल

धाः सा छेंजः पिनिगु अवस्था छु जुइ ? डाक्टरं थः गु कर्म यात । भी मचाया आयु नं थुलि हे खः धकाः चित बुझे यानाबिज्यायेमाल । छलपोलयात जिं धया च्वनेमाः गु छुं मदु । जिके सिबें छपिंके ज्ञान यक्व दु । ख जा थजाः गु घटनां मन बिचलित जुइगु स्वाभाविक हे खः । तर नं मृत्यु शास्वत सत्य खः धइगु मनय् तयाः कर्म स्थानया भावना याना बिज्याहुँ ।

"थन मनूतयूत कर्म स्वयां तःधं जुइधुंकल अर्थ । डाक्टरतयूसं तक नं थः गु कर्मयात स्वयां अप्वः अर्थयात महत्व बियाच्वंगु दु । थ्व हे कारण हे थौं थ्व दुर्घटना जूगु खः ।" साहु मोतीरत्नजुं भचा संयमित जुया न्ववानाबिज्यात ।

'डाक्टरं थः गु कर्मयात । तर भी मचां व कर्मया फल काये मखन ।' जिं धया ।

'अले छाय् धाः गु ले ? तुरन्त अप्रेशन याः सा जक मचा ठीक जुइ धकाः ? अले अप्रेशन यानाः नं छाय् ठीक मजुल ले ? " साहु मोतीरत्नजुया सलय् तंनापं पीडा नं दु ।

जिं धया "अप्रेशन यायेवं हे रोगी सीगु जुइमखु धइगु दु ला ? अप्रेशन यानाः जिउपि नं दु । गुम्हं अप्रेशन यायां हे मृत्यु जुइ । गुम्हं अप्रेशन याये मखना मृत्यु जूपिं नं दु । रोगीं ज्वना वइगु थ्व थः थः गु कर्म । थुकी डाक्टरया छु दोष ? डाक्टरं ला कुतः जक याइगु खः । गुम्हं रोगीयात डाक्टर हे चूमलात धाः सा व रोगी बचे जुइला ? डाक्टर हे चूलाः सां यदि लिबाय् धुंकूम्ह जुल धाः सा व रोगी बचे जुइला ? यदि आयु हे फुम्ह जुल धाः सा व रोगी बचे जुइला ?"

"रोगीयात डाक्टर हे चूमलाः सा रोगीया छु दोष ?" जिगु खँया बिचय् साहु मोतीरत्नजुं बिस्तारं नवानादिल ।

"खः, दोष रोगीया मखु । रोगीयात डाक्टर चूमलाः गु छाय् ?" जिं प्रश्न तया ।

"व ला रोगीया कर्म हे मदुगु जुल ।" जिगु ख्वाः स्वयाः साहु मोतीरत्नजुं लिसः बियाबिज्यात ।

"ह ५५५ !!! ठिक धयाबिज्यात छिं । मनूत हरेक पल थः गु कर्म लिसे स्वानाच्वंगु दइ ।" जिं हाकनं थुइकेगु भावं बिस्तारं धया "गुलि रोगीत डाक्टरया ख्वाः हे मखंक सिना वनी । गुम्हं डाक्टरथाय् हहं लैय् हे मदइ । गुम्हं धाः सा डाक्टरया वासः याना लायेकाः छेंय् लिहां वनी । आयु मदये धुंकूपिंसं डाक्टरपाखें वासः याके खंसां मृत्यु जुइ । थ्व फुकं थः थः गु कर्म खः । साहुजी, जिं थ्व धर्मदेशना थ्व हे क्वथाय् न्वनागु खः । छपिंसं नं लुमंका बिज्याहुँ । कर्मया न्व्यः ने छुं नं तःधं

जुइमखु । रोगीयात डाक्टर चूमलाःगु नं कर्म । अप्रेशन याये लिपालाःगु नं कर्म । अप्रेशन यायां हे मृत्यु जुइगु व नं कर्म । अप्रेशन याना: बचे जुइगु नं कर्म । यदि डाक्टर भगवान हे खः धैगु जूसा सुं हे डाक्टरत रोगी मजुइगु खइ । गुलि डाक्टरत नं रोगी जुया, अप्रेशन याये माला: मृत्यु जूपिं नं दु । डाक्टर जुया कर्पित जीवन बीम्ह जुया नं थः मृत्यु जुइ मालीगु नं कर्म हे खः । पुण्यवानपिं डाक्टर नं चूलाइ, उपाय नं चूलाइ, सफल नं जुइ । पुण्य मदुपिं डाक्टर मलुइयः, लु हे लूसां धन मदया: उपचार याये मफयेफु । धन हे दुसां उपाय लोगे मजुइफु । अथे धका: डाक्टरया महत्व हे मदु धइगु नं कदापि मखु ।”

जि पलख सुम्क च्वना । साहु मोतीरत्नजुं जिगु खँयात मिखा तिसिना ध्यानं न्यनाच्वनादीगु दु । जिं हाकनं बिस्तारं धया “छलपोलं सिउगु हे खँ खः । भगवान बुद्धयागु उपदेशय् धयातःगु दु - मनुष्य वा प्राणीपिनि सुखदुःखया कारण प्यंगु दु (१) कर्म (२) चित्त (३) ऋतु (४) आहार ।

कर्म फल हे भोग यायेमाःगु जुल धाःसा उकी हुं हे उपाय लोगे जुइमखु । चित्तयागु रोगयात शंका निवारण जुइवं व रोग निवृति जुइ अर्थात रोग नं निवारण जुइ । ऋतुयागु कारणं उत्पन्न जुइगु व आहारया कारण उत्पन्न जुइगु रोगयात चिकित्सा विज्ञान अर्थात डाक्टरं रोगीयात निरोगी याये फइ वा निरोगी जुइ फइ ।” थुलि धया: जि सुम्क च्वना ।

साहु मोतीरत्नजुं जिगु खँयात मिखा तिसिना ध्यानं न्यनाच्वनादीगु दु । वयकः अथेहे सुम्क मिखा तिसिना ध्यानय् लीन जुयाबिज्ञात । भण्डै १५-२० मिनेट लिपा साहु मोतीरत्नजुं बिस्तारं मिखा चायेकाबिज्ञात । वयकलं जितः ताःइ तक स्वयाबिज्ञात अले बिस्तारं दनाबिज्ञात । जि

नं ल्हापा: प्यपुंकाः दना । वसपोलं ज्वजलपा यानाः धया बिज्ञात “सोभण, छलपोलयात यक्व यक्व साधुवाद ! जिगु थ्व अस्थिर मन शान्त याना बिज्ञाःगुलिं । जिगु थ्व चंचल मन तृष्णा अले लोभय् भुलय् जुयाच्वन । थः मचाया उपचारया लागि खर्च यानागु धन अस्पतालपाखें क्षतिपूर्तिया रूपय् लित कायेगु लोभ दयाच्वन । व हे धनपाखें च्यागः फिगः हिरामोती न्यायेगु तृष्णा दयाच्वन । धन्य, छपिं बिज्ञानाः जिगु दुनुगःया मिखा चायेकाबिज्ञात ।” लुखापाखे स्वयाः भचा तसलं सः तया बिज्ञात “मायाऽऽऽ, मायाऽऽऽ अन सु दु थें ? थन स्व धासाः “।” साहु मोतीरत्नजुं थः कलाःयात सःतल । पलख लिपा साहु मोतीरत्नजुया तःधिकःम्ह काय लुखाय् दं वल । छाय् थें ? हु यायेमाल थें ? धइगु भाव ज्वनाः । कायम्ह खनेवं साहु मोतीरत्नजुं उजं बी थें धाल “बाबु, का .. कन्हय् मचाया दाहसंस्कारया तयारी या । सुइत सुइत धायेमाःगु खः सकसितं खबर याना छव । कन्हय् सुथसिया ७ बजे सकलें घाटय् थ्यंकेगु कथं सुचं बिउ । अले ६ बजे हे मचायात अस्पतालं घाटय् थ्यंकेगु व्यवस्था या ।”

“हस् बा ।” धका: तःधिकःम्ह काय लिफः स्वयाः वन । कायम्ह वने धुंकाः साहु मोतीरत्नजुं जितः स्वयाः धया बिज्ञात “जिं नं ल्वःमनाच्वंगु भौतिक रूपय् मनूतयसं मुंकीगु हिरामोती स्वयां धर्म व कर्म हे खः, मनूयात माःगु अमूल्यगु रत्न हिरामोती ।”

- ११३७ कौलाश्व महानवमी

(ने.सं. ११३८ पोहेलगा द्वादशी २०७४ पौष २७ गते शनिवाःकुन्ह नरलय् जूगु ‘बाखं दबू’या ज्याइवलय् ब्वनागु बाखं ।)

“मानन्धर छँ धस्वाकेत नगद हापं बिया: ग्वाहालि यानादीत इनाप !

केन्द्रीय मानन्धर संघं छि, जि भी सकसिगुं मंकाः छँ धस्वाकेगु तातुना:

अभियानया रुपय् हापं म्हयेगु ज्या न्हयाकाच्वंगु दु ।

भी सकसिनं थःम्हं फक्व चाक्व हापं (चन्दा) तया: ग्वाहालि याना बियादीत सकसितं दुनुगलं निसे इनाप यानाच्वना ।

- केन्द्रीय मानन्धर संघ

नविल बैंक लि.

खाताया नां : केन्द्रीय मानन्धर संघ भवन निर्माण बचत खाताया नं. २०१००१७५०९९६३

एन. सी. सी. बैंक

खाताया नां : केन्द्रीय मानन्धर संघ भवन निर्माण बचत खाताया नं. २७१३५१९

ए वन सहकारी संस्था

खाताया नां : केन्द्रीय मानन्धर संघ भवन निर्माण बचत खाताया नं. १२-०९९६-३

बुन्हि:
वि.सं. १५१८/४

मदुगु न्हि:
वि.सं. २०७४/१०

लुमन्ति या स्थां: छपासः

जिमी स्थाःन्याम्ह काय, भौ चन्द्र कुमारी या जहान
मदुम्ह भगवान दास मानन्धर
 यात सुखावति भुवने बास लायमा धका
 कामना याना च्वना ।

मां ज्ञान देवी मानन्धर
 तिरी मयजु चन्द्र कुमारी
 दाजु/तताजु: मंगल नारायण मानन्धर/नारायण देवी
 किजा/भौ: गौतम मानन्धर/सुमिता मानन्धर
 तता/जिजाभाजु: स्व. निर मैया/धूव नारायण मानन्धर
 केहें/जिलाजः: सानु मैयाँ/वैकुण्ठ नारायण मानन्धर
 केहें/जिलाजः: सरिता/रविन्द्र मानन्धर
 केहें/जिलाजः: सुनिता/चैत्य नारायण मानन्धर
 म्हयाय/जिलाजः: प्रिजा मानन्धर/सुदिप राज रंजित
 म्हयाय/जिलाजः: प्रियंका मानन्धर/ज्ञापन पाठक
 मन्द/रिता/मलः/समता/आयुष/श्रृष्टी/मनिष/प्रणय/निलः/छुइ-ईना

ज्ञानकाजी मानन्धर

बनेपा र तुकंचः गणेश मन्दिर

किराँतकालदेखि बनेपा एक विकसित बस्तीका रूपमा थियो । त्यस बखत यो बस्तीलाई भुजङ्ग भन्ने गरिन्थ्यो । त्यो बेला भुजङ्ग अर्थात् बनेपाको भोलाखा ऐरिया मात्र थियो । 'पछि श्री राजा जयदेवले लाले पट्टन, कान्तिपुर २ सहरको राज्य भोग गरेपछि आनन्ददेवले अधिग्राम भइरहेकोलाई साइत पारी भैरवनाथलाई मध्य पारी कलिगत वर्ष ४१४९ मा १२ टेलको १२ हजारको सहर बसाई देश रक्षा खातिर गणगवरण देवदेवीहरू स्थापना गरी देश बसाई बनेपा, खड्पू, पनौती, साँगा, धुलिखेल, चौकोट र नाला गरी सात गाउँ बसाई आफूले राज्य चलाई बसेका हुन् भनी देवमाला वंशावलीमा उल्लेख छ ।

यसरी आनन्ददेवले चारैतर्फ छरिरहेका ससाना बस्तीहरूलाई एकीकृत गरी यहाँको भोलाखासँग गाभेर आठ दिशामा आठ गणेशहरूलाई दिक्पालका रूपमा प्रतिष्ठापन गरी नयाँ बनेपा निर्माण गर्दा यहाँ सात सय घरहरू थिए ।

गणेश अत्यन्तै महत्वपूर्ण देवता हुन् । हामीले जुनसुकै शुभकार्य सुरु गर्दा सबैभन्दा पहिले गणेशलाई नै पूजा गर्ने गर्दछौँ । पाज्चायन (गणेश, सूर्य, देवी, विष्णु र शिव) मा पनि गणेशको अग्रपूजा हुन्छ । बनेपाका आठ किसिमका देवताका रूपमा बनेपालीहरूले मान्दै आइरहेका छन् । नैऋत्य कोण अर्थात् दक्षिण र पश्चिमका बीचमा प्रतिष्ठापित गणेश, जसलाई क्वःला गणेश भनिन्छ । नृत्य, सङ्गीत, वाद्यवादन (नाथेश्वर) का देवताका रूपमा मान्दछन् त पश्चिमको गणेश, जसलाई तलापुखू गणेश भनिन्छ । लायकू अर्थात् दरबार (काठमाडौँको मरुगणेश जस्तै) सम्बन्धित हुन् । तलापुखू गणेश तलेजु (मल्लराजाहरूकी कुलदेवी) सँग सम्बन्धित छन् । पश्चिम र उत्तरका बीचमा अवस्थित गणेशलाई प्वाकः गणेश भनिन्छ । प्वाकः गणेशले जाँड, रक्सी मीठो पारिदिन्छन् भन्ने जनविश्वास छ । पहिले-पहिले ठूलो भोज

खुवाउनुपर्दा जाँड, रक्सी बनाउँदा यी देवतालाई पूजा गर्ने गर्दछन् । उत्तरपट्टि बादे खलको बस्तीतिरको गणेशलाई सिद्धिप्राप्तिका लागि पूजा गर्दछन् । उत्तर र पश्चिमका बीचमा अर्थात् ईशान कोणको गणेशलाई काँथु गणेश भन्दछन् । काँथु गणेश क्वाठ अर्थात् मल्लकालीन मिलिटरी क्याम्पसँग सम्बन्धित गणेश हो । पूर्वतर्फ अर्थात् वकु गणेश (पूर्वतर्फको गणेश) व्यापरसँग सम्बन्धित गणेश हो । नेवारी भाषामा 'व' को अर्थ पूर्व हो । त्यसैले वकु गणेश पूर्वका गणेश हुन् । आग्नेय कोणका गणेश, जसलाई हामी कोभा गणेश भनेर मान्दछौँ, ती कृषिका देवता हुन् । असारको आगमनमा यी देवतालाई वर्षाका लागि पुकारा गर्दै विशेष किसिमले सरकारी स्तरबाटै अद्यापि पूजा गर्दै आइराखेका छन् । दक्षिणपट्टिका गणेश तुकंचः गणेश हुन् । यी देवताले हराएको माल भेट्टाइदिने र परदेश गएका मानिसहरूको खबर ल्याइदिने भनी मानिसहरूले पुकारा गर्दछन् । यी आठै गणेशहरू दक्षिणाभिमुख छन् । यसरी आठ दिशामा आठ गणेशले छरिएर बनाइएको बनेपालाई ने. सं. ४०५ साल, ने. सं. ५११ साल र अन्य पुराना-पुराना ताडपत्रहरूमा विनयापुरी, विनायकपुरी भनी उल्लेख गरिएका छन् । विनया अथवा विनायकको अर्थ गणेश हो, पुरीको अर्थ सहर हो । गणेशहरूले परिवेष्ठित सहर बनेपालाई उत्तरप्राचीन कालमा विनयापुरी अथवा विनायकपुरी भन्ने गर्दथे ।

ने. सं. ९१६ वर्षअघि राजा आनन्ददेवले पर्खालिले घेरिएर आठ दिशामा आठ ढोका राखेर बनेपा निर्माण गरेका थिए । प्रत्येक ढोकानजिक एक-एकवटा गणेशको मन्दिर र प्रत्येक मन्दिरनजिकै एक-एकवटा पोखरी र एक-एकवटा पाटी थिए । अंहिले केही पोखरीहरू सार्वजनिक कामका लागि प्रयोग भइसकेका छन् । काँथु गणेश र कोभा गणेशका पाटीहरू बाहेक अरू पाटीहरू भत्किएर कुनैका अवशेष नै बाँकी छैन् । पहिले-पहिले पोखरीमा

માનિસહરુ મુખ ધોએ પ્રત્યેક પાટીમા બસેર આઆપ્ના ટેલકા દાફા ભજન ખલકા માનિસહરુ ભજન ગરી આરતી લિઈ શુદ્ધ મનલે માનિસહરુ આનન્દલે આઆપ્નો જીવન બિતાઉંથે । અહિલે ભજન ગર્ન પાટીહરુ નભએકા કારણ કુનૈ-કુનૈ યી ગણેશકા દાફા ભજનહરુકા પુરાના-પુરાના હસ્તલિખિત ભજન-ગીતહરુ ભાએકા કાપીહરુ જીર્ણ ર બેવાસ્તાકા કારણ હરાઇસકેકા છન् । યસરી બનેપાકો સંસ્કૃતિ ભન્ન-ભન્ન લોપ હુંદે ગઇરહેકો છ ।

બનેપામા પ્રચલિત એડય જન્મશ્રુતિઅનુસાર આનન્દદેવલે બનેપા નિર્માણ ગર્દા સબૈભન્દા પહિલે યો તુકંખ્વઃ ગણેશલાઈ નૈ પ્રતિષ્ઠાપન ગરેકા થિએ રે ! હુન પનિ બનેપાકા આઠ ગણેશમધ્યે યો ગણેશ નૈ સબૈભન્દા લોકપ્રિય હો । દિનહું યો ગણેશલાઈ દર્શન ગર્ન આઉનેહરુકો ભીડ હુંદો રહેછ । બનેપાકા અન્ય ટેલકા માનિસહરુ, અખ અર્કે ઠાઉંકા માનિસહરુ પનિ તુકંખ્વઃ ગણેશકો દર્શન ગર્ન આઉને ગર્છન્ન । જાત્રાપર્વમા ત શ્રદ્ધાલુ ભક્તજનહરુ, યો ગણેશલાઈ પૂજા ગર્ન આઉનેહરુકો યતિ ભીડ હુંછ કિ પૂજા ગર્નલાઈ ઘણ્યું લાઇનમા બસ્નુપરેકો હુંછ । કાઠમાડાઁકો મરુગણેશકો પ્રતિમા ખટમા રાખી વિજયાદશમીકો દિનમા જાત્રા ગેરેજસ્તે યો દેવતાકો પનિ કવને સા: (તીલકો તેલ પેલે કોલ) કો આયોજનામા પ્રતિવર્ષ વિજયાદશમીકે દિનમા રામ્રો ખટમા ગણેશકો કલાત્મક એવં રામ્રો મૂર્તિ રાખી વિવિધ વાદ્યવાદનસહિત જાત્રા ગરી દેશ પરિક્રમા ગરિન્છ ।

ચારૈ તિર કદમકો વૃક્ષબીચમા ઉઠિરહેકો કલાત્મક

સુન્દર તુકંખ્વઃ ગણેશકો મૂર્તિ બનેપા ભોલાખાટેલકા જહરલાઈ જિમ્મા દિએકા થિએ । ત્યોભન્દા પહિલે યી દેવતાકો ખટજાત્રા શિલાકો અમૂર્ત ગણેશ રાખી ગર્દથે । યિનૈ જહરમુનિલે યી દેવતાકો નામમા સાઢે એક રોપની જગ્ગા જાત્રાકા લાગિ દાન રાખિદિએકો કુરા અભિલેખલે દેખાઉંછ । ઉક જગ્ગા અદ્યાપિ છ ।

સાથે ને. સં. ૧૦૦૮ મા ઉલ્લેખ ભાએઅનુસાર વાંખ્ય ભજન

ખલાઈ સધાઉન એક બારી રાખિદિનુકા સાથે બિહાન-બિહાન મુહાલી બજાઉને કૃષ્ણવીરસહિત દુર્દી કુસલે, ઢોલક બજાઉને કાલુદો ર માતા બાજા બજાઉને એકજના ગરી જમ્મા તીન બારી દિએ । બિહાન-બિહાન મુહાલી બજાઉને કામ મ સાનૈ છેંદા કાલુજુગી ર કાલુ ભને કુસલેસાંગ ગણેશકો પાટીમા બસી બજાઉને ગથ્યો ।

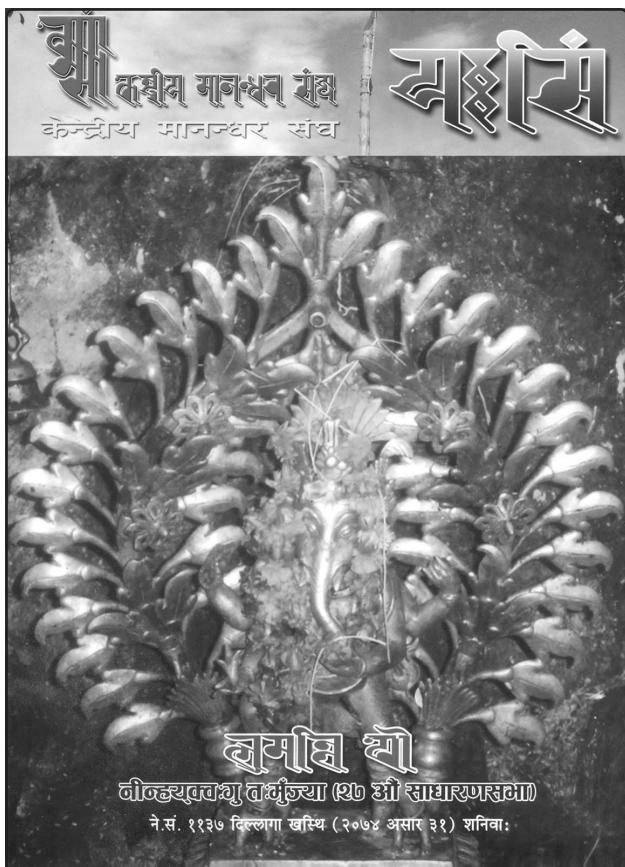
નેવારી ભાષામા મન્દિરલાઈ દ્યાગ: ભનિન્છ । દ્યાગ: કો અર્થ દેવગૃહ અર્થાત્ કુનૈ દેવ યા દેવી પ્રતિષ્ઠાપન ગરી નિર્માણ ગરિએકો ઘર હો । તીનતલે તુકંખ્વઃ ગણેશકો મન્દિર પ્યાગોડા શૈલીમા મલ્લકાલીન રાજાકો પાલામા નિર્માણ ગરિએકો થિયો । યસરી પ્યાગોડા શૈલીમા ભાએકા ગણેશકા મન્દિરહરુમા કાંથું ગણેશ ર કોભા ગણેશકા મન્દિરહરુ માત્ર બાંકી છન् । તુકંખ્વઃ ગણેશકો મન્દિર કહિલે બનાઇયો ભને કુરા કતૈ કુનૈ અભિલેખ ભેટિએકો છૈન । તર ભોલાખા ટેલકા જહરમુનિ

માનન્ધરલે વિ. સં. ૧૯૪૮ મા સુનકો ગજર રાખિદિએકો કુરા અભિલેખલે દેખાઉંછ । ત્યસકો ધૈરે વર્ષપણી બહિલકા સાહુ સ્વ. રત્નમાન શ્રેષ્ઠલે યો મન્દિરમા નયાં ગજર રાખિદિએ ભને યહાઁકા ટેલકા માનિસહરુ ભન્દછન્ન । તર ત્યો ગજર વિ. સં. ૨૦૧૪ સાલ ભાદ્ર કૃષ્ણપદ્ધતિપદાકો મધ્યરાતમા ચોરેર લગેકાલે ત્યસકો અભિલેખ પાઉન સકેકો છૈન ।

તીનતલે તુકંખ્વઃ ગણેશ મન્દિરકો પ્રવેશદ્વાર માથિ કાઠકો ધાતુપાતા જડાન ગરિએકો અર્ધગોલાકાર આકૃતિયુક્ત તોરણમા દાયાં ભૈરબ, બાયાં ભૈરબી ર બીચમા ગણેશકા મૂર્તિ છન્ન । તોરણલાઈ મન્દિરકો એના ભનિન્છ । ત્યસૈલે ભિત્ર પ્રતિષ્ઠાપિત દેવતાકા વિષયમા ગહન વિચાર ગર્દા તોરણબાટ ખુલ આઉંછ ભની વિદ્વાનહરુ ભન્દછન્ન । ત્યસ્તે એડય પુરાનો તોરણ માથિલ્લો તલામા પનિ જડાન

ગરિસખેકો છ ।

યસ્તા કિસિમકો કલાકૃતિ ભએકો તુકંખ્વઃ ગણેશકો મન્દિરકા કાઠકા સબૈ દલિનહરુ, તુંડાલહરુ ર કાઠબાટ બનેકા અન્ય સામગ્રીહરુ ધમિરાલે ખાએ ભક્તને અવસ્થામા દેખિન આએકાલે ત્યસ ટેલકા માનિસહરુલે અકસ્માત મન્દિર ભત્કિએ પૂજા ગર્ન આઉને ભક્તજનહરુકો જ્યાન જાલા ભનેર જગતનારાયણ માનન્ધરકો

अध्यक्षतामा ११ सदस्य रहेको एउटा निर्माण समिति बनाएर २०६६ साल भाद्र २३ गते शुक्रबारको दिन विधिको क्षमापूजा गरी बनेपा नगरपालिका, जिल्ला विकास समिति काख्रे, बनेपा प्रहरी कार्यालयका प्रतिनिधिहरूको उपस्थितिमा पुरातत्व विभागबाट खटिएर आउनुभएका अमृतरत्न शाक्यको रेखदेखमा वाँछ्य भजन खलःबाट विविध वाद्यवादनसहित भजन-कीर्तन गरी दिनको १२ बजेर १५ मिनेट जाँदा सानुकाजी खिं मानन्धरबाट मन्दिर भत्काउने काम शुभारम्भ गरेकोमा बनेपा नगरपालिकाबाट रु. ६,५०,०००।- (छ लाख पचास हजार), पुरातत्वबाट रु. ५,००,०००।- (पाँच लाख) र अरू सङ्घसंस्था र श्रद्धालु भक्तजनहरूबाट उठेको सहयोगले अहिले यो मन्दिर राप्ररी निर्माण भइसकेको छ ।

केही महिनाअघि हाम्रो अनुरोधबाट पुरातत्व विभाग राष्ट्रिय अभिलेखालयका प्रमुखज्यू श्री प्रकाश दर्नाल, पुरातत्व विभागकै अरुणा नकर्मी, प्रतिभा मानन्धर र मोहन (वैद्य) श्रेष्ठ यहाँ आउनुभई निर्माण भएको तुकांचः गणेश मन्दिर निरीक्षण गर्न आउनुभयो । मन्दिर निर्माण भइसकेको देखेर श्री प्रकाश दर्नालले 'अब यसको उद्घाटन कहिले कसबाट हुने ?' भन्ने कुरा भनुहुँदा मैले उहाँहरूलाई भन्ने, 'नेपाल सरकार संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय पुरातत्व विभागका महानिर्देशक श्रीमान्

अग्निच्चावत संखारा, उपादवय धमिनो उपजित्वा निरुजकन्ति. तेसं उप समे सुखो

बुन्हि :

वि.सं. १९९३ माध १०
गते

मदुगु निह :

वि.सं. २०७४ श्रावण
१५ गते

मदुमह : कुलबहादुर मानन्धर

दिवंगत अबु कुल बहादुर मानन्धर सुखावति भवनस वास लायेमा धका: अबुयात लुम्का: जिपिं सकसिनं श्रद्धाय छपासः स्वां देष्याय च्चना । थुगु दुःख्या इल्य् जिमित दुःख सहयाये गु हःपा: बिया बिचाःहयेकादीपिं सकल थःथिति, जःलाखःला, त्वा:बहा:, पासाभाइपिं नापं थीथी खलः, पुचःप्रति दुनुगलनिसें कृतज्ञता देष्यायच्चना ।

काय/भौ

केदार / राजेश्वरी मानन्धर
बुद्ध लक्ष्मी मानन्धर

म्हयाय् / जिलाजं

लक्ष्मी / लक्ष्मी नारायण मानन्धर
मिना / सुरेन्द्र मानन्धर
सरस्वती मानन्धर

छयपिं : विशाखा, विशेष, लविश, श्रीसम, लजना व कृजल
मञ्जुश्री, चै (लायकुसाः मानन्धर समाज)

भेषनारायण दाहालज्यूको बाहुलीबाट उद्घाटन हुन पाए राम्रो हुनेछ । त्यसैले यहाँहरूले सो कार्यमा गुहार गरिदिनुभए राम्रो हुनेछ' भन्दा 'हामीहरू प्रयास गरिदिन्छौं भनुभएको थियो । उहाँहरूकै प्रयासबाट आज अर्थात् २०६९ साल मङ्सिर १९ गते श्रीमान् महानिर्देशक श्री भेषनारायण दाहालज्यूको बाहुलीबाट मन्दिरको गजुर प्रतिष्ठापन हुँदैछ । गजुर मन्दिरको माथिल्लो तलाको छानाको बीचमा राखिने पूर्णकलशको रूप हो । गजुरको मास्तिरको भाग माथिमाथि लक्षित गरी साँगुरिदै चुच्चिएर आकाशसँग यसको नित्य सम्बन्ध हुनुका साथै यो दिव्यात्माको प्रतीक पनि हो ।

मन्दिरको यस्तो महत्वपूर्ण भागको प्रतिष्ठापन श्रीमान् महानिर्देशकज्यूबाट भएको हुने हुँदा श्रद्धालु भक्तजनहरूलाई पनि सहभागी बन्न हार्दिक अनुरोध छ । अझेजी साहित्यका सुप्रसिद्ध लेखक फ्रान्सिस बेकनले आफ्नो 'अफ हाई च्याङ्क' भन्ने एक लेखमा लेखुभएको छ – When he is on the chair, he is an another man । तर श्रीमान् महानिर्देशकज्यू त्यस्ता व्यक्ति हुनुहुन । हामीहरू उहाँको कार्यालयमा जाँदा उहाँले हामीलाई आफ्नो दाजुभाइजस्तै सदृव्यवहार गर्नुभएको थियो । यसरी संस्कृति संरक्षणको काममा टेका दिनहुने श्रीमान् महानिर्देशक श्री भेषनारायण दाहालज्यूको सदृव्यवहारले तुकांचः गणेश मन्दिरसँगैको पाटी जुन पहिल्यै थियो, पुनर्निर्माण गर्न हामीलाई प्रोत्साहन मिलेको छ । आदरणीय श्री भेषनारायण दाहाल पुरातत्वविद् तथा संस्कृति संरक्षण गर्न प्रयत्नशील व्यक्तित्व हुनुहुँछ ।

(साभार : काप्रे टाइम्स साप्ताहिक, वर्ष १६ अङ्क ४७, २०६९ मङ्सिर १९ गते मङ्गलबार)

मर्गीगु माषा मन्त धाःसा गय श्व नेपा: मर्गीगु जुङ

T.K. INTERNATIONAL

**Tulsi Krishna Plaza
Building Kuleshwor
Phone : 977-1-4283351 (O)
: 977-1-4289705 (O)
: 977-1-4274841 (R)**

**Mobile : 977-9851030858
E-mail : tkinternational99@yahoo.com
: tkint@info.com.np**

Deals with all spare parts for vehicles and all kinds of W/S glasses

**टि. के इन्टरनेशनल
कुलेश्वर, यैं।**

थीथी कथंया मोटरपार्ट्स् माःसा जिमित लुमंकादिसँ ।

**अनिच्चावत संखारा, उप्पादवय धम्मिनो
उप्पजित्वा निरुजम्भन्ति, तेसं उप समे सुखो**

बुन्ह : बि.सं. १९८६/३/२९
मदुगु दिं : २०७४/२/१

बुन्ह : बि.सं. १९८७/३/२०
मदुगु दिं : २०७२/९/१८

मदुम्ह : अबु राम मानन्धर, माँ : नारायण देवी मानन्धर

दिवंगत अबु राम मानन्धर व माँ नारायण देवी मानन्धर सुखावति भुवन स वास लायेमा धका जिपिं सकसिनं
श्रद्धाया छपासः स्वां देष्याया च्वना । थुगु दुःखया इल्य् जिमित दुःख सह यायेगु हःपा : बिया बिचा : हाये
कादीपिं सकल थःथिति, जःलाखःला, त्वाःबहाः, पासाभाईपिं नापं थीथी खलः, पुचःप्रति दुनुगलंनिसें
कृतज्ञता देष्यायाच्वना ।

काय/भौ

श्याम कृष्ण / तारा देवी मानन्धर

डा. उत्तम कृष्ण / मञ्जुरी मानन्धर उमा केशरी / पञ्च नारायण मानन्धर

किरण कुमार / रमिला मानन्धर रुमा केशरी / कृष्ण प्रसाद मानन्धर प्रतिभा, ई. रमेन्द्र, महिमा, रोजन, आयानस ई. कुन्दन मानन्धर

म्हाय् / जिलाजं

रामकेशरी मानन्धर

उत्कृष्ट, ई. कविन्द्र, ई. मनिष पूजा मानन्धर सिं / प्रभाष सिं

काय, छय, छुइ

श्रीभा / रोहित मानन्धर

डा. पुष्कर / डा. सजना श्रेष्ठ मानन्धर

म्हाय् / जिलाजं

आयानस ई. कुन्दन मानन्धर

कृष्णकाजी मानन्धर

मानन्धर समुदाय र पुरख्यौली पेशा

सायमि वा मानन्धरको सन्दर्भ :

सायमि समुदायलाई मानन्धर पनि भनिन्छ । अनुसन्धानकर्ता जीतबहादुर मानन्धरले नेपालभाषामा प्रकाशित गर्नुभएको “मानन्धर व सायमि” शिर्षकको लेखमा मानन्धर समुदाय सम्बन्धिका तथ्य प्रष्ट रूपमा प्रस्तुत गर्नुभएको छ । ने. सं. ४९६ सालमा जगत मानन्धरले “वंता क्षेत्रया चपाह दयेकूगु” अर्थात पश्चिम क्षेत्रमा भौतिक संरचना निर्माण गर्नुभएको सन्दर्भ गोपालराज वंशावलीमा छ । ने. सं. ४८५ सालमा जयार्जुनदेवको शासनकालमा आश्विन शुक्ल नवमीको दिन लेखिएको ताडपत्र र तत्कालिन बनेपाका अमरसिं मान्धुरको जमिन सम्बन्धिको लिखित मानन्धर समुदायको आजसम्म भेटिएका मध्ये सबभन्दा पुरानो अभिलेख भएको उहाँले दाबी गर्नुभएको छ । यस तथ्यमा इतिहासकार डा. महेशराज पन्तले पनि आफ्नो लेख/रचनामार्फत प्रष्ट्याउन खोज्नुभएको छ ।

तत्कालिन अवस्थामा सायमि समुदायलाई मान्धुर, मानधरी, मानधर मात्र नभएर सालमि र साःमि जस्ता अन्य फरक शब्दले पनि पुष्ट्याउन खोजेको देखिन्छ । ग्रीसमा मिलान्धर समुदायमा बस्ने र नेपालका मानन्धरसँगको नश्ल उनीहरूसँग मेल खाने सन्दर्भ एक समय चर्चामा आएको थियो । केन्द्रीय मानन्धर संघ तथा अन्य संस्थाहरूको अगुवाइमा यसलाई पुष्ट्याउने पहल पनि भएको थियो सायद, तर मलाई यस विषयमा अधिक ज्ञान भएन । खैर यो अनुसन्धानको विषय हुनसक्छ ।

तत्कालिन श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणाजीको इतिहासमा सायमिलाई सालमिको संज्ञा दिइएको छ । पुरुषोत्तम शम्सेर राणाले प्रकाशित गर्नुभएको “श्री ३ हरूको इतिवृत्तान्त” किताबमा उन्नाइसौं शताब्दीको पूर्वार्द्धमा धर्मनारां सालमि नाम

गरेका कान्तिपुरका महाजनले जङ्गबहादुर कुँवरलाई ऋण दिएको उल्लेख छ । जङ्गबहादुर श्री ३ महाराज हुनु पूर्व धर्मनारां सालमिले दिएको ऋण चुक्ता गर्न नसकदा उहाँ भूमिगत हुनु परेको सन्दर्भ इतिवृत्तान्तमा उल्लेख छ । जङ्गबहादुर श्री ३ महाराज भएपश्चात धर्मनारां सालमिले देशको अर्थ व्यवस्था सम्हाल्ने जिम्मेवारी पाएका थिए । जङ्गबहादुर कहिले इष्ट इन्डिया कम्पनीका पदाधिकारी भेट्न हिन्दुस्तान त कहिले बेलायत गएका बखत धर्मनारां सालमिले नै सम्पूर्ण अर्थतन्त्र हेर्नुपरेको

थियो । केहि पछि तत्कालिन चीन र नेपालबीच युद्ध घोषणा भएको अवस्थामा धर्मनारां सालमिले युद्धको लागि खर्च हुने जम्माजम्मी अर्थ व्ययभारको आधा रकम व्यहोर्न तयार भएको समेत इतिहास छ । यस आधारले पनि सायमि समुदायको इतिहास सरकारी निकायसँग निकट रहेको देखाउँछ ।

नेपालभाषा व्याकरण अनुसार “सा:” क्रियामा “मि” प्रत्यय जोडेर बनेको संयुक्त शब्द साःमि हो । साःको अर्थ तोरीको तेल पेल्ने कोल र मिको अर्थ मालिक भन्ने हुन्छ ।

त्यसैले पनि तोरीको तेल बनाउने कोल, कारखानाको मालिक साःमि हुन्छ । साःमि अपभ्रंस हुँदै सायमि शब्द निर्माण भएको बुझिन्छ । यस तर्कमा इतिहासविद् प्रा. डा. त्रिरत्न मानन्धरको पनि दाबी छ । यस्तै खालका तर्कलाई आधारित बनाउँदा भक्तपुर र काभ्रेबीचको सिमानामा अवस्थित ऐतिहासिक मानव बस्ती, सांगामा को सन्दर्भ जोडिन्छ । दुई जिल्लाहरूको सीमावर्ती क्षेत्र सांगामा

पछिल्लो समयसम्म पनि सायमि समुदायको बसोबास छ । बनेपा अर्थात नेपालभाषाको शब्द अनुरुप भव्तका बासिन्दालाई भव्मि, टोखाकालाई टोखामि र सांगामा बस्नेलाई सांगामि भनिन्छ । यो अर्थमा सायमि समुदायको बाकलो बसोबास रहेको सांगामा बस्ने बासिन्दालाई सांगामि भनिएको छ । सांगामि शब्द पछिल्लो समय सायमि बनेको हो ।

एक समय मल्लकालिन राजाले तेल पेल्ने सालमिहरूलाई दण्डित गरेको किंवदन्ती छ । तत्कालिन पाटन दरबार अगाडिको शिलास्तम्भ भक्ताउन षड्यन्त्र गरेको आरोपमा दण्डित भएको जनश्रुती छ । चौधौं शताब्दी यता स-साना राज्यमा विभक्त तत्कालिन देशहरूबीच वैरभाव र वैमनस्यताको कारणले ती राज्यमा सामरिक दृष्टिकोणले व्यवहार गर्थे । भौतिक संरचना भक्ताउनेदेखि धावा बोल्नेसम्मका कुकर्म हुन्थे । सोही दाउपेचमा उनी आरोपित सालमि परेको थियो । व्यक्ति विशेषले गरेको दण्ड स्वरूप सम्पूर्ण पाटनमा बसोबास गर्ने सालमिहरूलाई देश निकाला गरेको किंवदन्ती छ । ती पाटन छेउछाउका गाउँ अर्थात चित्लाङ, दक्षिणकाली वरपर, फर्पिङ सम्म बसाइ सर्न गएका थिए । हुन त तर्कको आधारले यसलाई जनश्रुतीबाट पुष्टि भए पनि तथ्यपरक भने होइन । पाटन नगर भित्र सालमि अर्थात सायमि समुदायको बसोबास न्यून रहेको परिप्रेक्ष्यमा भने यसलाई केही हदसम्म तर्कपरक किंवदन्तीको रूपमा स्वीकार गर्न सकिन्छ । ती तर्क विशेषलाई अधिकांस बुद्धिजीवीहरूले ठाडै अस्वीकार गरेका छन् । त्यसमध्ये सालमि समुदायलाई दण्डित र विभेद गरेको विषयमा भक्तपुरका विष्णुबहादुर मानन्धरको सहमति छैन । उहाँको भनाई अनुरुप भक्तपुरसँग अन्य सम्पूर्ण नगरको सम्बन्ध सुमधुर थियो र छ । परापूर्व

कालदेखि नै भक्तपुर र अन्य ठाउँका सायमि समुदायबीच पारिवारिक सम्बन्ध रहेको उनी दाबी गर्ने । मात्र गोत्रको आधारले पारिवारिक सम्बन्ध बिस्तारको लागि मार्ग प्रशस्त भएकोले दण्डित गरेकोदेखि देश निकालासम्मको किंवदन्तीलाई तथ्यपरक नभएकोले स्वीकार्न नसक्ने उहाँको भनाई हो ।

पुख्याँली पेशा :

विश्व सभ्यताको परिप्रेक्ष्यमा

नेपालको उदाहरण पृथक छ । विश्व सम्पदाको सूचीमा सूचीकृत नेपालका सम्पदा तथा विभिन्न जात्रा, पर्व र जन्मदेखि मृत्युसम्मको समृद्धशाली संस्कारले यसलाई पुष्टि गरेको छ । नेपालको संस्कृति र संस्कार उत्कृष्ट भएकोले पनि सम्पूर्ण नेपालीले आफु सबल र सभ्य मानवको छवि राख्नसकेका छन् । यस्ता संस्कारसँग पुख्याँली पेशाको सम्बन्ध प्रगाढ छ । तोरीको तेल बनाउने र यसको प्रयोग प्रत्यक्ष रूपमा संस्कार र संस्कृतिसँग जोडिएकोले पनि यसलाई अभ अन्तरसम्बन्धित भन्न सकिन्छ । राजधानी काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, सांगा, खोकना, ठेचो, थिमि क्षेत्र मात्रमा सीमित नभएर उपत्यका बाहिरका मकवानपुर, वीरगञ्ज, विराटनगरमा तोरीको तेल बनाइन्छ । तिल, बदाम, भट्टमासको तेलभन्दा तोरीको तेल आदिकालदेखि पृथक विशेषतासँगै प्रयोग हुँदै आएको छ । स्वादिष्ट पक्वान मध्ये नेवार खाना छोयला, कचिला, अचार तथा बारा बनाउन यो तेलको प्रयोग अधिक छ । बजारमा धेरै किसिमका तेल उपलब्ध भएता पनि यस्ता पक्वानमा परम्परागत तरिकाले बनाएको तोरीको तेल नै प्रयोग हुन्छ । तोरीको तेललाई नेवार पक्वान मात्रमा सीमित नगरी अन्य थुपै किसिमका खाना बनाउनेमा प्रयोग भएको उदाहरण छ । परम्परागत तेल मध्ये तिलबाट बनाइएको तेललाई जडिबुटी औषधीमा प्रयोग गरिन्छ । त्यस मध्ये एलोपेथिक उपचार प्रविधिमा भएको प्रयोग अधिक देखिन्छ । नेवार समुदायभित्र शिशु जन्मिंदा दैनिक रूपमा आमालाई जिउ मसाज गराउनेमा तोरीको तेल प्रयोग हुन्छ । आमासँगै शिशुलाई पनि घाममा राख्ने जिउ मसाज गरिदिँदा शरीरभित्रको रक्त सञ्चार नियमित हुने बताइन्छ ।

घर्षण न्यून बनाएर जिउ मसाज गर्नमा तोरीको तेल

उचित हुने र तुलनात्मक फाइदाजनक हुने वैज्ञानिक आधारले दर्शाउँछ । शिशुको नाक, कान तथा नाभीमा अभ्य विशेष रूपमा तोरीको तेल लगाइदिएर घाम ताप्न लगाइन्छ । हानिकारक जिवाणु/किराबाट बच्न पनि यसको प्रयोग उचित छ । यसलाई नयाँ प्रविधिले पनि सहर्ष स्वीकार गर्न बाध्य छ । उपत्यका छेउछाउका जनजाती मध्ये तामाङ्ग समुदायका सुत्करीले परम्परागत तोरीको तेल थोरथोर गरी पिउने उदाहरण मनग्य भेटिन्छ ।

कला, संस्कृति, रितिथिति र संस्कारले भरिएको नेपाली समाजको अर्को महत्वपूर्ण पक्षा जात्रापर्व हो । विक्रम संवत् अनुरूपको माघे सकान्तिमा नुहाइ धुवाइ सकेर तोरीको तेल लगाउने हाम्रो आफ्नै मौलिक परम्परा छ । यसले पनि पर्वसँगको सम्बन्ध तोरी तेलमा रहेको प्रत्यक्षा रूपमा देखाउँछ । नेपाल संवत् अनुरूपको गुंपुन्हि अर्थात जनैपुर्णिमामा क्वाती (नौ किसिमका गेडागुडी राखेर पकाइने पकवान) मा तोरीको तेललाई भानेर खाने चलन छ । परम्परागत तोरीको तेलमा मेथि भानेर पिउँदा जिउभित्र तापक्रम सन्तुलित गराएर रोग निरोधक शक्तिलाई बढावा दिने तर्क गर्न सकिन्छ । तोरीको तेलको प्रयोग त्यति मात्रामा सीमित छैन बरु मानव जीवनको आस्थाको केन्द्र, मन्दिर, स्तूपा, चैत्य आदिमा दीप प्रज्वलन गर्न समेत प्रयोग हुन्छ । जात्रापर्वको बखत बालिने चिलाख (मुस्यां) को लागि पनि तोरीको तेल अधिक प्रयोग हुन्छ । इन्द्रजात्राको बखत काठमाडौंबासीले बौमत परिक्रमा गराउँदा देखि भक्तपुर र थिमिमा आकास बत्ती बाल्नेमा तोरीको तेल नै प्रयोग हुन्छ । सायमि समुदायको पुख्याँली पेशा र ऐतिहासिकताबीचको सम्बन्ध :

उपत्यकामा बसोबास गर्ने सायमि समुदायले पुख्याँली पेशाको रूपमा तोरीको तेल बनाउँदै आएका छन् । यसलाई फरक कालखण्डमा नेपाल यात्रा गरेका चिनियाँ यात्रीहरूले पुष्टि गरेकोबाट प्रमाणित हुन्छ । इतिहासविद् प्रा. डा. त्रिरत्न मानन्धरले दिनुभएको जानकारी अनुरूप चिनियाँ यात्री वाड हवाडसेले तत्कालिन नेपालमा तोरीको तेल उत्पादन भएको सम्बन्धमा वर्णन गरेका छन् । भक्तपुर र काभ्रे जिल्लाको

सीमावर्ती क्षेत्र सांगामा अवस्थित ऐतिहासिक मानव बस्तीमा अभिलेख रहेको उहाँको दाबी छ । त्यसमा तत्कालिन नेपालको सौन्दर्य र आदिकाल देखि बसोबास गर्ने आदिवासीहरूको समेत वर्णन पाइन्छ । चिनियाँ यात्री हवासेले पुख्याँली पेशाको रूपमा तोरीको तेल उत्पादन भएको उल्लेख गरेका छन् । यो अर्थमा पछिल्लो समय सम्म पनि सायमि अर्थात मानन्धर समुदायले तोरीको तेल बनाउने पेशालाई पुख्याँली पेशाको रूपमा अंगालेका छन् । आदिकालदेखि नेपालमा बसोबास गर्ने आदिवासी सायमि समुदायले कोल (तेल पेल्ने कारखाना) मा तोरीको तेल बनाएर पुख्याँली पेशाको रूपमा ग्रहण गरेको आधारलाई राजा जयस्थिति मल्लको वर्ण व्यवस्थाले पनि पुष्टि गरेको छ । साभा प्रकाशनले पहिलो पटक २०३९ सालमा प्रकाशित गरेको डा. चन्द्रविक्रम बुढाथोकीको साभार लेख अनुसार चौधौं शताब्दीमा तत्कालिन नेपालमा शासन गरेका जयस्थिति मल्लले ४ जातको वर्ण व्यवस्था गरे । ब्राह्मण, क्षत्रीय, वैश्य र सुदू मध्ये तेस्रो वर्णमा परेका सालमि अर्थात सायमिले तेल पेल्नु र बाबीयाले खट बाँध्नु भनी उल्लेख गरेका छन् । सोही लेखमा गुभाजु (बज्राचार्य)लाई बौद्धमार्गी धर्म अनुरूपको पूजाविधि गर्नु, छिपा (र्जितकार) लाई कपडा रंगाउनु, पुं (चित्रकार) लाई चित्र बनाउनु,

कौ (नकर्मी) लाई फलामको औजार बनाउनु, नौ (नापित) लाई नड र केश कटाउनु भनी उल्लेख गरेको छ ।

काठमाडौंको सवालमा नौ वटा टोलमा आदिकाल देखि सायमि समुदायको बाहुल्यता देखिन्छ । ती प्रत्येक टोलमा न्यूनतम एउटा तेल पेल्ने कारखाना भेटिन्छ । त्यस मध्ये चार वटा टोलको नामांकरण समेत (साः) तेल पेल्ने कारखानाको आधारमा राखिएको छ । लायूकू सा, दै साः, न्हू सा: र फल्चा सा: यसका उदाहरण हुन् । ती सम्पूर्ण टोल काठमाडौंको बसन्तपुर दरबारदेखि दक्षिणी दिशामा अवस्थित छ ।

सायमि समुदाय मात्रले पुख्याँली पेशाको रूपमा तोरीको तेल बनाउँछन् भन्ने आधारलाई खोकना र ठेचोमा ज्यापु समुदायले उत्पादन गर्ने तोरीको तेलले प्रतिवाद गरेको देखिन्छ । हुन पनि पछिल्लो समय “खोकना तेल”को रूपमा

प्रसिद्धि कमाएको छ । जब कि सायमि समुदायले पुख्यौली पेशाको रूपमा तेल पेल्ने आधारलाई यसले चुनौती दिएको छ । यस सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भने जरुरी देखिन्छ ।

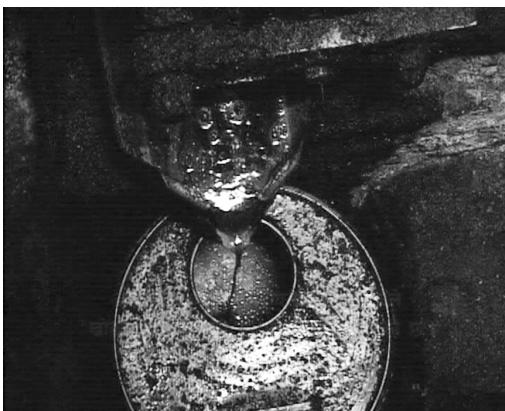
तेल बनाउन प्रयोग हुने कच्चा पदार्थ :

उपत्यकामा धेरै थरिका तेल उत्पादन हुने सवालमा तोरीको तेल तुलनात्मक बढी परिमाणमा देखिन्छ । व्यापारीहरूले तत्कालिन समयमा राजधानी छेउछाउ, नेपालको तराई तथा चुरे भावर क्षेत्र वरपर उञ्जनी हुने तोरीलाई अधिक प्रयोग गर्थे । त्यस मध्ये मकवानपुर र चितवनमा उञ्जनी हुने तोरीलाई भिमफेडीको बाटो हुँदै चापागाउँ र बज्रबाराहीबाट ल्याइन्थ्यो । तेल बनाउन अधिक परिमाणमा कच्चा पदार्थ आवश्यक हुने कारणले पनि तराईको जिल्लाबाट तोरीलाई काठमाडौं भित्रयाइन्थ्यो । करिव १० प्रतिशत तोरी भने उपत्यका वरपरको काठ क्षेत्रमा उञ्जनी हुन्थ्यो जुन आयातीत भन्दा गुणस्तरिय भएको दाबी छ । पछिल्लो केहि दशक यता भने मित्राष्ट्र भारत र तेस्रो मुलुक मध्ये क्यानडा, अस्ट्रेलिया, पोल्याण्ड, डेनमार्क, यूक्रेनबाट समेत तोरीलाई आयात गरिँदै आएको छ ।

भारत बाहेक अन्य मित्र राष्ट्रबाट आयातित तेलको कच्चा पदार्थ अर्थात तोरीबाट उत्पादित तेलको परिमाण र गुणस्तर समेत कम हुने स्थानिय व्यापारी बताउँछन् । कच्चा पदार्थ आयात गर्नेमा नेपाली मूलका नागरिक कमै हुने गरेको तीतो सत्य समेत क्षेत्रपाटीमा तेल पसल व्यवसाय गर्ने व्यापारीले सुनाए ।

बनाउने तरिका :

सायमि समुदायको पुख्यौली

पेशाको रूपमा रहेको तोरीको तेल बनाउने ठाउँलाई स्थानिय भाषामा साः भने सन्दर्भ यस अघि नै प्रष्ट भइसकेको छ । साः अर्थात तेल पेल्ने कारखानामा तोरीलाई पानीमा भिजाइन्छ । त्यस लगतै सुकाउनु पर्छ । निफनेर सफा गरेको तोरीलाई धुलो बनाए पश्चात ठूलो टावामा भुट्नु पर्छ । मज्जाले भुटेको तोरीको धुलोलाई निचोरेर तेल निकालिन्छ । यस विधिको लागि विभिन्न औजारहरू परम्परा देखि नै प्रयोग भएको देखिन्छ । त्यस मध्ये पू (तोरीको धुलो राख्ने भाँडो, पहिले राँगाको छालाबाट निर्मित अहिले प्लास्टिकबाट बनेको), हासा (नाडलो, तोरी निफनको लागि), सलिंचा (तोरी शुद्धिकरण गर्नको लागि), खँल्यू बोरा (भिजाएको तोरीलाई सुकाउन प्रयोग हुने ठूलो आकारको बोरा), दाला (तोरी व धुलो राख्ने भाँडो), भाजं (फलामबाट निर्मित ठूलो आकारको टावा), च्वाफि (कुचो, धुलो सफा गर्ने), मुगःचा (तेल पेलिसकर बनेको कडा बस्तु फुटाउन प्रयोग हुने काठबाट निर्मित औजार), गँ (भुटेको तोरीको धुलो च्यापे ठाँडँ), खुईं (तोरीको गेडा फन्छाउन प्रयोग हुने औजार) प्रयोग हुँदै आएको छ ।

धार्मिक मान्यता :

पुख्यौली पेशाको रूपमा तोरीको तेल पेल्ने कारखानामा भैरवनाथ र हनुमानको प्रतीक बनाएर देउता प्रतिस्थापन गरेको देखिन्छ । भक्तपुर र मध्यपुर थिमिको सवालमा कारखानाभित्र भैरवनाथ र काठमाडौंमा हनुमान देउतालाई पुज्ने गरिन्छ । दुङ्गेधाराको लामो आकृतिको शिलालाई जमिनमा आधा भाग गाडेर भैरवनाथको रूपमा पूजा गर्ने परम्परा

भक्तपुरमा पुरानै हो । उपत्यकामा मनाइने येँयाः अर्थात इन्द्रजात्राको बखत कारखानाभित्र प्रतिस्थापित भैरवनाथको सोही शिलामा पूजा गरी भोज विधि चलाउनु पर्ने परम्परा छ । थिमिमा भने जिबो छेडाउने परम्परासँगै सोही क्षेत्रबाट यांमता (आकास बत्ती) निकाल्ने गरिन्छ । काठमाडौंका तोरी पेल्ले कारखानामा प्रतिस्थापित हनुमान देउतालाई फागुको चतुर्दर्शीको दिन पूजा गरिन्छ । त्यस मध्ये कतिपय ठाउँमा वडा दशैंको अष्टमिको दिन पूजा हुन्छ ।

विशेषता र महत्व :

काठमाडौं मात्रमा पचास भन्दा बढी र मध्यपुर थिमिमा पनि बीसको हाराहारीमा तेल पेल्ने कारखाना थियो । तर पछिल्लो समय ती अधिकांस बन्द भएका छन् । कारखाना बन्द भएसँगै पुख्याँली पेशा संकटमा परेको छ । करिव पचास वर्ष यतादेखि तोरीको तेल उत्पादन गर्दै आएका थिमिका शहदेव मानन्धरले पुख्याँली पेशा संकटमा परेकोप्रति चिन्ता व्यक्त गरे ।

नयाँ प्रविधिबाट बनेको र ठूलो परिमाणमा बनेका तोरीको तेलले पुख्याँली व्यवसायलाई धरासायी बनाएकोमा उनी चिन्तित देखिन्छन् । विभिन्न संस्कार र औषधिजन्य जडिबुटि बनाउने समेत प्रयोग हुने तेल बनाउने पेशा धरासायी हुँदै गएकोमा सम्बन्धित व्यवसायीको गहिरो चिन्ता छ । समग्र नेपालीहरूको पहिचानलाई कला, संस्कृति, रितिरिवाजले धानेकोमा दुईमत नहोला । ती संस्कार र संस्कृतिमा नभइ नहुने यस्ता पुख्याँली पेशाबाट उत्पादित तोरीको तेलको महत्व र विशेषता मननयोग्य छ ।

(लेखक कृष्णकाजी मानन्धर (केके), संचारकर्मी तथा ख्वप कलेजको स्नातक तहमा पत्रकारिता अध्यापन गराउने आशिकतर्फका लेक्चरर हुन् । उहाँले प्रा. डा. त्रिरत्न मानन्धर, विष्णुबहादुर, शहदेव, हुँघेमान मानन्धरसँगको छलफल, गुगल, वीकीपेडिया तथा विभिन्न लेख/रचना अध्ययन पश्चात यो लेख निर्माण गरेका हुन् ।) सम्पर्क : ९८५१०८६५६३

केन्द्रीय मानन्धर संघया
नीच्याकवःगु तःमुँज्या तःजिक
सुथांलायेमा नापं
'Om; '+लुमन्ति पौया सफलताया
कामना यासे
मिंतुना ।

कजि

गोपाल कृष्ण मानन्धर व
सकल जः

जागुङ्गा मानन्धर गृह
चामुण्डा मानन्धर गुथि
वँतु, यँ । फोन: ९८४९३२७६०५

केन्द्रीय मानन्धर संघर्ष
नीच्याक्वःगु तःमुँज्या तःजिक,
सुथांलायेमा धइगु मनंतुसे

मिंतुना

देछाया च्वना ।

dfgGw/ knfʃfʃkl

न्हूसाः, यै

फोन : ४२४४५८६

मो.नं. : ९८५१०२१५४५

केन्द्रीय मानन्धर संघर्ष
नीच्याक्वःगु तःमुँज्या तःजिक,
सुथांलायेमा धइगु मनंतुसे

मिंतुना

देछाया च्वना ।

किरण मानन्धर
मो. : 9841225144

Kiran Manandhar
Proprietor

रत्न आयल मिल्स
RATNA OIL MILLS

भुटेको तोरीको तेलको उत्पादक
तथा

थोक तथा खुद्रा बिक्रेता

कारखाना तथा पसल: ४२६१२०९, ४२५६८३५

चसान, ढोकाठोल, वार्ड नं. १९, काठमाडौं ।

केन्द्रीय मानन्धर संघर्ष
नीच्याक्वःगु तःमुँज्या तःजिक,
सुथांलायेमा धइगु मनंतुसे

मिंतुना

देछाया च्वना ।

l; tfkf0nf h|08; s|/ ; |6/ kf|n= /fd dfgGw/

फोन ल्या: ९८५१२७०४३३

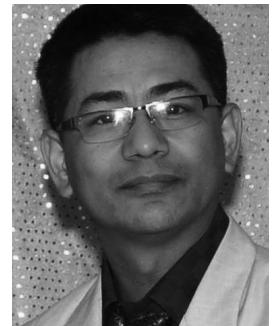
सितापाइला चोक, यै, फोन : ०१ ४३०१३४३

केन्द्रीय मानन्धर संघर्ष नीच्याक्वःगु तःमुँज्या
तःजिक व सुथांलाक्क तालायेमा नापं
मांभाय् नेपालभाषाया माध्यमं आखः ब्वंकीगु ने
पाया हे न्हापांगु ब्वनेकुथि
जगत सुन्दर ब्वनेकुथि या
थुगुसी S.E.E. परिक्षाय् शतप्रतिशत पास
जुयादीपि सकल विद्यार्थीपि
बधाइ व भिंतुना देछाया च्वना ।

सुनिता मानन्धर

प्रिन्सिपल

जगत सुन्दर ब्वनेकुथि
लखुतीर्थ, चागः

राजेन मानन्धर
पाकव पुखूद्यै, यैं

धाथे बौद्ध देगः जकं खः ला कि तिरुपति बालाजी ?

चेन्नाइया ताःन्वःगु यात स्वन्हुतक धुतकाः जिमिसं आः दक्षिण भारतया हे प्रमुख हिन्दु द्यःगः तिरुपति बालाजीया दर्शन याःवनेगु क्वःछिना । नां हे गाः, भारतया अन्थ प्रदेशय् च्वंगु श्री वेंकटेश्वर स्वामी द्यःगः ।

जि, अनिलदाइ, नविन्द्र अले वयानिम्ह पाजुपिं । जिपिं भचाभचा धार्मिक अले भचाभचा अधार्मिक । नास्तिक धाःसा मखु । यक्व न्यनातयागु जिमिसं बालाजीया बारे । धायेत्यःला मत्यःला, बालाजी धालकि ध्यबाया खँ वइगु, ध्यबाया ला सागर हे दु धाइ अन । राज्यया धुकू स्वयाः बल्लः हँ अनया धुकू । दुपिं मदुपिं श्रद्धालु भक्तजनपिन्सं निगःप्यांगःनिसें लाखोलाख ध्यबा छाःवइ थन । गन जक तइगु जुइ उमिमछि ध्यबा । छाय् माःगु जुइ व ध्यबा द्यःयात । बरु बिइपिन्सं नं थन द्यःयात छायेगु पलेसा नयेमखंपिं पुनेमखंपिन्त बिउसा धर्मलाइगु जुइ । धर्मया नामय् मूर्ति पुजा अले अन सम्पत्ति प्वंकाः व स्वयाः यक्व वइगु आसा काइपिं धर्मभिरुत दयाच्वंतले द्यःपिं तःमि जुया हे च्वनी ।

सन् २०१०, मार्च महिनाया हिन्य् १२ बजे गाडिइ द्यःगः दूगु शहर तिरुमाला वनापिं जिपिं । लँ धाःसा तसकं बाल्लाः, नकतिनि दयेकातःगु थेंच्वं । अले गनं छथाय् धकाः धूधाः फोहरफिहर वांछ्वयातःगु मखना । दथुइ चेकपोस्टय् कडा चेकिङ यानाच्वंगु दु । ला व अय्लाः ला यंकेगु बिचाः नं यायेम्वाः । छम्हसित स्याउया जूस तकं अय्लाःथे च्वं धकाः वांछ्वयेकेबिल । थव गाडीया लँ बाहेक थन वयेगु निगु किलोमिटर तःहाकःगु व गुंगू किलोमिटर तःहाकःगु न्यासि वयेगु व त्वाथः गयेगु लँ नं दु धाइ, भक्त न्यासि हे वयाः थनया तीर्थाटन पुवंकी । भीथाय् केवलकार चालेवं मनकामना वनेगु लँ सुनावंथे थन सुनामवं । अभ गुलि ला पुलिं पुलिंजक

चुयाः हे यात्रा कवचायेकी धाइ, भीथाय् महदुदायेथे । श्रद्धाया थःथःगु रुप दयाच्वनी ।

सनिलया ६.३० बजे तिरुमालाय् थ्यन । द्यःगः पहाडया च्वकाय् जूसां लँ बाल्लःगुलिं वनागु मचाः । थाय् न्हयइपुसे च्वं, वःन्हुमछि फाँट फाँट जुयाच्वनागु, आः पहाडया उचाइलय् थ्यंबलय् स्वनिगलय् दुहाँ वयागु थे जुयाच्वन । शेषचलम् धाइगु थे थनया जंगलयात । सनिलयाफय् नं ख्वाउँसे ख्वाउँसे च्वनावल । निभाःद्यः बिइन, दक्व हयाउँसे च्वनावल । च्वय् थ्यनेवं ला मेगु हे संसारय् थ्यंगु थे । मनूत इल्लबिल्ल । गनं जक वःगु जुइ, गथेयानाः जक वःगु जुइ । आः दक्व अन हे द्यइथाय् भागियाःवनीगु ला जुइ । जिमिगु पाः गबलय् वइगु जुइ । मनय् धिमय् थात ।

उलि मछि थाहाँ वये धुंकाः नं थन थपाय् धंगु चकंगु थाय् दु । दूगु ला दयेका तःगु ला । थन ला छगू शहर हे बनेजुयाच्वंगु दु । पुलांगु जुल कि इतिहास अतःमतः क्यंकी, अले धार्मिक मान्यताया न्ह्यःने इतिहास न्ह्याबलें गौण जुइ । परापूर्वकाल धाःसां थुकिया निर्माण न्ह्यगू शताब्दीइ जूगु खनेदु । थव थाय् गुंगू शताब्दीइ पल्लव वंश, भिंछगू शताब्दीइ थंजबूरया चोल वंश, भिंन्यागू शताब्दीइ विजयनगर वंश, ब्रिटिश राज शुरु जुसांनिसें १९२५ तक ब्रिटिशतय् गु ल्हातिइ लात अले १९३३य् थुकिया धार्मिक व आर्थिक महत्व थुइकाः जुइ, थुकियात तिरुमाला तिरुपति देबस्थानम् धकाः बिस्कं स्वायत्त लागा दयेकाः तयाबिउगु दु । थव थः हे छगू राज्य खः, थुगुल्याखः । धार्मिक राज्य, गनं गनं भ्याटिकन सिटी धायेथे । यःसां मयःसां हिन्दुत बाहेक मेपिं थन च्वनेदइमखु, भीथाय् लुम्बिनीइ मस्जिद दयेकेथे थन दयेके मबिउ, थनया धर्मनिरपेक्षा भारतया सरकारं नं ।

पलख थनया चहलपहलय् तना । शहरतक सितिं यंकाबिइगु रथथेंज्याःगु बसया व्यवस्था दु खनी अन । स्टेशनयथें अन नं तीर्थयात्रीत याउँक हे बँय द्यना: चाबिकेफु ।

लँय् दुछि द्यःया मुर्ति, प्रसाद व मेमेगु उपहारया पसः झावःझवः दनाच्वन । भीथाय् बुंगद्यःया जात्रायथें सर्बजात मिइहयातःगु दु । मनूत वयांच्वन, मनूत वनांच्वन । पलख हे म्हाइपु धायेमालीमखु ।

थन वक्वस्यां थःगु सँ पाचुक खानाः निति द्यः दर्शन यायेगु चलन खनी । बुरा, बुरि, ल्याय्‌म्ह, ल्यासे, मस्त दक्व सँ पाचुकाः वःपिं जक खन जिगु मिखां । मिस्तयूत थःगु सँय् यक्व मोह दइ धाइ, तर थन ला ल्यासेचा ल्यासेचापिं मिस्त हे न्हिउन्हिउँ सँ खाकःवनाच्वन, पाचूगु छ्यनय् तुँचा व्ययेका: पिहाँ वयाच्वन । धर्मया न्ह्यःने गन मोह? उमि द्यःया न्ह्यःने दनेबलय् थःके दौगु मोह, माया व घमण्ड त्वःतावनागुया चिं धाइ थुकियात । अले गुलिस्यां गुलिस्यां भाकल यानातइ, जिगु थुलि इच्छा पुवन धाःसा जिं जिगु सँ छायेगु जुल धकाः । इच्छा पुवंकीम्ह द्यः खःला मखुला मसिउ, तर उकिया ज्याला काइ द्यवं । अथवा धाये न्हापा हे द्यःयालिसे सम्भौता यानातःगु दइ, सँ पुलेगु ।

छकः वयाबलय् जिं जक छाय् मखाये, थ्व नं अनुभव जुइ, धकाः मतिइ तया । सँ सितिकं खाकीगु व्यवस्था दु थन, बरु भचा लाइन च्वनेमा: । बाघौति लाइन च्वनेवं पाः वल । झवःलिक प्यतुनाच्वपिं सँ खाकीपिन्थाय् पुतुं प्यतुनाबिया, ५मिनेटं सिधयेकाबिल । स्याइ धकाः भचा हे बिचाः मयाः, भक्वाइँ भक्वाइँ यानाच्वन, जिं वाकुछिनाः सहयानाबिया । अन सँ खाकूपिन्त ध्यबा बिइमते धकाः च्वयातःगु ला खनागु खः, तर पिनें वःम्ह धकाः सिइकाः लहाःफल, नीतका दां सुतुकं तयाबिया, म्हासुगु वाक्यनाः व न्हिल ।

तिरुपति तःमि जूगु धइगु अनया चन्दा व्यवस्थाया कारणं खः । अन सुनां गुलि ध्यबा बिल उलि याकनं दर्शन यायेखनी धकाः न्यनातयागु खः । थ्व धर्मया व्यापार मखुला ? अथेसां अन विरोध मदु छाय् धाःसा व ध्यबाय् भ्रष्टाचारया किचलं खइमखु धकाः दक्वस्यां सिउ । थ्व द्यःगलय् उलि ध्यबा दुकि थुकिं माल धाःसा देय्‌यात हे ध्यबा त्याय् बिइ धाइ । अन लाखाँ वंगु निसें ५०तका वंगु तक पुजाया तिकसया व्यवस्था दु । जिमिसं ३००तका वंगु तिकस कयाः लाइन च्वना । अन छायेत हुं यंकेमदु, मोबाइल व क्यामरा सुरक्षा पोस्ट्य्

बियाथिकेमाः । हानं लुखाय् थ्यंकाः तिनि सिल, अन ला म्ह छम्हं त्वपुइगु लं फिना वयेमाः धकाः । ताःन्वःगुलिं बागः प्यान्त न्ह्यानावयापिं जिपिं प्यम्ह जुक्व लात, नवीन्द्र छम्ह बाहेक । पिने वनाः हानं धोती छपु छपु न्यानाहयाः हिना, अले लाइन च्वना । खनं थन भीथाय् थें भद्वागु लं फिनाः, म्हब्वयेगु लं फिनाः धर्म याःवःपिं सुहे मदु । खनेवं हे मन आध्यात्मिक जुइकथंया वातावरण दु ।

तीर्थयात्रुतय्‌गु लाइनय् ला पुरा भारत हे खन जिमिसं उतर, दक्षिण, पुर्व, पश्चिम दक्व दिशां मनूत उति हे वःपिं दु, मनूतय्‌गु श्रद्धा धइगु तःधं । पिनें छकः द्यःगः पुलुक्क खनागु, दुने ला गन थ्यन धइगु अनुमान नं यायेमछिं, चाःचाःहिइका तल छगू हे लाइनय्, अथेसां मनूत हथाय् नं मचाः, त्यानु नं मधाः, दथुं दथुं वःपिं नं मदु । उलिमछि मनूत, अपाय्‌धंगु लाइन, गनं गनं जक चाःहिइका तःगु व लाइन नं । अथेसां मनूत सुं हथाय् मचाः, छ्वातुमतु छ्वानाः न्ह्यनेवनेमाःपिं मदु । दक्वस्या ख्वालय् छगू हे भाव दु, छगू हे भक्ति दु, द्यःया न्ह्यने थ्यन कि थःत छु छु माः व व फ्वने, अले द्यवं न्हिलाः न्हिलाः हे दक्वस्या मनसुवा पुवंकी धइगु विश्वास दु ।

जिगु न्ह्यःनेला छगू न्हूगु संसार दु । न्हियान्हिथं पचासौ हजार मनूतयूत गथे यानाः जक व्यवस्थापन याइगु जुइ?थाय् थासय् मेमेगु लाइनयापिं नं जिपिलिसे ल्वाकज्याःवल, शायद उपिं जिपिं स्वयाः अप्वः वा म्हो ध्यबापुलाः वःपिं जुइ । अले द्यःया न्ह्यःने थ्यनेवं जिपिं दक्वं छगू हे लाइन जुल – सु दुम्ह, सु मदुम्ह, द्यःया न्ह्यःने दक्वं उथें ।

अपाय्‌सं कलात्मक द्यःगः खनीबलय् थन च्वनाः फुइं याइपिं नेवाःतयूत कलाकार भी जक मखु खनी धकाः बिचाः यायेत बाध्य याकी व तिरुपति बालजीया भव्य द्यःगःया परिसरं । द्यःगः जक हे निगू एकड जमिनय् दयेकातःगु धाःगु । अथे धइगु ४१५ फिट तहाकः अले २६३फिट तब्बा । दुहाँ वनेगु छगू जक ध्वाखा महाद्वारम् दु । धाथें हे अजूचापापुगु । ५० फीट तजाःगु गोपुरम् धइगु हरहरा थज्याःगु थाहाँ थाहाँ वनीगु शैलीं दयेकातःगु थ्व ध्वाखा मू द्यःगः स्वयाः तजाः, उकिं थन मवःनिपिं मनूत किपाय् जक खनीबलय् थ्व हे द्यःगः खःला धयाथें भुक्केजुइयः । भीथाय् पशुपति विकास कोषय् नियुक्त जुइपिं थज्याःपिं मनूत जूसां उमिसं व नं स्यंकाः ततःधंगु ध्वाखा दयेकेधुंकल जुइ, तर उमि अनया आमगशास्त्रम् च्वयातःगुयात हाचां मगाइपिं जुयाः व

लुखां हे न्हियान्हिथं द्वलंद्वः मनूतयूत लसकुसयानाच्वंगु दु । अभ व हे लुखां वनेमाः, वये माः । छकः दुहाँ वनीपिं वनी, अले पलख पिइकी, हानं पिहाँविपिन्त लँ बिइ । मिनेट मिनेटया हिसाब यानाः व्यवस्था यानातःगु दु । थथे यानाः घौछिया दुने प्यद्वः भक्तजनपिन्त लँ बियाच्वंगु दु व हे ध्वाखां ।

दुहाँ वनेवं ध्वाँय् व्ययेकेगु ध्वजास्तम्भम् दु । भीथाय् थें खवय् जुयाः द्यःचाहिला: दुहाँ वनेमाः । खवय् लाकक रंगनायक मण्डपम् दु, जवय् आइना महल दु । अनं भेन्डिबाकिलि धइगु वहया ध्वाखां दुहाँ वनेमाः, अनं दुनेया चुकय् वंगारुकाकिलि धइगु लुँया ध्वाखा जुयाः दुहाँ वनेमाः । व लुँया ध्वाखां धाःसा मेमेपिं दुहाँ वनेदइमखु, अनया हे विशेष पण्डित जक वनै खनीगु । द्यःच्वनीगु गर्भगृह अन दु ।

करिब स्वघौत्या तक जिमिगु लाइन अन अन हे चाःचाःहिइकातल । ततःगवःगु ल्वहंया कलात्मक थां, ल्वहंया धलिं, ल्वहंया हे पःखाः – स्वःस्वःथाय् मन हे सालीगु । अले अन हे व अंगलय् थी थी स्वांया भफलरथें धकिथें छायपियातःगु । जवं खवं वने मछिंक वालं खुनातःगु दइ, अले थाय् थासय् कर्मचारीतयसं लँ क्यनाच्वनी । व स्वस्वं मुख्य द्यःग गुखे लाः धइगु अन्दाज हे मजुइगु । फनफन चाहीकूबलय् दिशाज्ञान हे मदयावन । गुखें दुहाँ वयागु गुखें पिहाँ वनेगु छुँ हे मसिल ।

आखिरय् जिपिं व द्यःगःया लुखा न्हयःने थ्यने हे माल । गय् यानाः थ्यन गनं थ्यन हे धाये मफइगु । पलखया लागि जिपिं द्यःया मूर्तिया न्हयने हे थ्यन । दक्वस्यां छु छु तुतः ब्वनेथें मन्त्र ब्वनेथें ब्वनाच्वंगु । दक्वं लिमलाःपिं तर नं सुनां सुयातं घ्वानाच्वंगु मदु । छसीकर्थं वल, छसीकर्थं दन । पिने न्हयाक्व मत भिलमिल यानातःसां द्यःगः दुने हे धाःसा जवं खवं च्याकातःगु दलूचाया जलय् जक द्यःया दर्शन यायेमाः । लः, निभाः, फय् थज्याःगु प्राकृतिक खँपाखें तक बचेयानातःगु धाःगु थ्व हे जुइ का । पूर्ण रुपं शास्त्रकर्थं न्हियान्हिथं पुजाआजा याइपिं तुयुगु धोतिं चिनातइपिं पुजारीत हे २००म्ह दु धाःगु । वहाकुगु ल्वहंया मुर्तिइ भःभः धायेक लँ व स्वांया तिसा अले तापाकं खनेदयेक तुयुगु चन्दन हे श्री वेंकटेश्वर स्वामीया स्वरूप खः, गुगु थन जक मखु देय्या हे प्रतीकथें जुइधुंकल । तिरुमाला बालाजी नं वहे, श्रीनिवास नं वहे ।

स्वघौ प्यघौतक दनाः दनाः लाइन च्वनागुया प्रसाद व निगू सेकेण्ड हे छाय् मजुइमा, जिमित धन्य दयेकल ।

अज्याःगुश्रद्वां भूचाःपिं शुद्धमन दुपिनिगु दथुइ जिं थःत लुइका । जिगु लागि ला द्यः जक मखु, द्यवय् श्रद्वातइपिं दक्वं द्यः । जिं थ्व धायेमाः, जि भक्त मखु, जिं थन द्यःयाके जितः व माः थ्व माः धकाः फँवं वयागु मखु, तर भिंगु नुगः दुपिनि दथुइ जि थथे हे दने खनेमा, बिइपिं सुं दुसा जितः थुलि सुवाः बित । स्वर्ग नर्कया खँ लिपा लहाये ।

उकुन्हु जक गन ब्वनागु । आः अन अज्याःगु हे प्रतिमूर्ति दयेकीगु हँ, सम्पूर्ण तिरुमाला द्यःगःया नमूना, गथेखः अथे । अले अन न्हयाःपिं न्ह्याःबलय् तक च्वनाः स्वयावने खनी हँ । विकास धाये ला श्रद्वा धाये ला ।

जिं च्यनाजक तयागु, थ्व ला न्हापां बौद्ध द्यःगः हँ, लिपा बुलुहुं परिमार्जन यायां थन थ्यंगु हँ । थ्व न्हापा ला लोकेश्वरया द्यःगः हँ । लिपा थन दक्षिण भारतय् बुद्धधर्मया प्रभाव म्हो जुयावनेवं थन च्वंगु मू मूगु बौद्ध द्यःगःयात योजनावद्व कथं हे हिन्दु द्यःलय् परिवर्तन यानायंकूगु धकाः भारतीय विद्वानं हे अनुसन्धान याःनाः सफू च्वःगु धकाः जिं गनं ब्वनागु लुमः । अँ, डा. के जमनादासं च्वयातःगु का, सफू “तिरुपति बालाजी बौद्ध तीर्थ” धकाः । दक्षिण भारतया दक्वधयाथें मनूत गुंगूगु वा फिगूगु शताब्दीतक बौद्ध हे जुयाच्वंगु खँय् सहमत दु धाइ । खनं खः, आंसा मतसे मिस्त मिजंत दक्वस्यां सँ खायेगु अनुमति बुद्धधर्मय् जक दु, वैष्णव धर्मय् ला मिस्तय् सँ खायेगु धइगु हे भाःत मदयेधुंकाः जक । उमि बिचाः कथं पद्मापाणीया थज्याःगु निपा लहाःजक न्हापायागु लिउनेया निपा लहाः लिपा तयातःगु हँ, व थाय् न्हापान्हापा आदिबासी बौद्धतय्गु पहाड हँ, न्हापा न्हापा अन श्रवण जात्रा जुइगु हँ, प्राचीन ग्रन्थय् थ्व द्यःया परिवारया खँ मदु हँ । बरु थ्व खँ खयेफु कि अबलय्या अनया बौद्धतय्सं यसें हे थः द्यःयात हिन्दुतय् लहातिइ लःल्हाना बिल ला?

आः थन अज्याःगु तामभाम, सजिसजाउ अले द्यःया उत्पतिलिसे स्वानाच्वंगु बाखंत निर्माण जुइधुंकल कि आः थथे हालाच्वनेगु आत्मघाती जक जुइ । न्ह्याम्ह द्यःसां द्यः हे ला खःनि ।

अथेला भीसं खना हे च्वना, लिपा भारतय् मुस्लिमतय्सं सत्ता थःगु लहातिइ कायेवं उमिसं नं अनया हिन्दु द्यःगःयात मुस्लिम मस्जिद दयेकायंकूगु नं भीसं मसिउगु मखु । मुक्तिनाथयात हिन्दु नामं तपुनाः हिन्दु दयेकूगु खने हे धुन । मेगु छु, सिद्धार्थ कुमारया काय् राहुलयात प्रवज्या याःगु स्तुपया

द्यःने शिवया द्यःगः दयेकातःगु लुम्बिनीया कुदानय् वर्पिन्सं खं हे खं जुइ । अले हिन्दूतयसं थनया बौद्ध नेवाःत व आदिबासी जनतजातितयत् जबरजस्ती मोहनी हनेत बाध्ययाःगु बाखं नं उलि पुलांगु मखुनि । सत्ता हे धर्म खःथें च्वनावइगु । सुयागु सत्ता जुल वयागु धर्मया प्रभाव जनमानसय् गुकथं लाःवनी धइगु ला भी नेपाःपिपिन्सं दकलय् सिउ ।

पिहां वक्वसित पुंगलम् धाःगु छ्यःजाथेज्याःगु प्रसाद ब्वःताय् तयाः इनाच्वन । हानं पिने न्हाचः लाइन च्वनेत ३०० तका बियागु रसीद क्यनाः नैक्याःपाय् वःगु लड्डु छगः छगः नं काये जिउ । तिरुपति लड्डु धालकि नामं हे जाः । उकिंला थ्व कायेत नं उतिकं लाइन च्वनेमाः । नये नं दु, थये नं दु, जुल जिमि ला । लड्डु ल्हातिइ लायेवं छें लुमन । छेंय् तक थ्यंकेमानि थ्व प्रसाद धकाः मतिइ तया ।

न्हिइ लाखाँ दयेकेमाः जुइ, गनं वइगु छुचुं, खुवा, छ्यः अले मेगु छु छु । ग्वःम्हस्यां जक दयेकीगु जुइ व लड्डु अले गथेयानाः जक दयेकीगु जुइ । उकुन्हुतिनि लड्डु दयेकेगु हे न्हूगु कारखाना दयेकूगु धकाः छम्हस्यां धयाच्वंगु । थ्व दकव थन हे छाये हइगु ध्यबां व्यवस्थित जुइ, थन वःगु ध्यबां गनं बाः वनीमखु, पशुपतिइ थें विदेशं वःपिं पुजारीत तयातःगु मदु थन । नईक्याः जक हे न्हिछिया छगू लाखगः छाय् हइ हैं । अज्याःगु छाय् हःगु ध्यबा व बस्तु हे प्रसाद जुयाः भक्तजनया छेंय् छेंय् थ्यनी । अभ थन वःपित जा हे नकेगु व्यवस्था दु धाःगु न्यनागु । गन खः मसिउ, नयाच्वने ला लाइमखु, स्वये जक खंसां जिउगु । उलि नं जुइफुत । व्यवस्था बांलाःगुलिं हे जुइ मनूत थन कयेवं सकारात्मक जुयावनी, जीवनय् छुं बांलाःगु यायेमाः धइगु मतिइ तयावनी ।

पिहाँ वयाबलय् चान्हय् जुइधुंकल । अथेसां सुयां द्यनेम्वाः । थन ला चान्हय् न्हिनय् थथे हे गुलजार जुयाच्वनी । च्वय् वनाः द्यःगः परिसर छकः लुधंक स्वया । अन ला तुंछ्यः पाय् धंगु खुल्ला थाय् नं दु खनी । अले न्हयाकव मनू वसां गबलें हुल मजू । अले भ्वः छुइगु लँ नं व्यवस्थित यानातःगु जुयाच्वन । अथे जुयाः ला अन तःहाकःगु चीहाकःगु भ्वः दकव मिलेजुइ, लिपतय् द्यःयाथय् न्हयःने छकलं व हे भ्वलय् लाःवइ, दकवं नापं हे द्यःया दर्शन यानाः लिहाँ वइ । न्यने दु कथं अन न्हिइ न्ययद्वः निसें छगू लाख मनूत थ्यंगुयात सामान्य रूपं काइ । उलिमछिसित व्यवस्था यायेत अन व्यवस्थापक वा स्वयंसेवकत नं ला उकथं हे तयातःगु दु जुइ नि । तर जि अजू

चाल, थन भीथाय् थें तीर्थयात्रुत लाकां न्हयाये मजिउथाय् छु यंगूया बुट न्हयानाच्वनीपिं अले हतुमतुहकीपिं पुलिसत नं मदु, बन्दुकया सुरक्षा नं म्वाः अन ।

द्यःगः परिसरं पिहाँ वया, न्हयाकव व्यवस्थित सां दुने कातुमतु काः । सासः ल्हाये थाकु । आः सर्गः छगूलिं थःगु यानाः छकः ल्हाः चकंका, जँ तप्पंका । छगू युद्ध त्याकावयागुति अनुभव जुयाच्वन । लसतां कुचुकुचु नकाच्वन । अन लुमन्तिया चिं न्यायेगु व खाजा नयेगु पसः दूगु थासय् वना । न्हयाथाय् वंसां हुलमुल । मनूत या मनूत । अन मनूतय् स्थानीय भाय् या प्रधानतां मन साल । उमि थःगु भाय् बाहेक मेगु छुं म्वाः । मेगु भाय् ल्हाइपिं दकव पर्यटक । भीथाय् पशुपतिइ नेवाः भाय् ल्हाइपिं खनकि मेगु ग्रहं वःपिं थज्याःगु व्यवहार जुयाच्वनी । येंद्रय् भीगु, पशुपति इमिगु जुइधुंकल ।

पिने पसलय् च्या त्वना, जितः अनया मनूतयगु इरुथिरु, सँ पाचुक खानातःपिं मस्त हालाच्वंगु, ब्वाँय् ब्वाँय् जुयाच्वंगु दकव दृष्ट्यं रोमान्चित यानाच्वन । स्वस्वं स्वयेमगाःनि । चिचिधंगु प्रसाद वा लुमन्तिया चिं न्यानाः सरासर पिहाँ वना । लितुलिनाः अले भाः वकायेफकव वकवानाः सामान मिइपिन्सं मत्वःतू । न्हयइपुसे नं चं उमिनाप भाःयानाच्वनेगु, बछिं बछिं भाः वकवाःसां वकानाच्वंगु चाइमखु ।

पिने तिरुपतितकया बस लुत, उकिइ च्वना वना । थन हे जंगलय् दुने धर्मगिरी धकाः तःधंगु वैदिक ब्वनेकू दु धाःगु न्यनातयागु । सलंसःदैनिसे बालजिइ पुज्याइपिं द्यःयाःलाःत थनं हे तयार जुइ । जातं ब्राम्हण हे जुइमाः उपिं कन्हय् धर्माधिकारीत, द्यःगःया ताःचाप्वाँय् घानातइपिं उपिं जक जुइखनी । थ्व पालय् ला मखुत, लिपा गबलें छकः स्वःवनेगु जुइ । थनया दकलय् तःधंगु जात्रा धाःगु ब्रम्होत्सवया बारे ब्वनावयागु । गबलें द्यवं हे सालधाःसा जि हानं थन थ्यनीतिनि जुइ, व अपार श्रद्धालुतय् दथुइ जिं थःत तंकेतिनि जुइ ।

हानं तिरुपतिं चेनाइ तकया मेगु बसय् वना । चछि बसय् । स्वघाँत्या पलख तकं फ्यमतुसे लाइनय् च्वनागु, अले द्यःयाथाय् छ्वातुछ्वाःगु । भ्वसुक न्ह्यः वल ।

चेनाइया थःगु होटलय् थ्यंबलय् आइतबाःया सुथसिया ४ ताइ जुल । द्यनेला दनेला । द्यांकंसा न्ह्यःवइमखु, दनाच्वने धाःसा फूगु मखु । वाथावाथा हे कन । पलख मिखा तिसिनाः लासाय् गवतुलाच्वना । गबाय्ती न्ह्यःवल जिं हे मचाः, न्ह्यलं चाःबलय् ला भ्यालं निभाः दुहाँ वयाच्वनेधुंकल ।

२०७४ सालय् ६५ क्वःगु के.मा.संघया बुदिंया लसयष्टा ज्यु “शेर लक्ष्मी महालक्ष्मी लक्ष्मी बहादुर” निबन्ध धेंधेंबल्ला: कासाय् सिरपा: त्याकूगु निबन्ध ।

साः व सायमि

 कामना मानव्यर
लाय्कूसाः यै

न्हृखँ

नेपा: अधिराज्यया मंकाः क्यबय् हः व स्वा थें जुयाः हवयाच्वंगु साः व सायमि स्वांफ्वःया मा दुने नेपाःमितयेगु राष्ट्रिय भावना, गौरव पौरख नस्वानाच्वंगु दु । थन साः खँग्वःया अर्थ चिकं दयेकीगु थाय् खःसा चिकं दयेकीपित्त सालमि वा सायमि धाइगु खत । मूलतः भी नेवाः खल, मानन्धर खः, सामि खः अले सायमि न खः । सायमितसें न्हापांनिसें यानावयाच्वंगु पुखोली ज्या सालय् चुं छायाः चिकं उत्पादन यायेगु खः । साः दयेकाः साः चले याइपिं ज्यूलिं मानन्धरतयेत सायमि धाइगु खत ।

साः भीगु संस्कृति

छगू इलय् सायमि तयेगु सालं पिहां वइगु चिकं नेपा: गालय् ‘नये चिक’या नामं अतिकं च्वछाय् धुंकूगु जुल । विधि व्यवहारय् न उलि है छ्लये धुंकूगु खत । थौं नेपा: देया स्वनिगलय् ब्वलनाच्वंगु सभ्यता व संस्कृतिया विकास ऋमया च्वः मालावं वनेबलय् साः व सायमि तसें दयेकूगु तूचिकं छता नं जीवन्त इतिहास कथं स्वाना वइ । अथे तुं सायमितसें ब्वलंकूगु स्वनिगःया जात्रा, सभ्यता व संस्कृति सायमि तयेगु जक मजुसे सकल नेपाःमितयेगु मंकाःगु राष्ट्रिय सम्पत्ति ज्यू दु । गद्दी बैठकया न्ह्योन ग्वरामत ग्वयेगु, कालभैरवया न्ह्योन यःसिं थनेगु, कुमारी माजुया खतय् इलं प्यनेगु थेंया बललय् बौमत थिनेगु आदि भीगु गौरमपूर्णगु सांस्कृतिक म्हसीका खत । भीगु हे सांस्कृकि गतिविधिं भः भः धाया च्वंगु लाय्कूयाति अन्तर्राष्ट्रिय संस्था युनेस्को या धलखय् विश्व सम्पदा कथं न दुश्याके धुंकूगु दु । श्व हे लाय्कूया जःखः जक हेन न बागूति दज.नं साः नां छुनातःगु सायमितेगु थाय् बाय् (त्वाः) दु । थन छगू त्या दजनं मल्याक साः दु । अले

साः नाप स्वाना वइ सालमि वा सायमि तयेगु प्रादुर्भाव ।

सायमि त थनया आदिवासी, रैथाने । तर थथे खयाः न थौं साः व सायमितेगु म्हसीका गन थ्यन ? सः थ्वया च्वंगु दु । सः बुलुहुं स्वनिगलय् जक मखु स्वनिगलं पिने तक नं थ्वयाच्वंगु दु । सः थ्वयां वा मनं तुनेवं जक नं कु मगाः । थः सायमि जुयागुया बिस्कंया म्हसीका नं ब्यये फयेमाः । मखुसा सायमि जुयागुया छुं हे सार दइमखु । खला स्वनिगः दुनेया सायमितयेगु थःगु हे म्सीकाः दु, थःगु हे मूल्य दु । थःगु हे गौरव दु अले थःगु हे कथ्रंया महता नं दु । गुकियाना थौं मेगु जाति पाखें भीत न्ह्याम्हसिनं अःपुक हे म्हसीका कायेफु । भी साः थुवा खत । तर पिनेया सायमितसें मथीथीइ कारणं यानाः थःगु म्हसीका स्वनिगलय् बिस्कं तयेमफुत । पिने सायमित दु, दति । तर अन इमिगु साः म्हो जुजुं वनाच्वन ।

यैं देय्या हे खँ कु स्वये । साः या नामं हे नस्वनातःगु लाय्कूसाः, न्ह्योसाः, फल्चासाः, दैसाः, चसाँद्व तकं तू क्यलः चिकं दयेकीगु ज्या म्हो जुजुं वना च्वन । न्यनातयाकथं न्हापा सायमि तयेगु छेखा पतिं धयाथें हे साः दुगु जुयाच्वन । न्यागु च्यागु साः मदुगुला त्वाः हे मदुनं ल । लाय्कू सालय् जक हे नं स्वंगू साः दुगु खः, ध्याक्वसाः, दत्थु साः व कुमारी साः । कुमारी साःयात सरकारी साः न धायेगु याः । तर थन ज्याय् छ्यलावया च्वंगु साः तकं बन्द जुइगु अवस्थाय् थ्यने धुंकूगु दु । थैंहिति, तंलाछि आदिथाय्या साःला गुलि न्ह्यो हे बनद जुये धुंकल । गुलि मेमेगु साः न स्वस्वखंकं मदया वन । गुलि साः त्वाः छेय् परिणत जुलसा गुलि साःलय् छेँ दने धुंकल । साः म्हो जुयाः वनीगुया अर्थ सामान्य सायमि जीवन हनाच्वंम्ह नेवाःयात सायमि ज्यां बज्जित याइगु खँ जुल । थःगु संस्कृति थःगु न्हाय् थःम्हं हे ध्यने थें या खँ जुल श्व । खः भीसं

चिकं दयेकेगु साःल्य् आधुनिक प्रविधि दुर्घाके मफुनि । समयानुकल कथं गुकथं हिङा यनेगु खः थुके पाखे ध्यान व्यूगु खने मदुनि । भीगु संस्कृति, भीगु रितिरिवाज धकाः मिखा तिस्सना पुलांगु प्राविधियात् न्हाका च्वनेगु नं पाय् छि मजू । साःया महत्तायात् वैज्ञानिक ढंगं आत्मसातयाना दने दःसा उकीया मूः वनी । ल्यनी । मथूपिंसं थौःछतकं साःयात इतिहास कथं हे म्वाका तःगु नं दनि ।

साः भीगु पौरख

विश्वया न्हागथु समाजय् च्वंपिं मनूतय् नं थःथःगु कथंया संस्कृति दु । मानव मूल्य व मान्यतायात् कःघानाः थःगु हे परम्परा न्हाका च्वंगु दु । अथे तुं सायूमितय् सं नं पुर्खा, आजा, अजिपिंसं थःगु समाजयात् सुसंस्कृति कथं न्हाकेया लागि लः, फय्, बुँया उत्पादन, धार्मिक, सामाजिक, आर्थिक दृष्टीकोणं मूः दयेका स्वनावंगु साः थौंतकं भीसं न्हाका वया च्वनागु जुल । जुइफु, कहेया जीवन किलष्ट जुयाः वं वं थःगु पुर्खानिसें न्हाका वयाच्वंगु साःया मूयात लुमंका च्वनेगु फुर्सद मदया वनेफु । थौंकह्ये हे नं साः गथे यानाः दयेकेगु ? छु छु ज्वलं माः ? अदि खँ स्यूपिं यकव मनूत मदय् धुंकल । भी पुर्खा तसें स्वना वंगु साः खालि ई छ्यायेत वा भ्वये नयेत जक दयेका थकूगु ज्याकुथि पककां मखु । साःया थःगु हे महतव दलु । थःगु हे मान्यता दु । गन प्रकृतिनाप भ्लयपुनाः समाजय् च्वना च्वयिपं सायूमितयेगु बैज्ञानिकता, स्वास्थ्य दायक लः फयनाप न्हानाः म्वाये फैगु जीवन दु । मसुचुकुसे धायेगु खःसा सायूमितसें सियातःगु चिकनय्. म्वासां निसें सीबल्य् तक यात माःगु सामग्रीया अनुभूति दु, आनन्द दु । थन जीवन न्हाका च्वंपित जक मखु, समाजया लागि व परिवारया लागि थःगु जीवन फुकावर्पिं पर मात्मा तयेगु मोक्षता दु । लिसें वझगु पिंढीया नितिं बांलाःगु सांस्कृतिक समाज नं दु ।

थुकथं नेपाः समाजय् सायूमि येमात्रां हे छगु बिस्कंगु म्हसीका व विशेषता न्ह्यःने दंवैगु जुल । दुसुया नितिं नयेत, ब्हीत, च्याकेत, अले बुसां सीसां मदयेक माःगु तूचिकं दयेकीगु सायूमितयेगु साः यात न्हाब्यये खन, न्हाब्यये फत । साः धाये मात्रं हे मुख्य तया चिकं दयेकीगु प्रविधि, कालिगिढी साः थुवा तयेगु सहकारी व्यवस्था, साः नाप स्वापू दुगु थितिरिति, विधिविधान, आस्था, विश्वास, पुजाआजा, थीथी द्यःतयेगु थापना, साः पाखें उत्पादन जुइगु चिकं, खौया

वितरण व्यवस्थापन आदि स्वयेबल्य् सायूमितयेगु अक्कल, बुद्धि, प्रविधि, सीप अतिकं च्वन्ह्याःगु खनेदु । राष्ट्रयागु उद्योग उन्नतिया ख्यलउ तकं सायूमितयेगु प्रविधिक, यान्त्रिक ज्ञान उच्च व स्तरीय विधि जुयाव्यूगु दु ।

साःया लेखा जोखा

यैँ, यल, ख्य, थिमि, सकव, किपू, मच्छेगां, भोदेय् आदि नेपाःया गन गन सायूमित दु अन अन इमिसं साः दयेकाः चिकं उत्पादन यानाः थःगु व्यापार ब्यवसाय् याना वयाच्वंगु इतिहास साक्षी जुल । यलया खोकनाला तूकिया निंति अति हे प्रसिद्धगु थाय् खत । ख्वपया छगु बस्ति प्यखेरं साःया सालं घेरेयद् यानातःगुलिं उगु बस्तिया नां हे साकोलान जुयाबिल । अन या ऐतिहासिक सफ्त खः, - थथुसाः, कवथुसाः, गोमाधिसाः, तापा लाछिसाः, व तेखादो साः । थथे हे थिमिइ नं निथाय् प्यथाय् साः दुगु खत । जलखु व शिवाल्या साःला यक्वसिनं स्यूगु हे साःत जुल । थन जलखुया साः छँ धाःसा बच्छ दुनाच्वंगु अवस्थाय् दु । अयन्न अन चिकं न्यानाः मीगु ज्या जुयाच्वंगु दनि । थथे हे भोदेय् मुस्या साः, लहुसाः, बुरसाः लापांसाः, कोमाः सा, धल द्वैसाः, मलाःसाः, कवःनेसाः (निगू) दथुसाः,, कवथुसाः (निगू) ख्वाउँसाः, न्हूसाः, उपसाः व ध्वाखासाः यानाः १८ गू साःत दुगु खत । सायूमित थन थःथःगु पाः वलकि थःथःगु साल्य् चुं छाः वनी । थव थनया सायूमितयेगु मूल्य् ज्या खत । भोदेय् सांगाय्ला तैल्यशाला धयागु हे नं छगु थाय् दुगु खत । साः यकव दुगु गां ज्गुलिं नं थव थाय्या नां साःगां, लिपा, सांगा जूवंगु धाइपिं नं दु । तर फुकक थाय्या साल्य् धासा एकरूपता मदु । साःया संयोजन पक्ष थाय्बाय् स्वयाः पाना च्वंगु दु ।

साःया संरचनाः

साःया संरचना छगु अति हे दक्षतापूर्ण व वैज्ञानिक पद्धति खत । साःया संचालन विधि साप हे मिल्य् जुइक यानातःगु खना । सःस्यूपिं कालिगढ्या बुद्धिं हे थव ज्या सम्मइ जूगु तायेका ।

नीप्यकुति हाकःगु व फिन्न्याकुति ब्यादुगु छगु माथं वंगु थाय्या प्यखेरं अंगः दनाः लुखा खापा झ्याः, थाय्थासय् ग्वाखंप्वाः तयाः सुपां चिनातःगु चपाहः दयेकाः यान्त्रिक ज्या यायेगु कथं विविध सामान ज्वरे याना दयेकातःगु थव छगु सायूमितयेगु पुखाएलि कार्यशाला खत । गुकियात भीसं साः धायेगु यानावयाञ्चा । थन न्यये फाति न्हांगु छगु छँगूयात

दालु, न्ययेकुति हाकःगु स्वपु कुतियात धूयायेत स्वापुकुति लिसें खौं कुति प्वालय् लाकक सालेत कुति माला दइ । गुकुत्या हाकःगु ततःवःगु निगः गंलय् कवय् च्यय् कवसिं तयाः छखे काकाः तःसा मेथाय् पतिइ तफिगु लासा सिं लानाः निगःगं दिकाः छेँगूयातु नलिखितपतं चिनाः भैलःद्यःया रुपय् थापना याना कंगु छगः तगवःगु ल्वहँतय् चिनातइ । श्व छेँगूयात नलि खिपः यात नागया रुपय् दुरु छाइगु चलन नं दु । थन हे न्याकुति हाकःगु कुसां छपु नं धस्वाका तइ । गकु हाकःगु गं नापं नलि खिपतं चिनातःगु यःमह बँय् लिकक सालेबलय् दीवंगु थाय् च्यय् अंगलय् निखेपतिइ नीकुतिहाकःगु निगः अंगलय् दिका तःगु निगः भ्यःसिल्या कवय् हुसुलुं चुयका: निपु ओल खिपः चिनातइ ।

यःनिंदीथाय् गंलय् छध्वः गाःम्हयाः ग्वल्लाःगु सिं छगः थुनाः तइ । व न्यासिं लय् दी वनीगु साःया कार्य सञ्चालन प्रविधि गुगु दयेकाः तल व साय् तयेगु तःधंगु कालिगढी खत । छायेधाःसा कुतां स्वाहान. गयाः थःमय् चिनातःगु ओल खिपः ज्वना प्यम्ह न्याम्ह मनूतसें सालीबलय् यःम लंलय् लाःवनी । उकिया च्वका व हे न्यासिं मय न्याकक दीवनी । यःमया च्वका व हे ग्वल्लाःगु सिं गालय् दी वनाः न्याइ गुलिं श्व यात न्यासिं धाःगु जुयाच्वन ।

न्यासिंस दीवनी बलय् निगः गंयात कत्ताकू नलिखिपतं चिनातइगु जुल । गंनिगःया बिचय् चुं, खौं तयाः स्वथतनातःगु पूयात क्वातुकक काकाः तइबलय् तिसिना हःगु चिकं कवय् लानातःगु सुपासिइ लानाः अन हे ज्वरे याना तःगु हितिं बाः वनाः कवय् पकयातःगु कुलखय् (छयंगूयागु थलि)य् चिकं फुकं मूवनीगु खत । साःयात माःगु मेगु हलंज्वलं कथं तप्वाःगु भुतू छप्वाः, तगवःगु भाजं छगः, चुं बलायतयेत सिया अघि छगः, चुं पुनाकायेत च्वाफि छफि, चुं मनाः भाजनय् तयेत दाला छगः, ५६ पाः चीहाकःगुछपु तुचाकपि, खौं अपुक पुना कायेत, (लिकायेत) पूलय् दुने स्वथनातयेत छपु गिं खिपः पुलाय् दुने ग्वलेत ग्वल्लाःगु कथि छपु नं माःगु जुल ।

साः प्रतिया धार्मिक आस्था

सालय् प्रयोग जयावयाचवंगु विविध ज्वलंयात विभिन्न देवी देवता कथं नं मानय् याना वयाच्वंगु दु । थाय् थासय्, ग्वाखं प्वालय् विविध द्यःत थापना यानातःगु दु । थन आग्रद्यः, दु, भैलः द्यः दु, गणेद्यः दु, विश्वकर्मा द्यः दु, आचिं द्यः, भुलुमाभालु द्यः आदि आदि द्यःत दु । सालय् आगं द्यः

नं दुगुलिं मेपिन्त हतपति थन दुकाइमखु । थन याचिंद्यः दुगुलिं फुकी सं सिनाः दूमाल धाःसा नं थन वये मज्यू धाइ । प्रत्येक सालय् स्थापना यानातःम्ह भैलः द्यः ला साय् भितय् इष्टदेव हे खत ।

भोदैय्या सालय् आगं द्यः दुगुलिं आगं जा छाइगु खौं नं पुलांगु गोवाल वंशावली उल्लेख जुयाचवंगु दु । आगं जा सम्भवत भोदैय्या सालय् जक छाइगु जुयाच्वन । थन गंया विचय् खौपा काकीथाय् धाःसा स्वथाय् स्वकवः आगंजा छायेमाः । भोंदेया विद्वान स्व. मोहनलाल खिं मान-न्धरया धापू कथं स्वथाय् आगं जा छायेगुया अर्थ स्वम्ह द्यःत ब्रम्हा, विष्णु व महेश्वरयात अर्पण याःगु खौं जुल । बौद्ध धर्मावलम्बितसें थुलियात बुद्ध, धर्म व संघयात लुमंकूगु विचाः प्वंकूगु दु । श्व पाय् छिगु खौं थें ताया । छाये धाःसा पुइ खौतया काकीगु खत । खौं काके धुंकालि चिकं व खौया सृष्टी जुइ । सृष्टी याइम्ह ब्रम्ह जुल । खौपा गाकक मकाःतले गंसं चंगु पु थ्वइत रक्षा याना तइ । सृष्टी यात रक्षा याम्ह विष्णु जुल । अले खौपा लिकायेत गिं खिपः छपु पुइ दुने स्वथना तइ । श्व महेश्वर जुल । छायेधाःसा श्व खिपतं सृष्टीया चक्र चाःचाः हीका च्वनी । थुकथं खाचैचु बीज खत । बीज बुद्ध खः । पुं खौचुयात थःगु प्वाः थय् रक्षा याना तइ, श्व पुं गर्भ खः । गर्भ धर्म खत । खौं काके धुंकालि पुखं खौपा लिकाइ, श्व खौपाया (मचाया) जन्म जुल । श्व स.घ खत । थुकथं थन ३३ कोटी देवी देवीत दु धयागु छगू धापू नं दु । साय् भितसें साः द्यःयात पुज्याना भवय् नयेगु चलन निथाय् प्यथाय् थौं नं ल्यं दनि ।

तर हिलावंगु दृ लिसें पुलां पुलांगु साः धमाधम मदया वने धुंकल । गुलिसिनं मिया छेँ दयेकलसा गुलिसिनं व्या पार्टिक केन्द्र दयेकल । थुकियात आधुनिक साय् भितसें पौराणीक साःया अवमूल्यन/अपमान यात धायपिं नं दु । मनूतसें थःगु पुर्खाया उदम स्थल लुइकेत, सिइकेत लखांलख दां फुका उखे थुखे ब्वहाँ जुइ । भी साय् भितसें धाःसा पुर्खायागु गौरव पूर्णेगु साः तकं तंका च्वन । न्हंका च्वन । थुखेपाखे भी साय् भितय् ध्यान वंगु मदिनु । न स्थानीय निकायया नं सरकारया हे मिखां चाःगु खत । थुकियात गुलि साय् भित बेरोजगार जुयेमाल । भीसं ज्यादिकूगुया प्रत्यक्ष लबः विदेशीतसें क्याच्वन । थीथी ब्राण्डया चिकं नेपाः दुतहया: व्यापारी तसें थःगु भंगः थनाच्वन । करोडौं तका विदेशी

यात लःल्हाना च्वन । देश आत्मनिर्भर जुयेगु त्वःता परनिर्भर जुयाच्वन । विदेशमुखी जुया च्वन । गुकिं याना ब्यापार ध्या, न्हिया न्हिथं अप्यया वया च्वन । थथे जूगुलिं नं चलयु याच्वंगु सा:यात ग्वाहालि यायेगु । स्यनाच्वंगु दुसा भिंकेगु । राष्ट्रिय उद्योगयात तिबः बिइ नु । छुं मखुसां नमुनाया रुपय् जूसां छ्गू निगु दर्जन सा: हाकनं बालाक चले याना क्यनेगु ई वःगु दु । केन्द्रीय माननधर संघया ध्यान नं सा: म्वाका तयेगु पाखे क्वसाय् माःगु आवश्यकता खना । साय्मितसें परम्परानिसें भाग चलन यानावयाच्वंगु मूमि व प्राकृतिक स्रोत साधनया इमिगु अधिकार स्थापित याय कथं साय्मि तयेके दुगु ज्ञान, सीप व प्रविधिः 'प्याटेन्ट राइट्स' या प्रत्याभूति क्यातयेगु बालाः जुइ । भीगु संस्कृति, भीगु गौरव, भीगु लिधंसा, भीगु पौरखयात भीसं हे ल्यंकेगु मस्वःसा मेपिंसं ल्यंकः वइगु खँ हे मजुल । सा: मन्त धा:सा साय्मित न्हापा छु खः, सु खः ? गुजोपिं खः : धैगु दसि नं तनावनीगु जुल । ल्यनी मखुगु जुल । धमनां साय्मि व जंगबहादुर

साय्मितयेगु खँ ल्हाये बलय् ल्वःमंके मज्यूम्ह छम्ह साय्मि खः, मरुत्वा: ग्वाछेमुगः दैसाःया धमनां साय्मि । अर्थात वि.सं. १९१६ पाखेया ज्ञानमणी नेपालया 'नेपाल निरुक्त' सफुलिः 'सीमा अधिकृत सुब्बा धर्म नारायण' धकाः सम्बोधन यानातःम्ह धर्म नारायण साय्मि । सा:नाप सम्बन्धित खँ जूगुलिं इतिहास छत्वाःचा कुलेगु थन सान्दर्भिक तायफ । गथे मल्ल जुजु श्री निवास यात बुँग्द्यःया काय् तकं धाइपिं दुसा अथे हे धर्म नारायणयात मरु गणेद्यःया अवतार कथं काइपिं नं दु । थन स्वाये त्यनागु खँ खः, मरु गणेद्यः, जंगबहादुर व धर्मनारायण स्वापू ।

यलया फिलाटेलिष्ट भाजु केशवमान मुल्मीजुं संकलन यानातःगु छगू सरकारी पौ कथं सिंह सतःया पसल्यातयेके बाःकयाः मरु गणेद्यःया पुजा यायेत व जात्रा न्हाकेत श्री ३ महाराज जंगबहादुर धर्म नारायणयात उगु सतःया तैनाथ हे बिया थकूगु खनेदु । अथे हे यैं देय्या क्वथुसाः (फल्चासाः त्वालं दक्षिणपाखें लाःगु मल्लकालया साय्मि लानीनाप स्वापू दुगु तर न्हनावने धु.कूगु सा:) दैसाः, फल्चासाः, न्हूसाः, तंलछि सा:, थैंहिति सा:, यपुतालसाः, (यःसिं नापा स्वापू दुपिं चसाँद्या साय्मितयेगु मरुहिति च्ये च्वंगु सा:) व वंतुसाः नांयागु च्यागू सालं हिति चोकया तूकया च्वं छाया: रकमया रुपय् चिकं पुले माःगु पुलांगु थिति मदया वंगुलिं

उकिया पलेसा उगु हे च्यागू सा:या रकम मरु गणेद्यःया गुथि तयफ धर्मनारायण साय्मियात लः ल्हाना ब्यूगु खँ विक्रमीय वर्ष १९१० यागु भाजु मुक्ति नारायण मानन्धरजुयाके दुगु छगू लालमोहरया फोटो प्रतिलिपिः च्ययातःगु दु । थुकथं जंगबहादुर तकं सा: साय्मितयेगु हे प्रमाणित यानाः थकूगु दसि जुल थ्व ।

तलेजु भवानी नापया स्वापू

थथेहे सा: व साय्मि सम्बन्धित मेगु कुचा छकू नं न्हाथने न्हापा जुजु महिन्द्र मल्ल न्हाबलें ख्वपय् वनाः तलेजु भवानी दर्शन याना बिज्याइम्ह जुयाच्वन । छन्हु जुजुया म्हगसय् वयाः तलेजु भवानी - 'न्हापा रत्न मल्ल हे थःत कान्तिपुरय् स्थापना यानातःगु दु । व थासं ख्वप खने दयेक तःजाया जिगु देगः दयेकाः जितः आव्हान या । जि अन हे वये ।' धया बिज्यात खः ।

जुजु महिन्द्र मल्लं म्हगसय् खना कथं येँया तलेजथुभवान बिराजमान याकेत ख्वप देय् खने दयेक यन्नाकारगु तःजाः देगः दयेकेगु उजं जुल । तर सुं खलः पुचःया मनूतसें देगः दयेकेगु आँट याये मफुगु उगु इलय् साय् मि समाजया थकालिं थः दाजुकिजायाके सललह कासें जुजुयात बिन्ति यात - 'महाराजं जिमित विश्वास याना बिज्यायेगु खःसा थ्व देगः जिमिसं दना बिये ।'

धया गथे साय्मितसें दयेका नं क्यन ।

देगः खनाः जुजु 'छिमिगु ज्यां जि खुसि जुया । जिं यानां ज्यूगु वा बियां ज्यूगु छिमित छु माल ? धकाः उजं जुयेवं थकालिम्ह साय्मि बिन्ति यात । 'जिमिगु मूलगु लजगाः धयागु सालय् चुं छाया चिकं उत्पादन यायेगु अले व हे लजगाः ज्वनाः जाविका न्हाका वया च्वनापिं खः । जिपिं । अथे जूगुलिं देवी तुलजा भवानीया देगलय् गुबलें मसीगु अनन्त मत च्याकेगु जिमित उजं बिया बिज्याःसा अन मत च्याकेत माःगु चिकं फुकं जिमिसं बिये । थुलि हे जक फूवने महाराज ।'

जुजु पाखें 'ज्यू' धयागु उजं वल । उबलयनिसें अले थौकन्हे केन्द्रीय मानन्धर संघया रेखदेखय् लछिया छकः वइगु कृष्णपक्षया चःदेकुहु तलेजुइ मत च्याकेगु ज्या साय्मि समाजं लय्लय्पति न्हाकावयाच्वंगु दु ।

लिख॑

थुज्वःगु अविष्करणीय उदाहरण दूपिं भी साय् मितसें थःथाय् दुगु सा:यात फत्तले भि.का: न्हाका यंके माःगु

आःवश्यकता दु । साःया बारे मस्यूपिन्त कन्हे थ्व हे नं छ्गू तःधंगु लिधंसा जुइ । थुगु मिखां स्वयेबलय् साः सायमितयेगु छ्गू धरोहर खः । सायमि जुयाः नं सायमि संस्कृति पाखें तापाना च्वंपिनिगु नितिं थ्व छ्गू ज्वाला न्हायकं जुयेफु । लुमंके, साःया लक्ष्य खः, भिंगु चिकं दयेकेगु अले चिकं दयेकीपिं सायमितयेगु जीवनस्तर थकायेगु खत । इमिगु संस्कृति म्वाका तयेगु खत । नापनापं सायमि परिवारयात छ्प्पं छ्धी याना एकाताबद्ध याना तयेगु नं खत । विज्ञानं न्हियान्हिथं प्रगति याना वयाचवंगु थुगु इलय् बाज्या बराजुं स्यना थक्गु, क्यना थक्गु मार्ग दर्शनया लिधंसा कयाः साःयात समय सापेक्षा सुधार याना यने फत धाःसा सायमि जाति यागु साः संस्कृति नेवाः सामाजय् गयसुग्यंक ब्ललना वनीगुया ल्यू ल्यू विश्वया न्ह्योने नं भीगु म्हसीका लुमंके बहकर्थं ब्यये फइगु आशा याना । सायमितयेगु सालं पिहां वझगु चिकंयात देश देशान्तरय् निर्यात याये फुसा ब्यापार ब्ववसाय च्वन्ह्याना नेपाः राष्ट्रयागु हे गोरव अभिबृद्धि जुझगु भलसा कया । अस्तु ।

लिधंसां सफू

- बज्रचार्य, धनबज्ज - लिच्छिवीकालीन अभिलेख - नेपाल एसियाली अध्ययन संस्थान - वि.वि.वि. आषाढ)
- मानन्धर, जीतबहादुर - 'देवात्मा लिङ्गो तथा ध्वजा' (थिंलाथ्व मासया मानन्धर क्यालेण्डर - २०५८)
- पंगेनी, डा. भवेसर - नेपालको आर्थिक इतिहास, आर्थिक प्रशासनको सन्दर्भमा साहु धर्म नारायण (२०६८ माघ १५)
- मानन्धर, ज्ञानकाजी खिं - 'बनेपा सातगाउँ' -प्रकाशन सुखवेती मानन्धर (२०६७ जेष्ठ)
- मानन्धर, राजु (मालिक) - 'साकोलान एक चिनारी' (२०६१ चैत्र)
- मानन्धर, तीर्थ नारायण - 'यःसि' केन्द्रिय मानन्धर संघ स्मारिका (ने.सं. ११२९)
- Wright, Damiel - *Hiository of the country and the people* - Cosmo Pablication New Delhi - 1989 AD)

बिचाः हायेका

:j=8f=S[0f dfgGw/
tHfl5

Sgblo dfgGw/ ; 3of khfbx ; efklt
efh'Gx5gf/fo0f dfgGw/
-slh, tMvf5JvnM
lbj ut hbfbluln-dbDx]; of lgj f0f sfdfg
of;]arfMxfo\$.

केन्द्रीय मानन्धर संघ
छत्रपाति, चाकलाःदबू, यै

बिचाः हायेका

:j=tly{gf/fo0f dfgGw/
nfo\$;" fm

Sgblo dfgGw/ ; 3of khfbx ; efklt
efh'kbdaxfb/ dfgGw/
-; fSj nf,Hzj /fql uly_
lbj ut hbfbluln-dbDx]; of lgj f0f sfdfg
of;]arfMxfo\$.

केन्द्रीय मानन्धर संघ
छत्रपाति, चाकलाःदबू, यै

नेपाल्या संस्कृति, धार्मिक ज्याभवः,
ऐतिहासिक व पुरातात्त्विक विषयसं
संरक्षण व सम्बद्धनया लागि
अनुसन्धानमूलक लुमन्ति पौ 'यस्ति' यात
सफलताया कामना यासे
भिंतुना ।

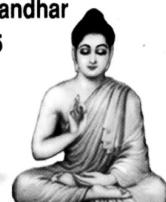
Buddha Automobiles

Kuleshwor, Kathmandu, Nepal. Ph.: 4280217

Binod Kumar Manandhar
9841090395

Bolero, Scorpio, Maximo, Xenio

Dinesh K.C.
9841225765

207, DI, Ace, Sumo, Safari, Xenon

नेपाल्या संस्कृति, धार्मिक ज्याभवः,
ऐतिहासिक व पुरातात्त्विक विषयसं
संरक्षण व सम्बद्धनया लागि
अनुसन्धानमूलक लुमन्ति पौ 'यस्ति' यात
सफलताया कामना यासे
भिंतुना ।

Jeevan K. Manandhar
Cell: 9851060235, 9818147537

Deepak K. Manandhar
Cell: 9851051287

रिलायन्स अटोमोबाइल्स

RELIANCE AUTOMOBILES

कुलेश्वर, काठमाडौं, फोन: ४२८०९९४

केन्द्रीय मानन्दर
संघया नीच्याक्वःगु तःमुँज्या
तःजिक सुथांलायेमा धइगु मनंतुसे

भिंतुना
देहाया च्वना ।

SHANTA DAS MANANDHAR
9851036597

NEW CHAMUNDA TRADERS

KALIMATI, KATHMANDU, NEPAL
TEL: 4276071

Dealing in: Cement, Sanitary Ware,
Tiles, G.I. Pipe, PVC, CPVC & PPR Fittings etc.

केन्द्रीय मानन्दर
संघया नीच्याक्वःगु तःमुँज्या
तःजिक सुथांलायेमा धइगु मनंतुसे

भिंतुना
देहाया च्वना ।

Gautam Manandhar
Mob.: 9813200300

Bishal Manandhar
Mob.: 9860090122

B. G. Auto Parts

Kuleshwor-14, Kalimati, Kathmandu
Phone No.: 01-5165115

मोटर

शशिकला मानन्धर
यैं।

थनि भिदै न्हाः सिलाई स्यं वनाथाय् महसियम्ह भुनेश्वरीया म्हाय् ब्याहा भवजय् वनागु। द्यः तुइसे हे च्वनि। अथे सां न्हापनं वनाः भवय् नयाः याकनं लिहां वयेगु जिगु बानि धुइधुंकल।

भवय् सःत्गु यलया छगू पार्टी प्यालेसया लुखाय् संभुनवेश्वरी व वया श्रीमान दनाः भवय् वःपिंत लसमुस यानाच्वन।

‘ज्वज्वलपा’ भुवनेश्वरस्या श्रीमानयात न्हाबलें थें जिं निपा ल्हाः प्यपुंकाः धया।

वं न अथे हे यानाः ज्वज्वलपा धाल। भुवनेश्वरी धाःसा थःगु बानीकथं जितः घय्यपुयाः जिगु न्यताः नाप थःगु न्यताः ल्वाकल।

इमिगु लिउनेसं सिलाई स्यनाथाय् हे महसियम्ह उर्मिला भचा मछाः पहलं दनाच्वन, जिं वयात नकतिनि खन। जितः खनेवं व न्हिलाः थुखे वयेवं काचाकक जिगु ल्हाः ज्वन।

फिदै न्ह्य तक उलि मल्हवंम्ह, न्हापा मचा बूबलय् तकं पति मल्हवं धकह खँ कंम्ह उर्मिला आः धाःसा गःपः खनेमदयेक प्वात्याप्वात्या ल्हवनाच्वन। ख्वाः नं पाःगु जूसा म्हसीके हे मफइगु जुइ।

भुवनेश्वरी जिमित दुने ब्वनायंकल। तकूगु चुक्य् स्नायूक्स् नयाच्वंपिं न्याम्ह खुम्हति जक दत। चुकया छकुनय् दबू दयेकातःगु दु। व दबुलिइ भमचा जुयाः फ्यतुनाच्वंम्ह थः म्हाय् यात भुनवेश्वरी जिमित म्हसीका बिल। भमचित ध्यबा तयाहयागु खाम छगू विविउँ ‘भिंतुना’ धया। थौंकह्य् ब्वनापतिइ ‘जिन्सी सामान हयामदीत यनाप दु’ धकाः नं च्वयेगु चलन दयेधुंकल। भुवनेश्वरीं बीहःगमु ब्वनापतिइ नं अथे हे च्वयातःगुलिं जिं खामय् ध्यबा तयाहयागु खः। मुखसा जिगु छँय् पसः बालं च्वंच्वंपिनिगु पसलं हे क्वसः न्यानाहयेगु।

ल्वःवनापुसेच्वंगु धयधइगु थीथी ज्वलं दु। क्वथाय् समाः यायेगु ज्वलं, हे दकलय् खप्वः दु। दयां छु याये। जिन्सी हयेमेत धायेक धायेक अत्तेरी जुयाः गये सामान ज्वनावने? तसकं मछिनाः जिं खामय् ध्यबा तयायंकागु। भवय् वनेगु वसतं पुनाः न्हाचः छें न्हाःने बस पियाच्वनाबलय् पसलय् च्वंच्वंम्ह साहुं खनाः स हे सःतल।

छाय् सःतागु धकाः न्यनां ला गिफ्ट कयादीगु मखुल धकाः तीजक न्यन। जिं बाध्य जुयाः ‘म्वाःल, ध्यबा हे बीत्यना।’ धकाः धायेमाल।

दकवस्यां ध्यबा बीगु चलन यातकि जिमिसं थज्याःगु पसः मतःसां जिल ला धकाः वं न्यंकल। वयागु खँ न्यनाः छुं लिसः बियामच्वना। लिसः बियां छु याये? थःगु छेंकवय् हे पसः तयाच्वंम्ह मनू लात।

मेपिं भवय् वःपिंसं भुनवेश्वरीयात नतुबलय् जि उज्यां वना। उर्मिला नं जि नापनाप वल। वं विगु ल्हाः मत्वःतू। ‘स्व ले, जिं ला न्हाच हे दुहां वयाः भमचित खाम बीधु। जिमि श्रीमानयात मसःतु स्वले। याकःचा भवय् वयेमछूम्ह जिन। बीमाः थाय् जूगुलिं जक वयागु। याकःचा वयेमालाः गज्याःगु आपत जुल। मछाःमछाः हे वजया। भुवनेश्वरीं मखंक भवय् मनसे भन्नेले बिसिउँ वनेत्यनागु।। छ खनाः जक बिसिउँ मवनागु’ उर्मिलां न्हिलाः धाल।

उर्मिला खँ न्यनाः जि न्हिला। जिपिं चुक्य् वनाः ‘जितः नं छम्ह जक सःत्गु खः, याकःचासां छु जुल ले? याकःचा भवय् वयेगु छें नं बानि याःसा जित।’ च्वाकक जिं वयात सल्लाह बी लात।

‘म्हाः जि याकः चा। भवजय् जक मखु गनं नं वनेम्हाः। न्ह्याथाय् वंसां जिमि श्रीमाननाप वनेगु। स्वले भीत भाजु मय्यजु निम्हं सःते म्वाःला? न्हाचः गपाय् च्वः गोर

ज्यू। आः छ पासा दत। अलय् भी नापं वने न्हि' उर्मिलां आलु चिप्स ननं जितः पासा थ्वल।

'ज्यू ज्यू' नं प्राइड मशरुम छकू ननं धया।

अबलय् निम्हतिपू सायद नकतिनि ब्याहा याःपिं च्वं, इपिं जिमिगु न्ह्यःनेसं फ्यूतवल।

'स्वले, जिमि श्रीमाननाप भवय् वने दुसा गुलि न्ह्याइपुसे च्वनीगु' उर्मिलां यीमत स्वस्वं चिसलं धाल।

भुवनेश्वरी छाय् छम्ह छम्ह जक सःतला धकाः जिं धुकमां यानागु दु। उर्मिलां यायेमफगु खनाः जि अजू चाल। वं वया श्रीमान जक लुमंकाच्वंगु खनाः जि सुम्क च्वनेमफुत।

'भूवनेश्वरीया पासापिं यक्व दु। त्वाः, स्कूल, क्याम्पस अफिस व छगू मिसा पुचःयापिं दक्वसित भाजु व मयूजु धकाः निम्ह निम्ह सःते बलय् सछिया निसः दइका। धइगु मतलब डबल जुइ। भी ला सिलाई स्यंवनाथाय् जम्मा स्वला तक जक पासा जूपिं, व नं फिदं न्ह्यः। भुवनेश्वरीं भीत छम्ह छम्ह जकसां लुमंका सःतल धा रे।' उदार भावं धया।

'भाःत दुपिंत धइगु छम्ह जक सःतेगु मिले मजू निम्ह हे सःतेमा:' उर्मिलां जिदि याये थें यात।

थुबलय् जितः क्याम्पसया छम्ह मिजंम्ह पासां नतूवल। वं 'भुवनेश्वरी जिमि तःबाःया म्ह्याय् तता' धाल। अले वं वया तिरिमयूजुनाप म्हसीका बशीत हुंकन छकः नजु धाल। वनाप वनेत जि मेचं दना। वनेत्यना।

'स्वले, जितः याकःचा च्वनेमछू धया। जितः त्वःता छ गनं वनेमते' उर्मिलां जिगु परसिच्वः ज्वनाः धाल।

'अयूक जक नतुयावये, खँ ल्हानाच्वने मखु', जिं उर्मिलायात स्वयाः धया।

'म्वाः, छ गनं वनेमते। इमित हे थन वा धा' उर्मिला जिदि यानाः धाल।

जिगु पर्सिच्वः वं त्वः हे मत्वःतू। पासा न्हिलाच्वन। पासायात ल्हाः भाय् यानाः लिपा नापलाये धया। खँ थूम्ह पासा न्हिलाः उखे वनाछ्वत। जि मेचय् फ्यूतुना। स्नायूक्स् ननं भवय् वःपिं स्वया।

'छ न्हाचः छुकी वयागु?' उर्मिलां न्यन।

'साभां बसय् वयागु। बस बालाजु बसपार्कनिसं यलया लगंच्यःतक यंकी' जिं च्वाक्क बसया रुट नं कना।

'बसय् वयागु ?, छाय् छिमि मोटर मदुला?' उर्मिलां मिखा तग्वयूक कनाः न्यन।

'मदु'

'छं स्कुटर मदुला ?'

'मदु'

'छंगु मदुसा छिमि श्रीमानया मोटरसाइकल द हे दहनि। छिमि श्रीमान छंत तःमवःला ?' उर्मिलां न्यन।

'जिमि मोटरसाइकल नं मदु, दुनि धायेमाल। लिपा दइकि मदइ मसित' मंमदयेक लिसः बिया जिं। 'मोटरसाइकल छगः नं मदुसा ?' वं हानं अजू चायाः न्यन।

'मदु' मदुगुयात भदु धकाः जिं हानं लिसः बिया। 'मोटरसाइकल छगः नं मदुसा सुम्क ट्याक्सीइ च्वना वये का। बालाजु ग्वंगःबु निसें वयेमाःम्ह छ। जि ला काटीमाटीइ जुल। थनं छंगु छैं स्वयाः जिगु हे सती। अले छ मेमेबलय् बसय् न्वनीम्ह जुल म्वाःला, थथे भवय् वनेगु वसतं पुनाः बसय् च्वनेत मछासे मच्वं ला ?' उर्मिलां जिगु वसतय् कवथीक स्वयाः न्हिलाः न्यन।

आः धाःसा वयागु न्ह्यासलं जितः प्रहार यात। नुगलय् तिक्क मिन।

'छैं न्ह्यःनेसं हे बस गयेत तापाक वने म्वाः, हानं थ्व पार्टी प्यालेसया न्ह्यःनेसं बस स्टप दु। बसय् गुलि याउँक वया, याउँक थ्यन' जिं सोभो मनं धया।

'जितः ला बसय् हे च्वने म्हः। उमिसनं भवय् वनेगु वसः पुनाः बसय् च्वनेमाःसा जि ला गर्न भवय् हे वनेमखु। छ्वातुच्वाक्क कातुकाक्क' उर्मिलां ख्वाः स्यंकाः धाल।

वयात आः छु लिसः बीगु ? मोटरसाइकल छगःसा नं मदुम्ह जिके लिसः नं म.त। जिमिगु न्ह्यःनेसं फ्यूतुना: छ्यं छ्यं ल्वाकाः ख्वाः यार्यां स्नायूक्स नयाच्वंपिं न्हू निम्हतिपूतयूत छकः स्वया। हानं मेपिंत स्वयाः। हूलय् सुं म्हसियपिं मदु। न्हाचःयाम्ह व हे क्याम्पसया पासा छम्ह बाहेक।

'छिमि श्रीमानयात मोटर मफुसा मोटरसाइकल छगःसा याकनं न्या धा। वास्तवय् मोटरसाइकल नं मजित। उकी नं जितः न्वने म्हा। लँय् गय्च्वं धुफ्कः दैँ। उलि जक ला फसं जिगु छ्यं इन मिनेयः। अथे ला ब्याहा यायेवं हे जि दाजुपिनिगु मोटरसाइकलय् नं च्वनेम्वाःल। जिमि श्रीमानया थःगु मोटर दु। अले न्हाथाय् वंसां मोटरय् वनेदत। न्हाचः नं जितः श्रीमानं हे मोटरं तःवःगु। भाजु मयूजु निम्ह सःतूगु जूसा नापं वया: नापं मोटरय् वनेदइ। आः श्रीमान छथाय् ज्याय् वन। गन खः मिटिड नं दु हैँ। निम्हं स्तूगु जूसा: जिमि श्रीमानं व मिटिड क्यानसील याइगु। मसःतू छु याये। हनिचा श्रीमानं काः वये लाइ मखुत धकाः धयाथके धुंकल। आः ट्याक्सीइ वनेमानि' उर्मिलां सरर धाल।

वयागु खँ न्यने थाकुया वल जितः। 'छंगु खँ न्यने मयल धालकि वं माइण्ड याइ धकह जिं मंमदुसा 'अँ अँ धाधां वयागु खँ न्यनाबिय।

'फी याकनं भवय् नःवने नु। जि गवंगः बुँच श्यंक वनेमानि। छाय् लिबायेकगु ?' जिं घडि स्वस्वं धया।

'ट्याक्सिसइ वनेगु ला खःनि। छंत जिं छेँ तक तयाथके। छाय् हथाय् चायागु ? फिदं लिपा रभी बल्ला नापलात। भचा गफ याये का। छंगु फो नम्बर मसिया: जिमि न्हाय् बियाछ् वयाबलय् छंत सःते मफुत। छंगु मोबाइल नंबर गुलि छक आः हे धा सा' उमिला: थःगु व्यागं मोबाइल लिकया: धाल। जिं जिगु मोबाइल ल्याः कना, वं थःगु मोबाइलय् सेभ यात। वं जितः ट्याक्सिस छेँ तक तयाथकी धा:गुलिं जि ढुकक जुल।

चुक मनूत टन जुल। भुवनेश्वरी छकः जिमित नतूवल हानं व लुखापाखे वनाः भव वःपिंत लसकुस या:वन। जितः धा:सा भव नःवने हथा जुल।

'छं नं म्हा दु मखुला ? गपाधी जुल ? बियाछ् वये मत्यःनि ला ?' उमिलां मेगु न्हासः तल।

'जिमि म्हा फिगू क्लास ब्वनाच्वनतिनि।' जिं लिसः बिया।

'ए अय्सा बियाछ् वये मत्यःनि का। जिमि म्हाय् ला बि.बि.ए. पास जुल। पास जुइवं न्यूपिंथा भम्चा ल्हाःवल। बियाछ् वयागु खुला दत। जिमि जिलाजंया नं मोटर दु' उमिलां लताया: मेगु खँ स्वायेहल।

दुसा दु का जितः छु मतलब धइर्थे जुल। लिबात नु धाधां जि मेचं जुरुकक दना। जितः स्वस्वं व नं बल्ल दन। भव नयेथाय् वना। भवय् नयेथायद् इवःघुइमाल। इवः छुना।

'जिमि जिलाजंया मोटर मदुसा जिमि म्हाय् यात गज्याःगु आपत जुइगु। न्हाथाय् वंसां मोटरय् च्वनेमाःम्ह जिमि म्हाय् यायत ट्याक्सिसइ मच्वंसे मगाइगु। मोटर दुम्ह तसकं भिंम्ह व्यवहार यायेसःम्ह जिलाजं ला:बलय् जिमि म्हा जक मखु जि थः नं तसकं भाग्यमानी जुल' उमिलां हर्रर न्हिला धाल।

इवः छुनाच्वनाथाय् नापनाप च्वपिंसं वयात भ्वोऽभ्वाँय् स्वल। वं जिलाजंया खँ कनाच्वंगुलिं जितः धा:सा ल्वंमनाच्वंगु छगू घटना भस्स लुमनावल।

प्लेटय् थःत यःयःगु कया: जिपिं ग्वलाःगु टेबुल दुथाय् मेचय् फ्यतुना। नतले नं वं उखेथुखेझा खँ ल्हानाच्वन। छगू घटना लुमनाच्वंगुलिं जिं वयागु उलि ध्यान बीमफुत वं वा:

चायेकल।

'छाय् नमवासै नयाच्वनागु ?' वं न्यन।

'अँ जितः छगू घटना लुमनावल। छम्ह जिलाजंया बारे' जिं च्वाकक धायेलात।

'सु जिलाजंया बारे ?' वं उत्सुक जुया: न्यन।

'छंत कने ला मकने ला'

'कैं कैं वं नये सिध्येका: नेपकीनं ल्हाः हुहुं हाल।

जिं नं नये सिध्येका। नेपकीनं ल्हाः व म्हुतु हुया। अले जिं धौ जक नया। वं धौ, लालमोहन व जेरि नं नल। हानं मेगु नेपकीन कया: जिमिसं ल्हाः म्हुतु हुया। 'छं सु जिलाजंया बारे कनेत्यनागु कैं। आठ बजे तिनि जुल भचा गफ याये लाःनि' वं घडि स्वस्वं धाल।

वया न्यनेयःगुलिं जिं कनेगु बिच्चाः याना। 'दछि न्ह्यःया खँ खः। नंसाल याकःचा भवय् वनागु। छेँ भचा तापाःथाय् जगुलिं साहेपाँचय् हे वनागु। छम्ह त्वालं सतिकच्वंम्ह म्हसिउम्ह मिसां जितः 'लिहांवनेबल नापं वने न्हि' धकह पासा थ्वल। आसे आसे धाधां जिनाप घण्टौ गफ यात। आठ बजे जुल। अले भव नया: पार्टी प्यालेसया लुखां पिहां वनाबल मोटरसाइकल च्वनाः लिबाकक याकःचा भवय् वःम्ह वया जिलाजं नापलात। वं जिलाजं धकाः जितः म्हसीकाबिल। अले जिलाजंनाप वं न्यासिचाया: खँ ल्हात। अले ला नकतिनि धव वःम्ह जिलाजंया नं वयात छेँ तक तयाबी, दिसँ धकाः कर यात। 'जिपिं नापं वनेगु खः' धकाः जिं हाथसं धया। धयां मजिउ का। व जिलाजं नं जितः वास्ताम मयासेथः ससःमांयात मोटरसाइकल 'दिसँ कि दिसँ' धकाः तकसं कर यात। वयात मछिना जितः उज्यांथ्यंक ब्वनायंका: 'जिनमि जिलाजं भचा जिद्वाल, छु याये। धाःथै. मयात कि जिलाजं तंचाइ, सरि' धकाः न्हापन ग्यंक म्हुवतु हया: धाल। वयागु खँ न्यनाः जि वातां जुल। अले व खुरुकक जिलाजंया मोटरसाइकलय् फ्यतूवन।

भव वःम्ह भव मनसे ससःमांयात निं छेँ तक मोटरसाइकलं तःवनीम्ह जिलाजं खनाः जिगु नुगलवं धाल - गपाच्वः नासः छखे ला:म्ह जिलाजं खनी। जिलाजं तंचाइ धकाः ग्याःम्ह ससःमां छु छखे ला:म्ह जिं धायेमसल।

जिलाजंया बारे जिं कनागु खँ न्यनाः उमिला हर्रर न्हिल। उबल प्लेट ज्वनावःपिंत थाय् त्वःताबीमाल। जिपिं मेचं दना। ५ नयाच्वंपिं नं म्वःम्ह दनि। जिपिं च्वनेत खालि मन्त। दनाच्वने नं मछिनावल।

नयेथा तसकं हूल जुयावगःबल खँ ल्हाये नं मछिन। अले जिपिं भुवनेश्वरीयात 'वने न्हि' धायेत वना। घडि स्वया,

साहू आठ जुइन । उर्मिलां जितः छ्याक्षिस छेँ तक तःवये धाःगु लुमंका: जि धुक्क जुयाच्वनागु । उकिसनं वया जिलाजं मोटरसाइकल हे मगाइम्ह धकाः सियाः जि भन धुक्क जुया ।

‘बालाक नयागु खःला ?’ जिमित खनेवं भुवनेश्वरी न्यन ।

‘प्वा: जायेक नयेधुन, बालाक नयेधुन’ जिं थःगु प्वा: थियाः धया ।

लिसल्य् भुवनेश्वरी न्हिल । अन वयात मेपिसं नं ‘वने न्हि’ धाःवल ।

‘छिपि निम्हं नार्प हुँ ... का बाई’ भुवनेश्वरीं जिमित बिदा बियाः हथासं धाल ।

‘दय.... बाई’ जिमिसं नं धया । अले जिपि पार्टी प्यालेसया लुखां पिहां वना । फिपला ति छिनाबल मूसतक थ्यन । साभा बस छगः तक्क दिकातःगु खनाः जिं च्वाक्क उकी वने ला धकाः न्यना ।

‘जि याकःचा जुइ, आसे छंत ट्याक्सिसं तःवये धइगु मखुला’ धाधां वं जिगु ल्हाः क्वातुक ज्वन ।

दिकातःगु बस यंकूगु स्वयेमाल ।

खालिगु ट्याक्सिसं उजुं) सुजुं वःगु मखु । जिमिसं उखेथुखे स्वस्वं ट्याक्सी पियाच्वना ।

आकाभाकां लिउने उर्मिलायात वया म्हाचं नतूवल ।

जिलाजं नं नार्प दु । इपि नं अन हे भव वःपि खनि । नाप जक मलाःगु जुयाच्वन । म्हाय् व जिलाजं नाप लायेवं उर्मिला चंचं धाल । भचां उज्यां वनाः इपिनाप खँ ल्हाःवन । इमि खँ ल्हाःगु जिं न्यंमवना । हान इपि थुखे वल, लँ सिथ्य् इवलिक दिकातःगु छगः तुयूगु मोटरपाखे वन । जितः छु याये छु याये जुल । जितः उर्मिलां वा मधाःसां जि इमिगु लिउलिउ वना । वया म्हाय् व जिलाजं तुयूगु मोटरया पाखा चायेकाः दुहां वन । उर्मिलां सीट्या खापा चायेकाः थ्यूक लिफः स्वल । वा मधाःसां लिउलिउ वनाच्वनाम्ह जितः छकः मछिंपहलं स्वल ।

‘स्वले, भी ट्याक्सिसइ वने धयागु । जिमि जिलाजं नं जितः छेँ तक तयाबी धाल । छंत तःवयेत रुट हे मिले मजुल हैं जिलाजंयात कर याये मछिन स्वले । छ आः बस्य् हुँ धयाकर्थं उर्मिला मोटर स्वादु दुहां वन ।

जिं छुं धायेमलाक वं ध्याप्प खापा नं तिनाकाल । जि थिङ्गः दनाच्वना । न्ह्यःने सीट्य् च्वंच्वंम्ह उर्मिलाया म्हाचं ल्हाः सं)काः जितः बाइबाइ यात । जिलाजंम्हं मोटर चलेयाना यंकल । जि हिस्स जुयाः न्ह्याःवंगु मोटर स्वयाच्वना ।

न्हाचः स्नायूक्स् नयाथाय् उर्मिलाया न्ह्यासलं जितः प्रहार यात । आः लिहां वनेत्ययेकाः व च्वानवंगु मोटरं जितः प्रहार यात ।

सन्ध्या टाइम्स : ११३५

केन्द्रीय मानवधर संघया
नीच्याक्वःगु तःमुँज्या तःजिक, सुथांलायेमा

धइगु मनंतुसे

मिंतुना
देशाया च्वना ।

Suman Sayami
Mobile : 9851063000

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

Tel: 4275511

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल इही, पनिर,
लाख मरी, लालमोहन, वफी, रसवरी तथा अरु विभिन्न
परिकारका मिठाइहरूका लागि सम्पर्क राख्नुहोस ।

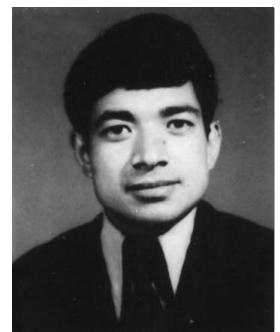
आउटडोर बेज क्याटरिङ पनि गरिन्छ ।

केन्द्रीय मानवधर
संघया नीच्याक्वःगु तःमुँज्या
तःजिक, सुथांलायेमा धइगु
मनंतुसे

मिंतुना
देशाया च्वना ।

माईराजा मानवधर
सात धुम्ती, कपनाज्वः, येँ

दुर्गा भवानी मन्दिर निर्माणमा मानविक समाजको देन

गंगा बहादुर मानविक
यैं।

नेपाली प्राचीन सम्पदा र मूर्तिको विकासक्रमको रूपेरेखा हेर्दा मल्ल कालमा ठूलो प्रतिस्पर्धा गरेको देखिन्छ । त्यो प्रतिस्पर्धा एकै बाबुको तीन छोराहरूको विचको भगडाको कारण उत्पन्न द्वन्द्वात्मक प्रतिस्पर्धा थियो । जसको फलस्वरूप नेपालमा उत्कृष्ट मूर्ति कृतिको रचनामा उत्साहवर्धक प्रगति भएको थियो । नेपालको इतिहासमा किराती र लिच्छवि शासनकालपछि मल्लकालको उदय भयो । मल्लकालको प्रारम्भ जयस्थिति मल्लबाट भएको थियो । जयस्थिति मल्लको शासनकालदेखि नेपाल उपत्यकाको इतिहासले नयाँ मोड लियो । जयस्थिति मल्लको शासनकाल पछि उनका छोरा ज्योति मल्ल र नाति यक्ष मल्लले राम्रैसंग शासन चलाएका थिए । यक्ष मल्लको शासनकाल पछि उनका तीन छोराहरू रत्न मल्ल सिद्धिनरसिंह मल्ल र राय मल्लको विच मेल हुन सकेन घरायसी कलहले गर्दा भएको भगडाले उग्र रूप लियो अन्त्यमा तयस बेलाको नेपाललाई तीन राज्यमा विभाजित गर्नु पन्यो । कान्तिपुर, ललितपुर र भक्तपुरको नामबाट नीन स्वतन्त्र राज्य खडा भयो । लयसरी तीन दाजुभाइ तीन राज्यको राज भएता पनि मेल हुन सकेन । भाई भाईको कलहले गर्दा तीन राज्यको बीचमा मूर्तिकृ क्षेत्रका ठूलो द्वन्द्वात्मक प्रतिस्पर्धा हुन थाल्यो । तीन राज्य अलग अलग भएपछि प्रत्येक राज्यको राजधानी स्वरूप तीन दरवार क्षेत्रको निर्माण भयो । कान्तिपुरमा हनुमान ढोका दरवार क्षेत्र, ललितपुरमा मंगलबजार दरवार क्षेत्र र भक्तपुरको पचपन्न इयाले दरवार क्षेत्र त्यस ठाउँहरूमा एक एक राजदरवार र इष्टदेवी तलेजु भवानीका मन्दिरको निर्माण गर्नु पर्ने भयो । त्यसको साथ साथै त्यस दरवार क्षेत्रमा विभिन्न देव देवीहरूको मन्दिरहरूको निर्माण हुन थाल्यो, मूर्तिहरू प्रतिस्थापन गर्न लाग्यो । 'तँ भन्दा म के कम' भन्ने भावना राखी एक से एक मूर्ति सम्पदाहरूको निर्माण

कान्तिपुर, ललितपुर र भक्तपुरको राजाहरूले गर्न थाल्यो । ती मल्ल राजाहरूको बीच राजनैतिक रूपाम प्रतिस्पर्धा थिएन मुख्य तथगा राजनैतिक नभएर मूर्तिको सिजूनामा प्रतिस्पर्धा गर्दै गयो । भाइ भाइको आन्तरिक कलहले गर्दा तीन राज्यको बीचमा कला रचनाको ठूलो प्रतिस्पर्धात्मक विकास हुन लाग्यो । प्रत्येक मल्ल राजाहरूको शासनकालमा अनेकौं नयाँ नयाँ मन्दिरको निर्माण भइरहो । अनेकौं मूर्तिकलाहरू र चित्रकलाहरूको सिर्जना भइरहो । एक पछि अर्को सम्पदा थप्दै गयो । मूर्तिको रचना नगरी त्यस बेलाका युवकहरू चुप लागेर बस्न पाउँदैन थियो । जति सकेको धेरै कलाकारहरूको आवश्यकता बढ्न लाग्यो । प्रतिभाशाली सबै कलाकारहरूले राज्यको तर्फबाट काम र इलाम पाउन थाल्यो । घर घरका सबै युवकहरू मूर्ति बन्न प्रेरणा मिल्यो, जतातै मूर्तिकै रचना हुन लाग्यो । जुन राज्यले सक्यो उसले उत्कृष्ट मूर्तिहरूलाई आकर्षण गर्दै पुरस्कृत गर्दै आफु कहाँ ल्याउन लाग्यो । सर्वोत्कृष्ट मूर्ति रचना गर्ने मूर्ति भागेर अकौं राज्यमा गाई अभ राम्रो मूर्ति कृतिको सिर्जना नगरोस भनेर मल्ला राजाहरूले त्यस्ता प्रतिभाशाली मूर्तिहरूको दुवै हात काटी दिने सम्म गरिन लाग्यो । यो प्रतिस्पर्धाको ज्वलन्त उदारण बन्न पुग्यो । यस किसिमको मूर्तिको क्षेत्रमा प्रतिस्पर्धा गर्ने राजाहरूमध्ये कान्तिपुरका राजा प्रताप मल्ल, भक्तपुरका राजा भूपतिन्द्र मल्ल र ललितपुरका राजा सिद्धिनरसिंह मल्ल प्रमुख थिए र आज सम्मको विश्व मूर्तिकारको इतिहासमै विश्वमा कुनै पनि राज्य राज्यको बीचमा यस्तो खालेको मूर्तिको सिर्जनामा द्वन्द्वात्मक प्रतिस्पर्धा भएको देखिदैन । राष्ट्रियताको दृष्टिकोणले कुनै एउटा ठूलो राज्य तीन साना राज्यमा टुक्रा टुक्रा भइ विभाजित हुनु राम्रो मान सक्दैन तर यसरी विभाजित हुँदा तीन दाजुभाई राजाहरूको आपसीस कलहले गर्दा, तिनीहरूको

विचको हानथाप र द्वन्द्वात्मक प्रतिस्पर्धाले गर्दा मल्लकालीन नेपाली मूर्तिकार चरम उत्कर्षमा पुग्न पाउने यो एउटा अभूतपूर्व अनुकूल वातावरण भने बन गयो । एक भन्दा अर्को राज्य मूतिको क्षेत्रमा समद्वंद्व होस भन्ने चाहनाबाट यस्तो प्रतिस्पर्धा भएको देखिन्छ । यसरी नै तीनसय वर्ष सम्म मल्ल राजाहरूले कान्तिपुर, ललितपुर र भक्तपुरमा शासन गरे । कान्तिपुरको अन्तिम राजा जय प्रकाश मल्ल, ललितपुरका अन्तिम राजा तेजनरसिंह मल्ल र भक्तपुरका अन्तिम राजा रणजित मल्ल थिए । तीनसय वर्ष सम्म कान्तिपुरमा रत्न मल्ल, नरेन्द्र मल्ल महेन्द्र मल्ल, शिवसिंह मल्ल, प्रताप मल्ल र जय प्रकाश मल्लले ललितपुरमा सिद्धिनरसिंह मल्ल, श्री निवास मल्ल योग नरेन्द्र मल्ल र तेजनरसिंह मल्ल तथा भक्तपुरमा राय मल्ल, प्राण मल्ल, गजज्योति मल्ल, भूपतिन्द्र मल्ल र रणजित मल्लले प्रतिस्पर्धात्मक तवरबाट राज्य गरेका थिए । जुनबेला युरोपका बेलायत, फ्रान्स, जर्मन आदि देशहरू अमेरिकाका संयुक्त राज्य अमेरिका र एशियाका जापानका नयाँ नयाँ वैज्ञानिक आविस्कारले गर्दा औद्योगिक क्रान्ति भइरहेको थियो त्यस औद्योगिक क्रान्तिको समानान्तर समयमा नेपाल भइरहेको कलात्मक साँस्कृतिक क्रान्तिको फलस्वरूप तीन राज्यहरू कान्तिपुर, ललितपुर र भक्तपुर अद्वितीय तवरबाट मूर्तिकला र चित्रकलाले खचाखच भरियो । नेपाल उपत्यकाको तीनै राज्यहरू खुल्ला मूर्ति संग्रहालयको बृहत स्थलमा परिणत भयो । यसै सन्दर्भमा जङ्गबहादुर राणाको शासनकालमा नेपाल घुम आएका एक जना पर्यटक कर्क प्याट्रिकले यी तीन जिल्ला कान्तिपुर, ललितपुर र भक्तपुरमा संख्यात्मक दृष्टिले त्यर्ति नै मूर्तिहरू छन् जति मानिस छन् तर्ति नै मन्दिरहरू छन् जति घरहरू छन् भनेर टिप्पणी गरेका थिए ।

त्यस बेलाका मल्ल राजाहरूले द्वन्द्वात्मक प्रतिस्पर्धा गर्दा गर्दै गरेको अभूतपूर्व मूर्तिको विकासले गर्दा विश्व पर्यटन जगतमा ठूलो प्रतिष्ठा प्राप्त हुन गएको छ । पर्यटकलाई देखाउनको लागि त्यसबेला मल्ल राजाहरूले मूर्तिको सिर्जना गराएका थिएनन अहिले आएर नेपालको मूर्तिले वर्तमान पर्यटन उद्योगलाई ठूला सघाउ पुग्न गएको छ । प्राकृतिक सम्पदामा सगरमाथा चुलिए जस्तै साँस्कृतिक सम्पदाको रूपाम नेपाली परम्परागत मूर्ति चुलिएको छ । एक पटक नेपाल घुम आएका सबदेशी पर्यटकहरूले नेपालको प्राचीन मूर्ति र सम्पदाबाट प्रभावित र मुग्ध भएर फेरी फेरी पटक पटक नेपालको भ्रमण गर्ने गरिरहेको छ । पर्यटकहरूले अवलोकन गर्ने गरेकोमा कान्तिपुरको पशुपतिनाथको मन्दिर, तलेजु

मन्दिर, जैसीदेवल, अन्नपूर्ण, काष्टमण्डप, स्वयम्भू, बौद्ध प्रमुख छ भने ललितपुरमा कृष्ण मन्दिर, कुम्भेश्वरको मन्दिर, भीमसेन स्थानको मन्दिर, मच्छिन्द्रनाथको मन्दिर, हिरण्यवर्ण महाविहार, महाबौद्ध मन्दिर र सुन्दरी चोक आदि प्रमुख छ यस्तै भक्तपुरको न्यातपौ मन्दिर, भैरव मन्दिर दत्तात्रृय मन्दिर, वाराही मन्दिर र सूर्य विनायक प्रमुख छ । यसको अतिरिक्त ललितपुरमा १६७, कान्तिपुरमा १२० र भक्तपुरमा २४ बौद्ध विहारहरू छन् । यस्ता विहारहरूमा चारैतर घर भएर विचमा चोक हुन्छेकमा चिवहाल र वरिपरि बुद्धको मूर्तिले सजाइएको हुन्छ कहिं कहिं गणेश र हुमान आदि हिन्दु देव देवीको मूर्तिहरू पनि देखिन्छ । मल्लकालीन उत्कृष्ट मन्दिरहरू मध्ये कान्तिपुरको दरवार क्षेत्रमा अवस्थित तलेजु भवानीको मन्दिर हो । यो कान्तिपुरकै सबैभन्दा ठूलो अग्लो र भव्य मन्दिर मानिन्छ । कान्तिपुर शहरको प्रत्येक कौसी र छानाबाट देखिने अनुपात मिलेको चटू परेको तलेजु मन्दिरले शहरकै शोभा बढाई रहको छ । यस तलेजु भवानीको मन्दिरको तलैपिच्छे तीन धातुका छाना छ । वि.सं. १६२० मा महेन्द्र मल्लले शासन कालमा बनेको मन्दिर बनाउनको लागि मानन्धरहरू समेत लागेका छन् । वि.सं. १८९० र १९९० को ठूल ठूला महाभूकम्पमा पनि जोगिरहेको छ । यस्तै ललितपुरमा वि.सं. १७२० मा राजा सिद्धिनरसिंह मल्लको शासन कालमा बनेको कृष्ण मन्दिर पनि नेपालको उत्कृष्ट मन्दिर मानिन्छ । छाना नभएको, गुम्बज शैलीमा माथितिर चुच्चिदै गएको जम्मा बीव वटा गजुर भएको, इँट, माटो, काठ, फलामले नबनेको सुदूर दर्शन दुङ्गाबाट बनेको कलात्मक कृष्ण मन्दिरमा तोरण, टुङ्डाल, आँखी झालहरू रहेको छैन । भक्तपुरको न्यातपौ मन्दिर पनि नेपालकै उत्कृष्ट मन्दिर हो । भक्तपुरको टाढा टाढा ठाउँबाट भक्तपुरको शहरको विच भागमा देखिने यो मन्दिरले भक्तपुरको शोभा बढाई राखेको देखिन्छ । यागोडा शैलीको यस मन्दिरमा फिंगटीका पाँच तल्ला छन् । पाँच तल्लाको जतिल आकारको भएतापनि जुनसुकै कुनाबाट हेर्दा कहिं कतै त्रुटि नदेखिनु यस मन्दिरको खास विशेषता हो । राजा भूपतिन्द्र मल्लको शासनकालमा वि.सं. १७०८ मा निर्माण भएको न्यातपौको निर्माण गर्दा राजा भूपतिन्द्र मल्ल आफैले पनि माटो मुछेर इँट ओसारेर श्रमदान गरेका थिए । न्यातपौ नामक पाँच तल्ले मन्दिर नेपालकै सबैभन्दा अग्लो मन्दिर मानिन्छ भने विश्वका थोरै उत्कृष्ट कलात्मक मन्दिरहरूमा एउटा मान सकिन्छ । यसको समानुपातिक कला, जमीन सतह देखि क्षितिज विन्दु सम्मको योजना तथा यसको चारैतरको दुङ्गाको सिंहि दुङ्गाको

मूर्तिहरूले सजाइएको दुंगाको भरेड सिंदि, स्तम्भ, निदान दुँडाल मुदल हुँदै धातुको गजुर सम्मको प्रत्येक अंग प्रत्येकलाई स्वाभाविक र सरल सौन्दर्य प्रदान गर्न उच्च कलाकारिता हुनु यसको विशेषता हो । कलात्मक सौन्दर्यमा भक्तपुरको न्यातपौ मन्दिरले प्राचीन विश्वका सबै पेगोडा शैलीका मन्दिरहरूलाई उछिनेको छ । आफ्नै शिप र साधनले निर्मित विश्व पवरिसिद्ध यो मन्दिरले गर्दा नेपाली कला जगतलाई अन्तर्राष्ट्रिय जगतमै ठूलो सम्मान मिलेको छ ।

मूर्तिको क्षेत्रमा मात्र नभई संस्कृतिका अन्य क्षेत्र चाडपर्वमा पनि मल्ला राजाहरूका बीच प्रतिस्पर्धा थियो । कान्तिपुरका राजा प्रताप मल्लले आफ्नो छोरा मर्दा रानी दिन दिनभर छाति पिटी पिटी रोइरहेको देखेर सहन नसकि हाम्रो छोरा मात्र मरेको हो र ? अन्य कति घरमा मरेको छ भनेर रानीलाई देखाउन शहरभरि त्यस वर्ष मरेको घरबाट मानिसलाई गाईको रूपमा शहर परिक्रमा गराई गाईजात्रा पर्व चलाएका थिए । यो देखेर ललितपुरका राजाले पनि अलि भिन्दै किसिमले र भक्तपुरको राजाले कान्तिपुरको राजाले भन्दा निकै रमाइलो गरि विशेष महतवका साथ गाईजात्रा मनाइ प्रतिस्पर्धा गरेका थिए । यसरी नै कान्तिपुरको इन्द्रजात्रा, ललितपुरको मच्छिन्द्रनाथको रथयात्रा र भक्तपुरको विस्केट जात्रा पनि चलायएको देखिन्छ । मल्लकालमा वास्तुकलाको साथ साथै मूर्तिकलाको पनि ठूलो उन्ति भयो मूर्ति दुँडाल, आँखी इयालहरू नेपालको काष्ठकलाका उत्कृष्टि नमुना प्राचीन मन्दिर र घरहरूमा देखा सकिन्छ । कान्तिपुरको 'देसय् मरु इया:' ललितपुरको सुन्दरी चोकको 'सूर्य इया:' र भक्तपुरको 'मयुर इया' नेपाली प्राचीन काष्ठ कलाको उत्कृष्ट मूर्ति मानिन्छ । चित्रकला तर्फ पनि पौधा चित्र र भित्ते चित्रको

निकै उन्ति भएको थियो । भक्तपुरकै चाँगुनारायण, ठिमीको बालकुमारी मन्दिर, कीर्तिपुरको बाघ भैरव मन्दिर, चोभारको जल विनायक मन्दिर, फर्पिङ्को शेषनारायणको मन्दिर र साँखुको बज्रयोगिनी मन्दिर जस्ता खसंख्यक मन्दिरहरू नेपालको महत्वपूर्ण सम्पदा मानिन्छ ।

मल्ल कालमै तीन अलग अलग राज्य हुन अगाडि तेह्रौ शताब्दीमा राजा यक्ष मल्लको शासनकालमा चीनका बादशाह कुवयत खाँको निमन्त्रणामा एशियाका विख्यात । नेपाली मूर्ति अरनिकोले तिब्बत र चीन गएर त्याँ अनेकौं मूर्ति विहार र चैत्यहरू बनाएर ख्याति कमाएका थिए । उनले बनाएको चीनको वेइजिडमा रहेको विश्वकै वेजोड चैत्य 'सेतो चैत्य' विश्वकै प्रसिद्ध बुद्ध चैत्य मानिन्छ । मल्लकालमै अरनिकोले नेपाली कला जगतलाई नै गौरवान्वित बनाएका थिए । उनले चीनमा गएर आफ्नो प्रतिभा देखाएर ठूलो नाम कमाउनका साथै मन्त्री सरहको 'काजी' भन्ने पदवी समेत पाएका थिए । पेगोडा शैली मल्लकालीन शैली हो । भारतको वनारस, वर्मा, इण्डोनेशिया चीन र जापानमा समेत मल्लकालिन पेगोडा शैलीको मन्दिरहरू देखिन्छ ।

राष्ट्रको इज्जत र गौरव बढाउनुका साथै राष्ट्रलाई नै अमर बनाउने साँस्कृतिक सम्पदाहरूले गर्दा आनजको देशको पर्यटन उद्योग फस्ताएकोले । हाम्रा पुर्खाबाट हामीले पाएको यो नासो हामीले पनि हाम्रा सन्ततीलाई जस्ता तस्तै राम्ररीस हस्तान्तरण गर्नको लागि संरक्षण र जिर्णोद्धार गर्दै जानु परेको छ । नेपालमा विदेशीहरूले भ्रमण गर्न थालेपछि कयौं मल्लकालिन प्राचीन मूर्तिहरू गायब भैसकेको छ । मूर्ति चोरीलाई नियन्त्रण गर्दै चोरिएको मूर्तिहरू फिर्ता ल्याउने प्रयास पनि गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

केन्द्रीय मानन्दर संघया

नीच्याक्वःगु तःमुँज्या तःजिक सुथांलायेमा धइगु मनंतुसे

मिंतुना

देष्याया च्वना

सितापाइला बहुउद्घेश्यीय सहकारी संस्था लि.
सितापाइला, यैं

Adarsha Silwal
9841527586

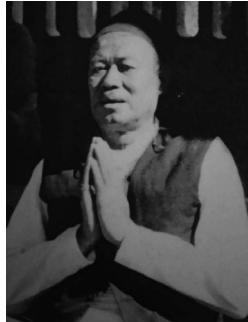
Sagun Banquet

Kuleshwor, Mainroad, Kathmandu
TULSHI-KRISHNA PLAZA
Tel: 01-2023694
Email: sagun.ban@hotmail.com

छुं नं सभा समारोह,
सेमिनार, इहिपा पार्टी,
बूदिं पार्टी,
आदि
यायेमाःसा जिमित
लुमंकादिसँ ।

सगुन बाड़वेट
तुल्सी कृष्ण प्लाजा, कुले
श्वर
फोन: ०१-२०२३६९४

मदुम्ह : अबु जीतनारायण मानन्धर. माँ : रामकुमारी मानन्धर
दिवंगत अबु जीतनारायण मानन्धर व माँ रामकुमारी मानन्धर सुखावति भुवन स वास लायेमा धका जिपिं
सकसिनं श्रद्धाया छपासः स्वां देषाया च्वना । थुगु दुःखया इल्य् जिमित दुःख सह यायेगु हःपाः बिया
बिचाः हायेकादीपिं सकल थःथिति, जःलाखःला, त्वाःबहाः, पासाभाईपिं नापं थीथी खलः, पुचःप्रति
दुनुगलन्निसें कृतज्ञता देषायाच्वना ।

z\$/ dfgGw/, j ; sn 5fNk-भानकोट
leBmuly, कालिमाती, यैं

मिसा बिकास उपसमितिया प्रतिबेदन

(२०७४ -२०७५)

केन्द्रीय मानन्धर संघ मिसा बिकास उपसमितिइ हरेक त्वालं मिसापि दुश्याके मफुगुलिं २०७४ साल बैशाख २१ गते यागु मुज्यां हाकनं छवबः मिसा प्रतिनिधि छवया हया दिइत त्वाः, गुथि यात पौ च्ययगु ज्या जुल ।

उप समितिया ज्यासना पुचलय हरेक त्वाःयापि प्रतिनिधि पिन्तहे सकृद यायगु तातुना: दुजःपि मेरिना मानन्धर व त्रिसा मानन्धरयात बमखष्कयच या रुपय जक तयगु कवःजित । किर्तिपुरय दुजःपिसं स्वास्थय संबंधि (पाथेधर संबन्धी) ज्याभवः किर्तिपुरय यायदुसा बाँलाइ धै गु वाःचायकुगुलिं किर्तिपुरय स्वास्थ ज्याभवः यायगु सहलह जूगु खःसां लिपा व ज्याभवः न्ह्याःवने मफत ।

२०७४साल असार २५ गते मिसा बिकास उप समिति पाखें गुरु पुन्हीखुनु तलेजु भबानीया थाय् चाकःमत च्याकाः पुजा यायगु ज्या जुल । नापं काठमाडौ महानगर पालिकाया २० वडाया मिसा प्रतिनिधिया पदय निर्वाचित जुया दिइम्ह पाकव त्वाःया मिसा प्रतिनिधि मयजु शोभा देबी मानन्धर यातनं तले जुइहे मिसा बिकास उप समितिं हनेगु ज्या जुल ।

२०७४ साल यागु यंयाःया लिपांगु दिनस मिसापिंसं श्री कुमारी , श्री गणेश व श्री भैरबयागु रथ सालेगु यानावया च्वंगुलिइ थपाले केन्द्रीय मानन्धर संघ यागु मिसा बिकास उप समिति यागु संयोजकत्वय भाद्र २३ गते त्वालं निम्ह निम्हया ल्याखं ३४ म्ह मिसा पिसं रथ साल । रथ साले न्ह्यो मिसा बिकास उप समितिं मिसा प्रतिनिधि पिन्त समय बजि नकेगु नापं बिचाः सहलह यायगु ज्या जुल ।

मिसा पिन्त थौंयागु इलय आत्म रक्षा तालिम (कभी मभाभलअभ तचबष्टलष्टन ० तस्कं आबस्यक जू धैगु वाःचायकाः २०७४ साल आश्विन २५ , २६ व २७ गते उप समितिया दुजःपिंसं थःगुहे खर्चय थुग तालिमया व्यबस्था यात । थुगु तालिम्य १८ दुजः पिसं ब्वति कयादिइगुखःसा स्वन्हु तक यागु थ्व तालिम तेक्वाण्डो मास्टर शैलेन्द्र सुल्पया जोशीजुं बियादिइगु खः । थ्व तालिम शान्ति निकुञ्ज मा क्र बि क्रभौके बय् जूगु खः । थ्व तालिम लिपा त्वाः, गुथि , खलः, पुचलय यंकेगु कवःज्यूगु खःसानं आर्थिक कारणं न्ह्याके मफया च्वंगु दु ।

त्वाः त्वालय मिसा पिनिगु सहभागिता अप्पोयका यंके गु व त्वाः त्वालय् मिसा पुचः गथन यायगु लागि बारंबार पौ च्यान्न त्वाः पाखें छुनं जानकारि मवःगुलिं आः मिसा बिकास उप समितिहे हरेक त्वाः त्वालय् वनाः अनयापि मिसापिंत नापला: वनेगु धैगु खं २०७४ मंसिर १६ गतेयागु बैठकं कवःछित ।

न्हापां २०७४ साल पुस २९ गते पुखुध्यां त्वालय् वनाः अनयापि मिसापिं नापलानाः छु गथे याःसा मिसातयगु बिकास यायफै धैगु खँय सहःलहः जुल । पुखुध्यां त्वाःया सचिब पाखें उगु त्वाः यागु तथ्यांक मुनेत पाकव मिसा पुचःयात ग्वाहालि यायगु बचन बियादिल । नापं त्वाःया मिसा पिसं न्हापां छें यागु फोहर व्यबस्थापन यायगु लागि छ्यू तालिम कायगु इच्छा याःगुलिं थुकियातनी के क्रक्र मा क्रसंघ व पाकव मिसापुचःया संयुक्त आयाजनाय् न्हाकेगु कवःज्यूगु खः । तर छुं छुं तभअजलष्टभर्व उचयदभि या कारणं थ्व ज्याभवः न्ह्याके मफया च्वन तिनि । सायद याकनहै थ्व ज्याभवः न्ह्याकेगु जुइ ।

के क्रमाक्र संघं २०७४ साल माघ २३ , २४ व २५ गते न्ह्याकूगु इहि मुना ज्याभवलय थी थी उपसमिति , गथे की ल्यायम्ह पुचः , संस्कृती उपसमिति या नापं मिसा बिकास उपसमितिया दुजःपिन्यं ब्वति कयाःग्वाहालि याना दिल ।

२०७५ जेष्ठ ५ गते न्हूसाः मिसापुचः नाप के क्रमा क्रसंघ मिसा विकास उप समितियागु मुंज्या च्वन । उगु मुंज्याय थी थी संभाबित तालिमवारे सहःलहः जुल । न्हापां भ्वयागु सिसाकलम दयकेगु तालिम संचालन यायगु कवःजित । उकियागु लागि छु गथे यायगु धैगु ज्या न्ह्याना च्वंगु दु ।

आः छसीकथं पालंपा: हरेक त्वालय् मिसा बिकास उपसमितिया दुजःपिं वनेगु कवःज्यूगु दु । गथेकी तःखाछे , भिन्धोगुथि , वटु , चामुन्दा , चसान्दो , थौहिती , दैसाः , फलचासाः , लायकूसाः आदि ।

थौ तक्कया दुने मिसा बिकास उप समितिइ थी थी त्वालं १२ म्ह प्रतिनिधिपि दुश्याना च्वंगु दु । वयकः पिनिगु नां धलः थुकथं दु ।

पाकव – शोभा मानन्धर

- चामन्दा – मन्जु मानन्धर
- चसान्दो – मन्दिरा मानन्धर
- तखाछे – सुदर्शना मानन्धर
- तलाठि – अन्जला मानन्धर
- मरुध्वाका – बिना मानन्धर
- हसाः – पूर्ण लक्ष्मी मानन्धर
- भिन्धोगुथि – अनिता मानन्धर
- थहिती – सरोज मानन्धर
- लायकूसाः – सहना मानन्धर
- वंटु – नलिनी मानन्धर

दैसा: – सुमित्रा मानन्धर

धालासिको त्वालं आः तकनं मिसा प्रतिनिधि दुथ्याःगु मदुनि ।

आः हरेक त्वा, गुथि ,खलः, पुचलं मिसा बिकास उप समितियात न्हूगु ज्याभवः न्ह्याकेत थःथःगु त्वालय मिसा पुचः गथन यानाः मिसा पुचःयात सक्षम याना बिया दिइ इनाप याना च्वना । नाप मिसा बिकास उप समितियात मूवंगु सुभावनं बियादिइ धैगु मनंतुना च्वना । सुभाय्

संयोजक

अनुसूया मानन्धर, २०७५।२।१०

ગુજરાત માનવબળ મંડળ

નોટ